HORTI MALABARICI
PARS SEXTA,
DE VARII GENERIS
ARBORIBUS
E T
FRUTICIBUS SILIQUOSIS
Latinis, Malabaricis, Arabicis, Brachmanum characteribus nominibusque expressis,

Adjecta Florum, Fructuum, Seminumque nativæ magnitudinis vera delineatione, colorum viriumque accurata descriptione,

ADORNATA

Per Nobilissimum ac Generosissimum D.D.

HENRICUM VAN RHEDE TOT DRAAKESTEIN,

Toparcham in Mydrecht, quondam Malabarici Regni Gubernatorem supremi Consessus apud Indos Belgas Senatorem Extraordinarium, nunc vero Equestris Ordinis nomine Illustribus ac Præpotentibus Provinciæ Ultrajectinæ Proceribus adscriptum,

E T

THEODORUM JANSON. AB ALMELOVEEN, M. D.

Notis adauxit, & Commentariis illustravit

JOANNES COMMELINUS.

AMSTELÆDAMI.

Sumptibus Viduæ JOANNIS van SOMEREN, Hæredum JOANNIS van DYCK, HENRICI & Viduæ THEODORI BOOM,

Anno cIↃ IↃc LXXXVI.

ILLUSTRISSIMO ac NOBILISSIMO

VIRO

DN. WILHELMO DE NASSAU

LIBERO BARONI DE SULESTEIN, LEERSUM &c. PRÆPOTENTIBUS REIP. TRAJECTINÆ ORDINIBUS EQUESTRIS DIGNITATIS ADSCRIPTO, PRÆFECTO ALÆ, COMITI SALTUUM TRAJECTINI AGRI UT ET AGGERUM LECCÆ SUPERIORIS CURATORI.

On miraberis tomum ſextum Horti Malabarici Tibi à me offerri. Nam cum me dudum Tibi devinxiſſet & ſocietas collegii Præpotentium Ordinum hujus Trajectinæ reipublicæ, & interior amicitia, quæ inter nos intercedit, hoc ejus monumentum publice conſecrandum exiſtimavi. Veræ enim & non fucatæ benevolentiæ certiſſimum argumentum duco, non modo præſentes amicos colere, ſed & abſentes longeque remotos omni ſtudii & officii genere proſequi. Itaque licet nunc ad extremos Indos, ultra ſolis lunæque vias publicæ rei nomine ſim ablegatus, volui tamen iſtud mei in Te propenſiſſimi animi documentum, & quaſi teſſeram perpetui mei in Te amoris, Tibi tradi, & ſimul ad poſteritatis memoriam prodi. Nec ſpero hoc donum Tibi ingratum futurum. Nam licet inter alia reipublicæ præclara munera ſaltuum publicorum cu-

ra Tibi sit commissa, hortos tamen, oblectamenta virorum illustrium, Tu, qui ad omnem elegantiam es factus, non potes non amare, & peregrinarum ac in Europa nondum visarum arborum pulchritudine oculos pascere. Vale, Vir Illustrissime, & persuasum habe, me Tui memoriam & amorem ubique gentium & locorum circumferre, idque semper, me, quandocunque dabitur facultas, testatum facturum, me esse

Nobilissimo & Illustrissimo
Nominī Tuo

deditissimum & observantissimum.

HENRICUS VAN RHEDE
TOT DRAAKESTEIN.

THEO-

THEODORUS JANSONIUS
A B
A L M E L O V E E N
L E C T O R I
B E N I V O L O
S.

Uemadmodum majoris molis ædificia ſæpiſſime, antequam abſolvuntur, plures habent architectos, ſic etiam libros, præſertim ſi pluribus conſtant partibus, varios ſuos ſubire videmus ἐργοδιώκτας. Exemplum ſatis evidens atque magnum præbet hortus hicce Malabaricus, qui quot hactenus invenerit directores, ex cujuſque voluminis colligere eſt præfatione, qua quidem nos lubenter ſuperſediſſemus, niſi mos, qui hodie obtinet, id exegiſſet, quem ſequuturi paucis noſtra complectemur. Noſti P. L. ex præfatione Viri Clariſſimi D. *Joannis Munnicks* M. D. *Anatomes* ac *Botanices* in Academia Ultrajectina Profeſſoris, Præceptoris quondam honorandi, ipſum ita obrui curis tam Academicis quam practicis, ut binis voluminibus per ſingulos annos abſolvendis non ſit; propterea typographos hujuſce moræ pertæſos alium cui hoc mandarent negotium ex

voluntate & ſuaſu ejuſdem cl. Viri inveſtigaſſe. Quid multa? adeunt ad me, & obnixe vellem iis auxilio eſſe rogant, quod primum renuo, deinde tamen maximis idem poſcentibus viris in me ſuſcipio, periculum quid in hiſce valeam ſtudiis hoc volumine facturus, in quo ſi quædam à prioribus multum deprehenderis abeuntia, rogo boni conſulas, verbis enim loquendique formulis, non ex recentioribus modo, ſed veteribus Rei Ruſticæ ſcriptoribus, maxime autem Columella, quem à principibus doctrinæ viris, Menagio nempe & Grævio emendatum videre ſperamus & illuſtratum, Plinio, Appuleio aliiſque ex auctoribus excerptis tunc præcipue ſumus uſi, ubi ſignificantius quid foret exprimendum. De ipſa plantarum deſcriptione hoc addimus, quod indies ſit evaſura perfectior ſi quidem in horto Medicorum publico, qui benigna Nobiliſſimi Ampliſſimique Senatus urbis Amſtelædamenſis liberalitate ante biennium conſtitutus eſt, deſcriptiones quæ ex India ſunt allatæ, una cum ipſis plantis, ad maximam ſaltem partem conferri queant, quod multum adjumenti ornamentique huic allaturum eſt operi. Et ut hoc laudabile inſtitutum eo procedat melius, hujuſce horti publici cura non modo viro celeberrimo *D. Joanni Commelino* ſenatori eſt demandata; verum ipſe Ampliſſimus Nobiliſſimuſque *D. Joannes*

Huyde-

Huydecoper, Toparcha in *Maarſſeveen* & *Neerdyk* &c. Eques, quintum hoc tempore conſul, Vir ob innumera cum in communem Patriam & Rempublicam, tum civitatem Amſtelædamenſem merita ſummo honore celebrandus, qui ipſorum quoque Regum *Uſſiæ*, *Jubæ*, *Alexandri Magni*, *Melampi*, *Alcinoi*, Imperatorum *Ælii Adriani*, *Theodoſii*, exemplo ductus, lubentiſſime eam quoque curam pro incredibili in ſtudium Botanicum amore in Se recepit, atque illam tam ſagacem præſtat, ut jure hæſites, utrum mirere prius, incredibilemne Viri ſummi diligentiæ contentionem, an in ſparta illa ornanda multiplicem eruditionem. Sed audire mihi videor quoſdam quæſituros quare & nos hoc anno promiſſis voluminibus non fecerimus ſatis; At illi hoc ſibi reſponſum putent, ne intra anni quidem ſpatium hunc tomum fere fuiſſe abſolvendum, quandoquidem Nobiliſſimus *D. de Rhede* qui iter Indicum repetit triennale, nobis tria tantummodo reliquit volumina ab ipſo recenſita, cetera ad patrios reverſus lares perfecturus. Si vero, quod avertat Deus T. O. M. in itinere Ei quid acciderit humanitus, vocis tamen fidem dante Deo exhibere enitemur.

IN

HORTI MALABARICI

Partem Sextam,

Auſpiciis

VIRI ILLUSTRIS

D. HENRICI VAN RHEDE TOT DRAAKESTEIN, &c.

à V. Cl.

THEODORO JANSONIO AB ALMELOVEEN,

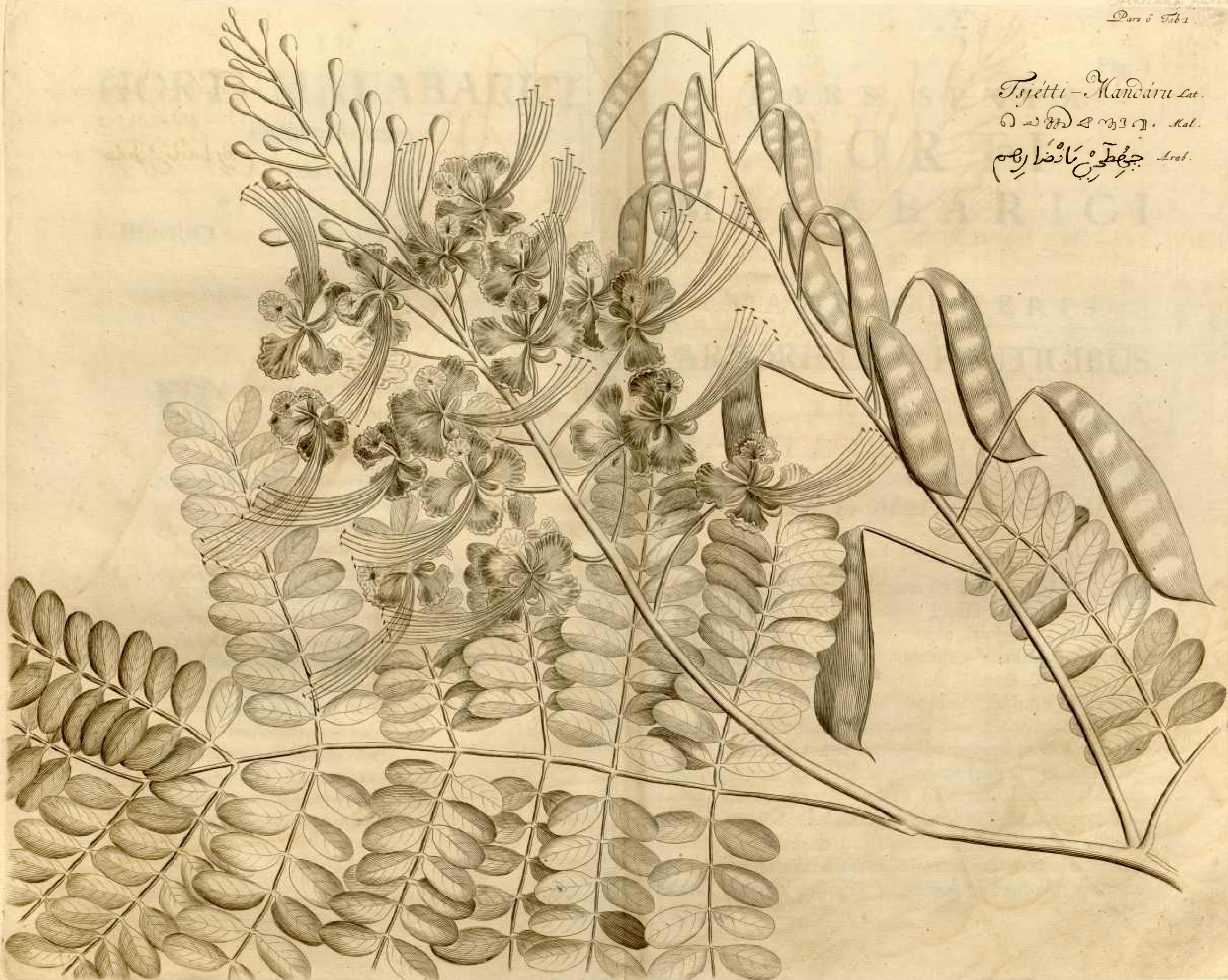
Doctore Medico celeberrimo,

publicatam.

PEndula jam ſileat Babylon pomaria, cedat
Enna ſinu florum verſicolore parens.
Et Tempe taceant, celebres & Tiburis horti,
Et Corcyræi rura beata ſoli.
Nobilis hic RHEDI *manſurum condidit* Hortum
Dextra, cui Tempus nec Jovis arma nocent:
Quo, quod Memnoniis pia Tellus educat arvis,
Europæ fato proſperiore patet.
Adjuvere tamen culturam, Hortum*que rigarunt*
Phœbo docta cohors officioſa ſuo:
Quos inter multa cum ſedulitate notatur
ALMELOVENIADIS *cura benigna mei.*
At vos Auroræ populi, pro munere tanto,
Florea gratanti plectite ſerta manu.
Victrices cingant, RHEDI, *tua tempora palma,*
Et grata Eoi Te colat unda maris;
Te vero celebrent radioſa cubilia Phœbi
Inſignem doctas, ALMELOVENE, *comas.*
Dum ſemper florens labor hic per ſecla virebit,
Dum Phœbus ſolitas itque reditque vias.

L. M. P.

HENR. CHR. HENNINIUS.

Pars 6 Tab 1.
Tsjétti-Mandáru Lat.
Mal.
Arab.

PARS SEXTA
HORTI MALABARICI
DE
VARII GENERIS
ARBORIBUS & FRUTICIBUS
PRÆCIPUE
SILIQUOSIS.

TSETTI-MANDARUM.

TAB. I.

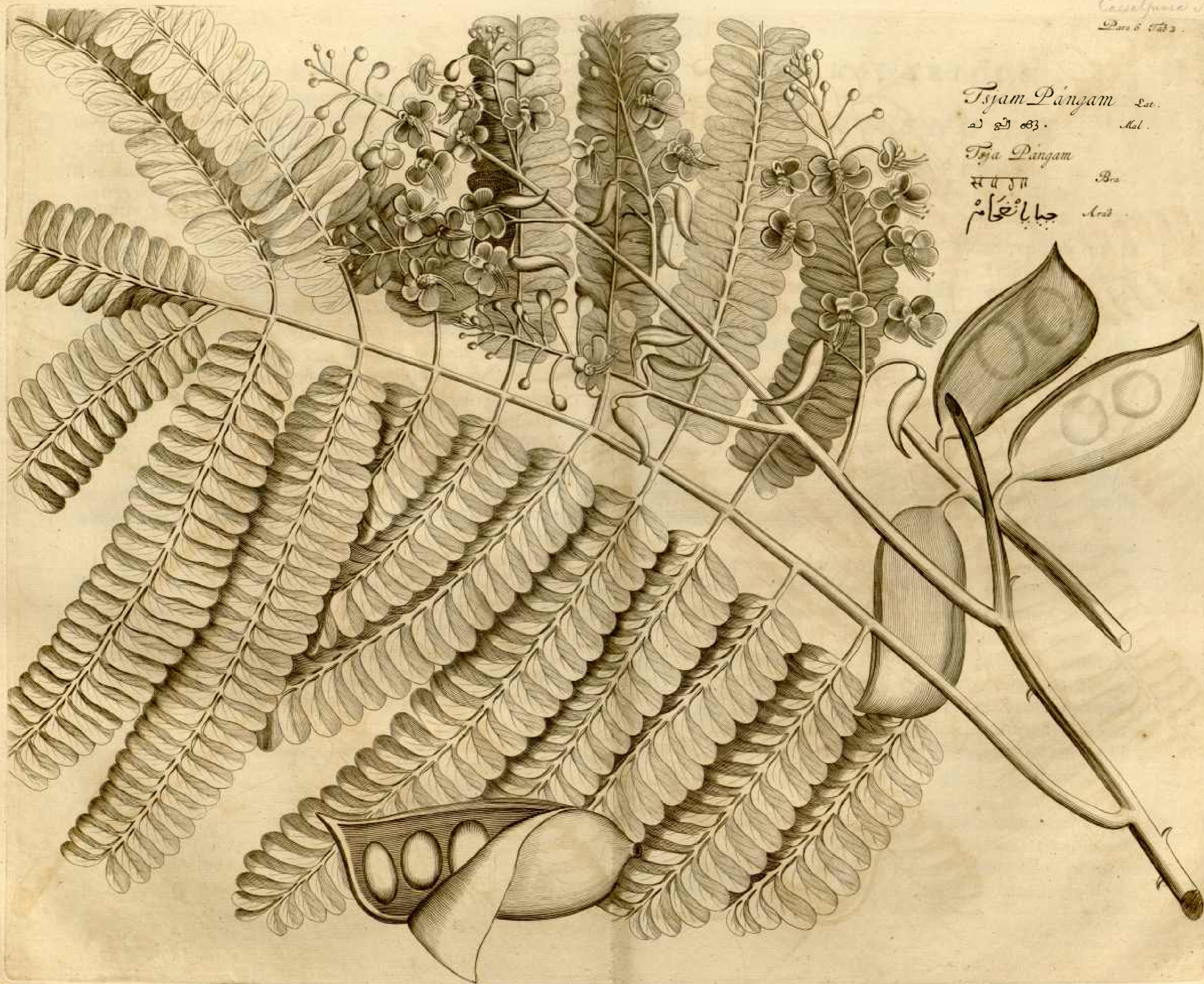
Uam Malabarenſes *Tsetti-Mandarum*, Bragmanes *Tsiettia*, Luſitani *Foula de Pavan* appellare conſuevere, Belgæ *Paauwen ſtaarten* nominant, arbor duos homines procera, ligno præduro eſt, ramis in orbem diſperſis, cortice albicante intus purpureo, qualis & radicem circumvolvit. *Rami* glabri, virides, cæruleo conſperſi rore, exalbidam habent medullam. *Folia* quæ Coluteæ Scorpioidis effigiem habent, oblonga, tenuia, lenia, venoſa, guſtu ſubacria, ſurculis palmam longis, qui è cubitalibus enaſcuntur, bina oppoſita inſiſtunt. E gemmis ab uno latere folio obtectis, *Flores* viſui ob variegatum abblandientes colorem, in racemorum cacumine petiolis elongis prodeunt decaphylli, quorum

externorum unum concavum & incurvatum, quatuor ſimilia è longo rotunda ſunt: interna vero expanſa & latiora quatuor retrorſùm detorquentur, exſiſtentibus illis internis croceis, externis flavis; quintum ejusdem coloris paullo magis erectum, ſuprema parte in ſeipſum quodammodo veluti unguis, convolutum, procurvum prodit. Decem ſtamina coloris coccinei nitentis prælonga & tenuia, rubris apicibus donata, arcuatim incurveſcunt, in gemmis ſibi invicem inſtrata. Quod ſi diutius aperti maneant flores, circa oras ubi primum flavebant, rubeſcunt, quin imo univerſi rubore aſperguntur. Odor ipſis melleus. *Siliquæ* quæ niſi latiores forent *Tsiapangam* poſſent videri, è ſpadiceo nitentes, longitudine & latitudine digitales, noſtratum ſimiles, cuſpide in acumine donantur: virides cœruleo rore madidæ, ſiccæ duro, craſſo, croceo, intus helveolo cortice obteguntur, fabas interſepimentis à ſe mutuo diſtinctas, cortice ſubtiliſſime ſtriato continentes. Frequens hæc arbor eſt in *Repolin*, *Paroe* aliisque regionibus; in hortis atque cœmeteriis ethnicorum, qui ea utuntur, præcipue colitur. Cæterum creſcit in eremis & fruticetis. Eſt *Tsiapangam* mox deſcribenda ſylveſtris. Maio, Auguſto floribus, Decembri & Januario maturis ſimul & crudis fructibus, ſemper virentibus frondibus exhilaratur. Foliorum una cum *Scedangu* foliis tinctura, quantum cucurbitula minuſcula (*Tsiundenga* appellant) capit, epota, colicum tollit dolorem, præſertim ſi æger manibus in cœlum protenſis erecto conſiſtat corpore.

TAB. I.

Arborem hanc pluribus deſcribit Jacobus Breynius *Cent.* I. *Exotic. cap.* XXII. ſub nomine *Fruticis Pavonii* ſive *Criſtæ Pavonis* quo loco duas minores recenſet ſpecies, quarum altera *Chamæ Criſta Pavonia Braſiliana ſiliqua ſingulari*, altera *Chamæ Criſta Pavonia ſiliqua multiplici* dicitur. Semen hujus *Tsjetti-Mandarum* ſeu fruticis Pavoniæ Acaciæ Indicæ Farneſianæ Aldini haud diſſimile eſt, quapropter ſecundæ Acaciæ ſpeciei annumerari poteſt. Anno CIↃ IↃC LXXXIV. in horto Amſtelædamenſi Medico varias harum arborum è ſemine prognatas vidimus ſpecies; reperiturque in variis Indiæ Occidentalis locis.

TSIA-

Caesalpinia Sappa
Tsjam Pángam Lat.
Mal.
Tsja Pangam
Bra
Arab.

TSIAPANGAM.

Tab. II.

Rboris *Tsiapangam* Malabarensibus ut & Brachmis, *Pao de Sapan* Lusitanis, *Rasphout*, *Sappanhout* Belgis dictæ, intra binorum hominum altitudinem proceritas, intra palmam crassities subsistit. Cortice est cinereo intus fulvo, ligno admodum duro, rubello, matura ætate russo; *Ramis* in latera pronis intro albicantibus, spinis intercurrentibus curtis & deflexis; *Radice* fibrosa ex albo rubicunda, inodora, cortice croceo, nigricante obducto pelliculâ. *Folia* pollicem longa, digitum lata, rotundiuscula, orni more, crassiori surculo, spinis privato, ex ordine appendentia, mediâ costâ ab adversa parte, multas venulas fundente, dividuntur. Odor iis gratus, sapor vero subacris & amaricans. Sole occidente intestinis lateribus, ut folia *Balampulli* Parte I. *Tabul.* XXIII. descriptæ, se includunt, contrahuntque. *Flores* inodori, flavi, racematim è ramorum foliis destitutorum extremis surculis erumpunt plures, decem constantes foliis pene rotundis, tenuibus, quorum quina exteriora cuspidata parum ac subviridia sunt; uno medianorum exsistente, venulis trajectis roseis, minusculo, cui adstat oblongum viride, florem universum succingens folium. Emicant ex floribus decem geniculata, è flavo viridia stamina, nigris semilunatis apicibus incurvatis instructa, uti & pede communi plano, lanugine albido fructus primordium continente. Æquabiles, compressæ, succretæ *siliquæ*, petiolis adhærentes pollicaribus, quatuor transversos pollices longæ, duos propemodum latæ sunt; dorsô crassiori,

cuſpidato, ventre pauxillum incurvo; maturæ & ſiccæ corticeſunt duro & corneo è furvo nitente, intrinſecus candida obducto cartilagine, quæ, ubi teneriores ſunt, tranſparet, poſtea vero involvit atque diſiungit ſemina oblonga, ſubplana, è cinereo fuſca, è transverſo ſingulis ſiliquarum dorſo adhærentia. Arenarum cupida, per univerſum Malabar ob ornatum uſumque frequens colitur. Sponte in *Trevancoor* provinciis *Goendre* & *Ellé de Soroan* aliisque montanis naſcitur locis. Ab Aprili in Septembrim uſque floret. Fructus carpuntur exeunte anno. Trima fructifera; vitam in centum trahens annos, quibus nunquam deſtituitur frondibus. Ex ligno, quod ubique venale exponitur, rubro, aquæ incocto tinctura elicitur nigra (atramentum vocant,) quæ cum alumine diluta, rubricoſa evadit, maximoque ad lintea aliaque rubello colore imbuenda in uſu eſt; calce vero obſcuratur. Quod ſi ſurculorum lignum albicans calce perfrixeris ilico rubeſcit, quo exſiſtente molliori flavet, ad opera pretioſiora magisque ſubtili elaboranda manu, hoc lignum adhibetur.

Tab. II.

Primus noſter Auctor arboris hujus figuram ac deſcriptionem exhibet. *Juiva Seranga*, ſeu *lignum Rubrum*, apud Luſitanos *Pao de Braſil* dicta, à Piſone Hiſtor. Braſil. l. IV. c. XXV. deſcripta, in multis quod ad deſcriptionem & figuram, cum *Tsiapangam* convenit, ea tamen differentia, quod arbor Braſiliana in longe majorem excreſcat proceritatem ac craſſitiem; Flores ſuaviſſimum liliorum convallium inſtar, fundunt odorem, cum è contrario *Tsjapangam* eo deſtituantur; atque hoc ſolo fortaſſis adſcribi debet. Cluſius Exotic. L. III. c. XVI. arboris fructum ſeu ſiliquam depingit ſub nomine *lobi membranacei nigri*, Caſparus Bauhinus Pinac. Lib. XI. §. I. pag. 393. lignum Braſiliano ſimile vel lignum Sapou lanis tingendis percommodum dixit. Celeberr. *Hermans* Lugd. Batav. Botan. Profeſſori *Acacia Tinctoria* vocatur.

P O N-

Pongamia glabra Vent.
Pars 6. Tab 3.
Púngam Lat.
Mal.
Carenschi
Bra.
Arab.

PONGAM seu MINARI.

Tab. III.

Uæ *Pongam* ſeu *Minari* apud Malabaræos, *Caranſi* Brachmanos, *Favas de Chapa* Luſitanos, *Mansbonen* Belgas audit, arbor eſt excelſa, craſſiore *matre* quam ut homo complecti queat; ligno candido molliorique, cortice gemino; exteriore, qualis in ramis vetuſtioribus, è cinereo obſcuro, interiori è viridi læto, fragranti, odore glycirrizam recentem referente. *Rami*, pene inodori, teneriores corticem habent praſinum. *Radix* villoſa, nigricans, acris, graveolens. *Folia* grati odoris, nullius ſaporis, cuſpidata, mollia, glabra, ſupinâ ſubfuſca, pronâ parte dilutiora ſunt; quina aut ſeptena, impari è ſurculi lætioris ſummitate dependente numero, paſſim prodeunt; medianâ flavente coſtâ, intertexta. *Flores* tetrapetali, quorum gemmæ aculeatæ, convoluti folii adinſtar emicant, odorarii, papilionacei, *cametti valli* proximi, albicantes, digitalibus petiolis, ſurculis complures adhærent. Horum duo roſei coloris oblonga folia, tertium patulum, frequentiſſimis venis lineatum, quartum plane incurvatum eſt. *Stilus* denſior exalbidus in novem ſtaminula rubellis apicibus dividitur; è quibus unum hirſutum eminet geniculatum, fructus germen continens. *Fabæ* noſtrarum æmulantes ſaporem, acres auſteræque ſunt, duos admodum pollices longæ, unum latæ, eâ, quâ planæ ſunt, parte ſibi invicem incumbentes; in longum ſitæ, ita tamen, ut earum umbilicus ſiliquarum reſpiciat dorſum; primum virides, ſiccæ rubentes, rugis tranſverſis inæquales. Inſuper quoque flores ſpurios fundunt fructus qui ſunt noduli cinericei, du-

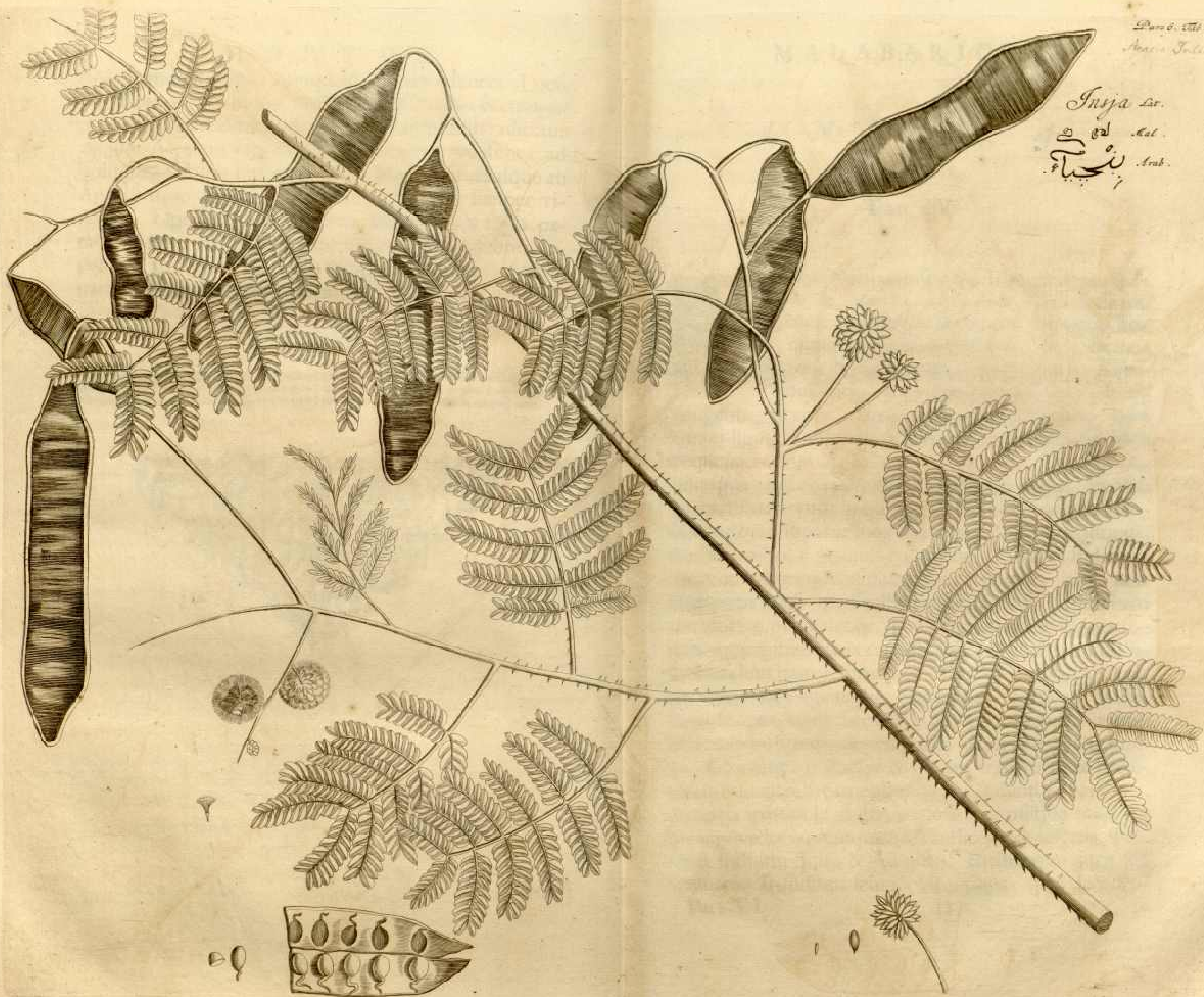
rioli, candida pulpa, nunquam siliquas edentes. Locis montanis petrosisque, in Provinciis *Paracaro* & *Mangatti* provenit; idque tam facile ut vel terræ impositus radicetur ramus; Ab anno supra decimum quinto fructifera, ad quinquagesimum superstes est. Flores, Fructusque ab Aprili usque Januarium exhibet, frondes semper virentes. Lignum foco inservit. Balneum ex foliis paratum flatus, Arthritidisque dolores, suffitus febrim depellit. Eorundem succus in tempore adhibitus, venenatos curat serpentum morsus.

TAB. III.

Arbor hæc, quod sciam à nemine hactenus describitur. Fructûs, qui ad loborum genera pertinet, delineationem Clusius *Exotic.* L. III. c. XIII. sub fabæ specie, tamquam semen exhibet; quod anno CIↃIↃCLXXXIV nomine *Pungam* insignitum, inter semina Zeylonensia adeptus sum.

ITSIA.

Pars 6. Tab 4.
Acacia Intsia Willd.
Insja Lat.
Mal.
Arab.

I N T S I A.

Tab. IV.

Ntſia Malabarenſes, *Cacoeſa* Bragmanes, *Spinhos dos Morcilhos* vel *Spinhodos Mouros* Luſitani, *Wond doorn* Belgæ nominant. Binorum hominum implet complexum, libro eſt cinereo, ligno candido, ſulcis quinis, è quibus ſpinæ erumpunt, ſtriato. *Radice* eſt adſtringente, fibroſa, nigro cortice intus rubente. *Rami* cinerei ligno albidiore pronis ſentibus, duobus in ſulcis frequenter obſiti. Folia *Nilicamaram* (parte I. Tab. XXXVIII. deſcriptæ) niſi breviora eſſent, poterant videri, inferne ſtriata, uno nervulo in exortu, ut & multis venulis donata, dilutiora, ſuperne ſumme ſunt virentia. *Flores* odorati, candidi, rubris è gemmis erumpentes, Acaciæ Indicæ in modum foliorum acuminatorum, ſinguli, bini, non numquam terni, pedicellis pollicaribus in extremitate ſurculorum prodeuntes, penicillis tenuium filamentorum, quæ minutiſſimis capitata apicibus verſus omnes ſeſe extendunt partes, ornantur. Fructus perplanæ & longæ ſunt *ſiliquæ* utrimque cuſpidatæ, cortice, craſſo, duro, ſubpurpuraſcente nervo obſeptæ, ſingulæ, aliquando geminæ è ſurculo dependentes. Ipſæ autem fabæ molles, ſubamaræ, oblongæ & planæ, tranſverſariæ bolbicanon imitantes in carne albicante includuntur. Naſcitur, quamvis ſparſim in multis arenoſis petroſiſque *Malabar* ut & *Cranganoor* locis; nunquam in caudicem adoleſcens. Floribus induitur Julio & Auguſto, fructibus maturis ſub hyemem, frondibus ſemper virentibus, quæ deceden-

te die ſe complicant. Horum, velut & corticis ſuccus cum pauxillo ſalis exhauſtus ventris ſedat dolores, ipſe cortex capitis lavamento utilis additur; qui in pulverem redactus ſummo cum levamine ulceribus inſpergitur.

TAB. IV.

Intsia ex gnoriſmatibus ſpecies Acaciæ globoſæ habita, nuſquam deſcribitur. Apud Reichium tamen *Hiſtor. Plant. Nov. Hiſpan. Fol.* 409. Acacia *Tehoaxis* ei dicta, cujus abſolutam non addit deſcriptionem, delineatur. Plura genera cognoſcere cupienti reſpiciendus eſt *Thomas Aldinus* in *Horto Farneſiano*. *Bauhinus* in *Pinace*. Hæc vero *Acacia Malabarica flore globoſo ſiliquis latis* vocari poteſt.

NAGA.

Wága Lat.
Mal.
Sigi
Bra.
Arab.

WAGA.

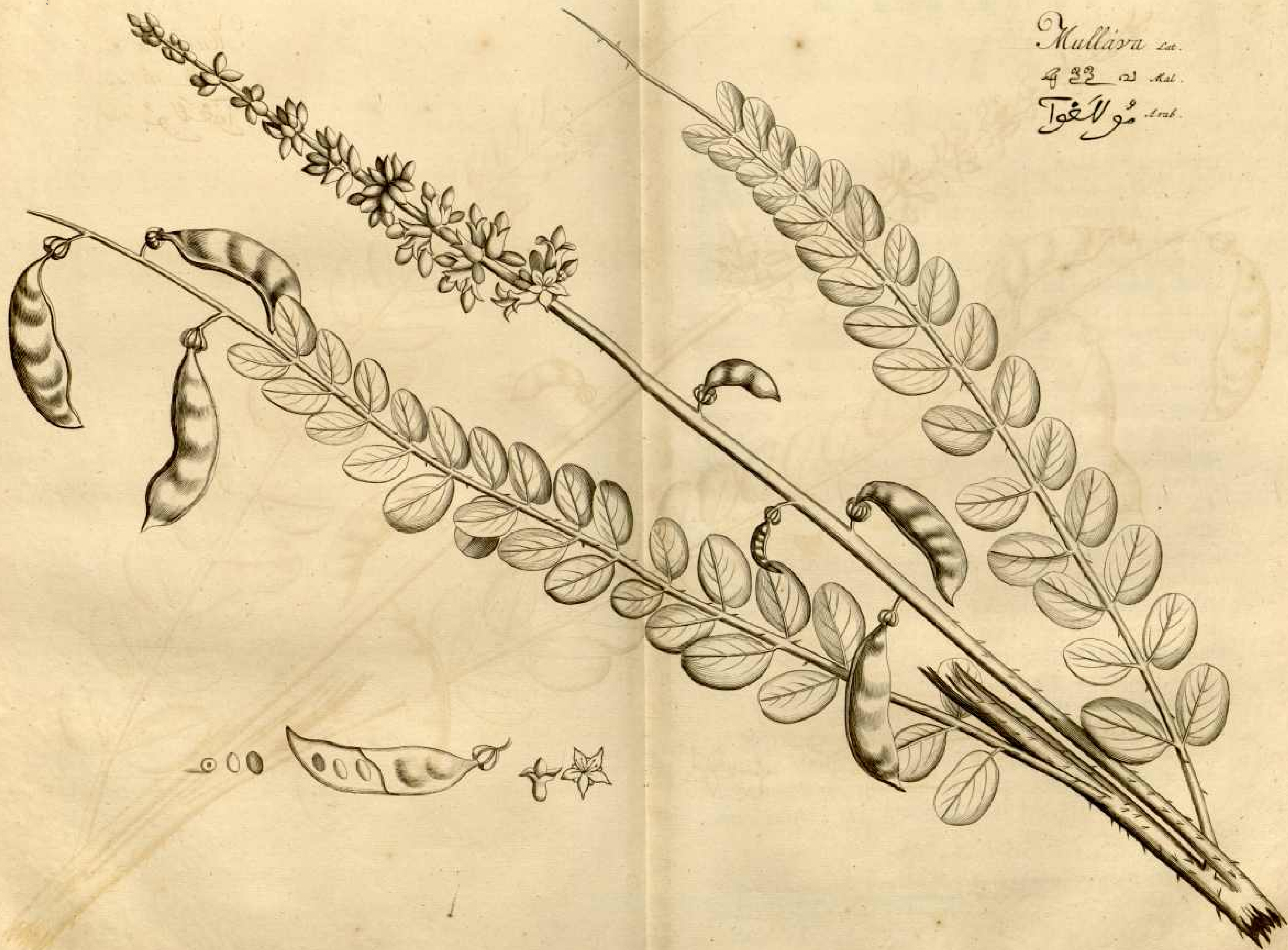
TAB. V.

Aga apud Malabarenses, *Sigi* Braminos, *Favas do Lasaro* Lusitanos, *Melshauwen* Belgas frutici nomen est. Hæc *Intsia* persimilis, spinis attamen carens, altas maritat arbores. *Rami* ejus virides, carinati, atque ubi novi prodeunt, surculi binis donati sunt foliis. *Radix* vero adstringens & amara. *Folia* parva, è lato aculeata, uno à latere convexa, medio recto divisa nervo, intus viridia, exterius rubea, petiolis rubicundis, ejusdem coloris surculo per ordinem adhærent; quæ vel sola vel cum ramis mota statim, quod inclinato semper solent die, se contrahunt. *Flores* qui odoris sunt mellei, caliculo inclusi rotundo, constantes foliis quaternis oblongis, stellarum modo expansis, tenuibus, mollibus, furvis, propriis racemosis surculis suspenduntur. *Stamina* tria quatuorve supra decem eminentia, tenuia, lenia, quorum infimam partem obducit lanugo, apicum sunt è rubro fuscorum. Hæc inter caput ejusdem coloris se effert *stilus* oblongior, crassiorque. *Fructus* binas palmas æquantes *siliquæ* sunt duos pollices latæ, tenues ac præplanæ, exsiccatæ rubescentes, cortice intus inveo, fabas adstringentes, amaras, teretes, paullulum planas, transversarias, è virente spadiceas continentes. Floret ut *Intsia*, provenit quocunque è solo densis sylvis in *Waropoli*, aliisque Malabarici regni locis; semper virentium interponitur numero. Hujus arboris succus una cum limonis, & virente curcuma in nucis Indicæ oleo diutus coctus, illinendo prodest lepræ, multi insuper usus in ulceribus est inveteratis.

TAB. V.

Incognita hactenus *Waga* quamvis *Acaciæ* species, dici potest *Acacia Malabarica altera spinis carens.*

Mullàva Lat.
Mal.
Arab.

MOULLAVA.

Tab. VI.

Oullava Malabarenſibus, *Moella* Bragmanis, *Favas do Rato* Luſitanis, *Dwaaldoorn* Belgis dictæ arbori, ſeſqui hominis altitudo, duarum palmarum craſſities eſt. Graveolenti libro circumtegitur ſubfuſco: ligno eſt ſolido & albente, nuſquam non ſpinis duris & acutis obſita: *Radice* lignea, gravi, ingrata, terræ irrepente, reſinoſa, ubi læditur, adhærente. Gravi cum odore tum ſapore: *Folia* Buxo proxima, rigida, ex oppoſito gemina, è longo rotunda, ſupinâ parte è viridi nitentia, pronâ dilutiora ſunt; mediam coſtam eminentem ſæpius ſubdiviſam habentia. Inodori, lutei profundo è calice prodeuntes *Flores* quinque foliis hyacinthina imitantibus, conſtantes, oblongis, longa ſerie, in modum coronæ, ſurculorum foliaceonim ſummitatibus adhæreſcunt. *Stamina* iis quina; inferius alba lanugine, ſuperius apicibus obſcuris ornata. *Stilus* ejuſdem, niſi quod vertex albicet, generis ac coloris eſt. *Siliquæ* autem ſubpurpureæ, tactu leniſſimæ, lato è calice brevibus petiolis ſurculis inhærentes, quatuor plus minus oblongas, furvas, inſipidas, ingrataſque tranſverſarias includunt fabas. In inſula *Baypyn* aliiſque arenoſis, aſt raris creſcit in locis. Vernat ubi tempus hyemat, fructus maturi colliguntur Novembri Decembri menſibus, ſempiternam habet comam. Medicum vero nullum præſtat uſum, niſi *Pollias* i. e. pauperibus, qui foliorum fumo naribus admiſſo capitis dolores, vertigineſque, ſibi adimunt.

Tab. VI.

Altum apud Botanographos de hac arbore ſilentium eſt, ſi tamen aliqua ſit facienda comparatio, erit cum *Acacia cognata planta* J. Bauh. P. I. Libr. p. 432. Sed ob deſcriptionis brevitatem nihil certi determinari poteſt.

Erythrina indica
Pars 6. Tab. 7
Muricu Lat.
Mal.
Pangirô
Bra.
Arab.

MOURICOU.

Tab. VII.

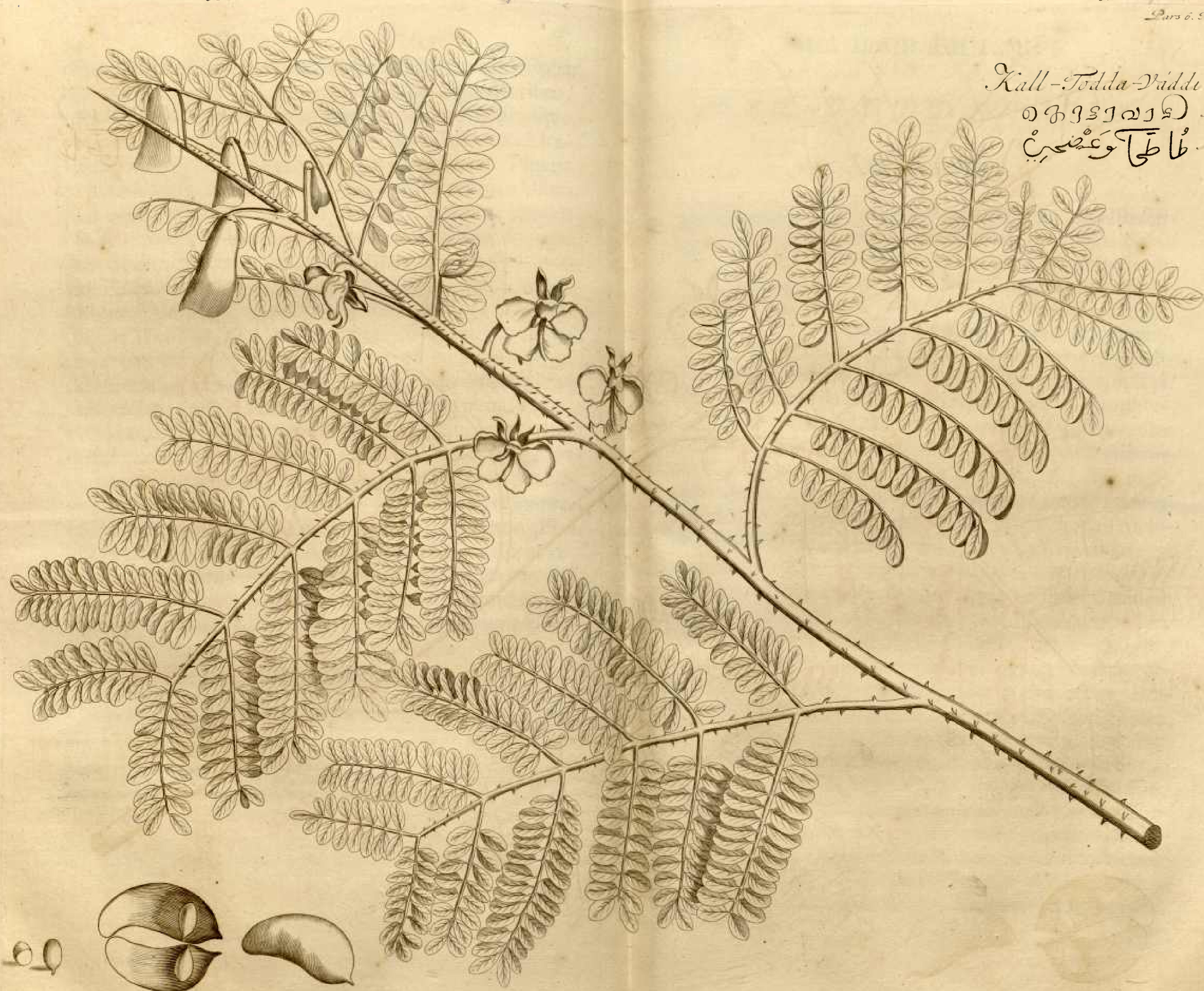
Uæ *Mouricou* vel *Muricu* item *Morico* Malabaræis, *Pangiro* Brammanis, *Folshasda trinidade* Lusitanis, *Slakhout* vel *Washout* ut & *Eliphants boom* Belgis dicitur, arbor, eſt procera, duorum hominum craſſa complexum. *Rami* cortice interiori è viridi fuſco, pluribus nigris incurvatiſque intercurrentibus ſpinis, obducuntur. *Radix* ſquammoſa villoſaque; *Folia* habet in cacumine rara, ipſa vero mollia, tenuia, ſupinâ parte lenia, è viridi fuſca, glabra, pronâ vero glauca, hyalina, è pediculis viridibus, ſtriatis ſpithamam plus minus æquantibus prorumpentia. Coſtâ inter media eminente, craſſâ, pluribus ramuſculis, ad oras pene diductis, diſtincta, odore ſylveſtria. *Flores* fabacei, pentaphylli, ex petiolis ramorum extremitatibus adnatis tres palmas excedentibus prodeuntes, gemmis oblongis, rubris ac inflexis includuntur. Coccinei externe, interne vero è rubro furvi ſunt, planeque inodori. Horum ex medio enato folio reflexus conſpicitur *ſtilus* falciformis, ruber in novem teretia, quibus apices innituntur, exiens ſtaminula. Floribus deciduis ſuccedunt *ſiliquæ* manum longæ, faſeolis proximæ, craſſæ, cute obductæ denſiore, ſpadiceæ, cœruleæ, farinam infuſcam continentes. Ipſæ autem fabæ modo plures modo pauciores intus albæ, lanugine alba diſtinctæ, in longum ſitæ ſunt, ſanguineæ, dein colore in cœruleum vergente. Umbilicus dorſum reſpicit ſiliquæ; ſinus iis eſt in medio excavatus, ac ſapor ſylveſtris. Vulgaris hæc omnibus Malabaricis non modo ſed & Zeiloniæ provinciis arbor eſt, cujus rami vel avulſi inſertique facillime radicantur. Elephanti ſum-

mopere hoc delectantur ligno utpote leni ac molli. Folia huic arbori decidunt eo tempore omnia, quo floribus, quos ſemel ubi trima eſt in anno profert, fructibuſque veſtitur: caudex vero limacibus caracollagis apud Italos in vitibus in cibum enutritis, proximis ſcatet. Piperis ramuſculi in modum hederæ haſce ſcandunt arbores. Uſum harum arborum ſi conſideres varius eſt; primo lignum Malabarenſes in enſium ac cultrorum efformant vaginas; imo ipſa perſpicilla, in eo, ope lapidis calcinati expolire ſolent. Una cum cortice Indigenæ ad veſtium *Saraſſas* dictarum, lotionem, flores in confectionem *caril* adhibent. Ceterum folia pulveriſata, ac matura cum nuce Indica cocta donec unguenti craſſitudo ſit, veneris conſumunt bubones, dolores oſſium ſedant. Contrita folia temporibus applicata cephalææ opitulantur & ulceribus. Mixta cum ſaccharo impuro quod *jagra* vocant incolæ, eſtque ſaccharum quod ex arboris *Palmeinæ* ſucco dicto *ſura* excoquitur & in nigros trochiſcos formatur, ventris dolores præſertim fœminis reprimunt; quod præſtat cortex aceto lævigatus, & nucleus pellicula rubra denudatus, ſi deglutiatur. Foliorum ſuccus cum oleo *Sergelim* aſſumptus, dolores levat venereos, cum orizæ infuſione hauſtus, fluxus tenet; cum foliis *Beteleiræ* in pultem redactus vermiculos in vetuſtis ulceribus præfocat; ex oleo coactus ſporam & pruritum tollit.

TAB. VII.

Muricu, ſive *Mouricou*, eſt *ſiliqua ſilveſtris ſpinoſa arbor Indica* Bauhini, (Pinac. L. XI. Sect. II.) & coralli arbor Cluſii, *Hiſtor. Plant. Rar. in Appendice* I. Joan. Nieuhof in itinerario eas in Java ad Bataviam frequentes eſſe & à Luſitanis *Marokko* vel *Morukko* vocari refert, à Javæ vero incolis *Dapdap* vel *Dadap* à Malæenſibus *Darradup*, Chinenſibus *Oyſenſio*. Apud Ferrarium in Flora *coralli arbor*, dicitur, quomodo J. Bauhino ob flores corallini coloris. Cluſius eam in America creſcere dicit, at in Inſula Mauritii ceteras arbores altitudine ſuperare; unde & *Elephantina* nominatur. Vidi & varias ejus apud nos ſpecies è ſemine, una cum arena quantum conjicio, huc delato exortas.

KAL-

Kall-Todda-Vaddi Lat
Mal
Arab

KAL-TODDAVADDI.

TAB. VIII.

Al-toddavaddi à Malabarenſibus, *Laſari* Brachmis, *Erva Mimoſa* Luſitanis, à Belgis *Liefblad* dicitur frutex, ex variis generibus, quorum quatuor terreſtria, unum aquaticum eſt, hic ſolus ad tres quatuorve pedes aſſurgit. *Radix* ruffa & capillaris. *Ramis*, qui primum rubei deinde virides, pilis non modo ſed etiam ſpinis diverſæ magnitudinis innumeris, deorſum deflexis obſepti ſunt, adhærent ſurculi fere digitales foliacei, ex oppoſito gemini, rubeſcentes, ſpinulis quoque ejuſdem coloris hirti. *Folia* proxima Intſia, per ordinem contrariis inter ſe pediculis annexa ſurculo, elonga, anguſta, anterius obtuſa, pertenuia, lenia, nervo ſubtili, attamen ramoſo prædita, ſurdi ſunt viroris. Quæ ſi tanguntur ilico, more Toddavaddi, veluti complicandæ manus, ſe demittunt, & cum oppoſitis foliolis ſeſe quaſi complicant, mox tamen attolluntur atque in ſolis occaſum explicantur, quo diſceſſo ſponte collabaſcunt. *Flores* qui in petiolis longiuſculis, rigidis atque ſpinoſis, ſubpurpureis hic illic proveniunt, quinis conſtant petalis, quorum quaterna tenuia, lenia, latiora, ad unguiculos vero ſtrictiora, circa ambitum exiguis rugis criſpata, flavei coloris, ſed ab utraque facie internigrantia ſunt: ex his duo anteriora explanata ad petiolum ſeſe reclinant; duo poſteriora oblique erecta ſeſe mutuo reſpiciunt. Quintum inter duo emicans rigidum craſſumque eſt, ejuſdem at dilutioris coloris. Ex medio prominentia ſtamina inferne arcte compacta & lanugine obſita albicante decem ſunt è viridi albentia, ſuperne tenuia, internigrantibus flavis apicibus dotata. Calix quinquies inſectus

permollis & purpureus. Succrescentes *siliquæ* duos digiti articulos longæ lanuginosæ & atris interspersæ maculis, binas, ternas, rarius unam includunt fabam transversariam, acerbam subviridem, maturam in nigredinem vergentem. Sapore nostrates referunt. Nasci amat in locis petrosis umbrosisque. In *Candenate* & *Teckencour* aliisque locis plurima est. Semper frondet. Ignotarum hactenus est virium, excepto quod quidam credant hujus folia invitas mulieres in venerem impellere, alias ad refrigerantes refertur herbas.

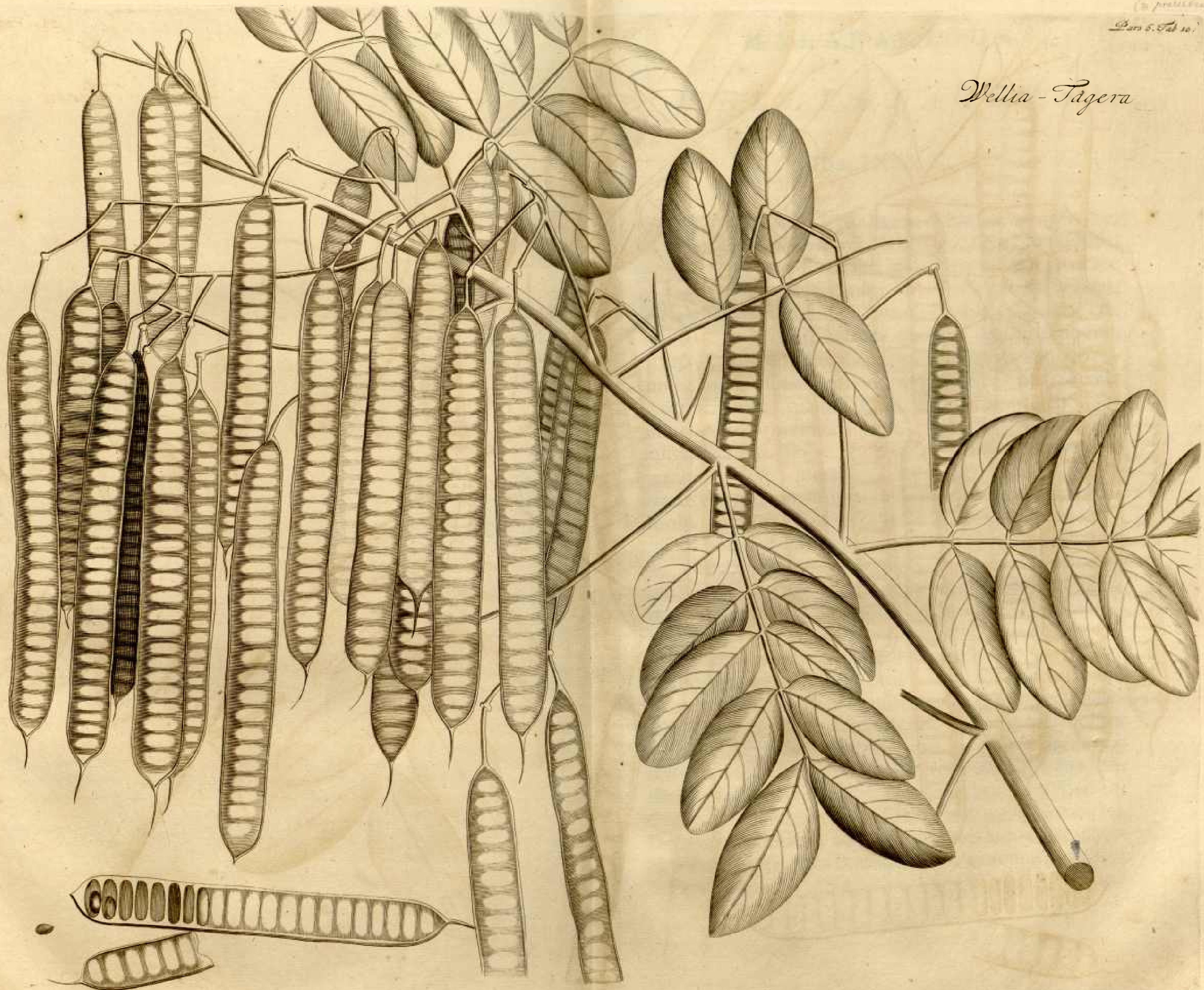
Tab. VIII.

Hactenus incognita hæc planta est quarum aliæ species cognomines in sequenti volumine describentur, siquidem frutex est, & ad frutices siliquosos flore papilionaceo refertur.

W E L-

Cassia obtusifolia
Wellia-Tagerà Lat.
Mal.
Arab.

Wellia - Tàgera

WELLIA TAGERA.

TAB. IX. & X.

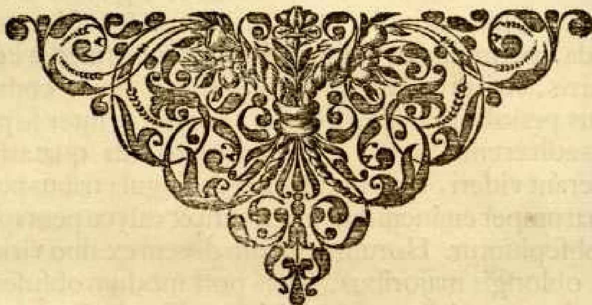

Uam *Wellia Tagera*; *Wellia ponnamtagera*, vel *Welliaponnavire* Malabaræi, *Sarpouli* Brammani, *Tagera* Lusitani, *groot Glidthouwt* Belgæ vocare consueverunt, in crassitudinem brachii, altitudinem hominis adolescens arbor est, viridi involuta cortice, ligno admodum pauco, ramis rotundis atque viridibus. *Folia* è longo rotunda, permollia ac glabra, pluribus venis media è costa exortis, striata, glauca, foliis *tagera* proxima, communibus petiolis prasinis, sulcatis, contrariis inter se pediculis adhærent. *Floribus*, qui minores, foliola, quæ arboris poterant videri, quina sunt, lutea, singula tribus nervulis, parumper eminentibus intertexta, & calyce pentaphyllo obsepiuntur. Horum in medio decem ex albo viridantia, oblongis majoribus, flavis post modum obfuscantibus donata apicibus, conspiciuntur stamina, eminente uno viridicato, oblongiore atque incurvo, fabigineo germine. Succedentes floribus *siliquæ* duas palmas propemodum longæ, perplanæ, digitum transversum latæ, læves, in transversum posita includunt semina elonga, transversis quoque intersepimentis à se invicem seclusa, aliquantulum sub cortice extuberantia. Arbor hæc, quarto ab hoc volumine descriptarum, species est; colitur ob solam elegantiam in hortis, in quos è sylvis circa *Panam* ac *Pettette* traducitur, cum ceteræ prope *Oediampere*, *Perkencour*, aliisque locis plurimæ sint. Præcipiti flores exhibent æstate, seu mense Sextili, semen maturum Novembri, Decembri mensibus; arenosos amantes locos, sempiterna virent coma. Si radicem excipias, quicquid ex arbore

exhibeas, addito cumino ſaccharo candido & lacte finit gonorrhæam virulentam. Folia lacti incocta vaccino vel in balneum parata articularem expellunt morbum. Cortex cum ſaccharo & aqua lævigatus diabeti commodus eſt. Radicis cortex cum croco virente lacte exceptus podagræ nodoſæ *Sonida badda* Malabarenſibus dictæ ſuccurrit.

Tab. IX. & X.

Tageræ Tomo ſecundo aliiſque locis deſcriptæ nullam quod ad notas characteriſticas habent inter ſe convenientiam, neque ab aliis delineantur auctoribus. Quid Bauhinus de Tagari refert in Pinace ob deficientem hactenus deſcriptionem accuratiorem, nobis incertum habetur. In diverſis Indiæ locis harum flores *Fula de Coupang* vocantur, quia fructus, *coupangs* quod ſpecies anreorum nummorum eſt imitantur. Folia graveolentem fundunt odorem.

MOU-

MOURINGOU.

TAB. XI.

Rbor quæ Malabarensibus *Mouringou* vel *Muringo*, Bragmanibus *Maisingou*, Lusitanis *Moringa*, Belgis *Moringe* appellitatur, quinos homines longa, unius complexum crassa, cortice intus albido, obducta est nigricante; odore ac sapore nasturtio aut raphano rustico simillimo. *Rami* sunt ligno albicante, libro viridi. *Radix* vestitur cortice ex albo flavescente, trunci saporem referente. *Folia* bina sibi invicem opposita, communibus petiolis, spithamam fere longis, cubitalibus surculis ad verticem usque adnascuntur; diminutis sensim petiolis. Suntque è longo obtusa, tenuia, mollia tactu & lenia, mediâ costâ prominente nervis aliquot in latera excurrentibus, donata, superne è prasino fusca, inferne ex viridi lætiora. Odor fabis sylvestribus proximus. *Flores* candidi, decaphylli, petiolis incurvatis è ramorum cacumine dependent; quina externa foliola oblonga, extrorsum, stellæ in modum expansa, reflectuntur, quorum bina posteriora majori, trina anteriora, minori distant interstitio. Intimorum latiorum quatuor, inferiora obtegunt, quinto ex inferiorum medio prodeunte, è regione arrecto. Hæc inter elevatum foliolum proxime medianus se eregit colus in decem staminula è viridi albula, extrorsum inflexa, divisus, quorum paria uno grandiusculo flavescente obteguntur apice. Foliola densa maxime interna rigida sunt. Calicis latioris ac è viridi fusci umbilico insidet globulus, fructûs germen, oblongus quadantenus pilosus, filamentun prodens albineum. Odor iis gratissimus & melleus. Deciduis succedentus floribus, siliquosi, teretes fructus sunt, porcis altioribus striati, sesquicubitales, cortice coloris herbacei, intus carne exalbida, seminibus repleti candidis. In deliciis ob gratum saporem habiti, graciles quippe vetustiores, eminentibus singulis in lateribus costulis ligneis, crassescunt, sicque rubent. Tribus fructuum lateribus trigona inclusa sunt semina, cartilaginea pelliculâ nucleo intus albente, membranis alata tenibus, secundum siliquarum longitu-

dinem diſpoſita. Arenarum amans, non modo in Malabariæ verum & in Zeyloniæ aliarumque Indiæ locorum hortis ac villis ob fructus ſolummodo colitur, qui fabarum more venales quovis mittuntur. *Floret* Junio, Quintili, Sextili, menſibus. *Fructus* nunc in anni exodio, nunc exordio, aliquando in utroque leguntur. Septuagenaria vel octuagenaria extinguitur. *Folia* ſuccreſcentibus novis ei decidunt. Hujus folia & fructus in concoctione *Càril* adhiberi ſolent. Inſuper ex foliis, radicis cortice & fructu parantur pillulæ antiſpamodicæ. Foliorum ſuccus una cum pipere oculis immittitur contra vertiginem; qui zinziberi ſi addatur fugat febres. Tritus ex orizæ aqua cortex oedemati medetur, adjecto cumino odontalgiæ, & malarum tumori, per ſe vero venenato glirium morſui. Ejuſdem & foliorum Vallinaregam ſucci naribus attracti maniam tollunt. Merus corticis Muringu ſuccus cum aqua & allio commixtus ſerpentes (Cobras capellas) ædibus expellit; artuum ex frigore lancinationes oriundas, lenit epotus: *Radix* ſuppoſita arbortum cauſat; cum allio & pipere ſubactus ſuccus ſpaſmo ſuccurrit, ſi temporibus allinatur. *Folia* ſi calida imponantur coleorum diſcutiunt tumores, imo & venereos. Ulceribus apta ſunt; apertæ autem & affectæ parti impoſita lumbricos pedum, (popularis in Perſia & Guinea morbus eſt) evocant. Vino admixtus ſuccus cum piſcis auræta (Luſitani d'aurada vocant,) ſevo ebrioſos à meri ingurgitatione vocat. Viridis hujus arboris ſuccus omnibus artuum capitiſque ex lue venerea ortum trahentibus doloribus opitulatur. foliorum ſuccus vermes Phagadenicis in ulceribus enecat & expellit; ex butyro coactus herpetem alioſque morbos removet.

TAB. XI.

Nomine *Arboris exoticæ lentiſci foliis* Bauhinus in Pinac. L. II. Sect. II. arborem hanc deſcribit. Acoſtæ vero cap. XXV. *Moringa* nominatur, è quo J. Bauhinus Tom. I. Part. II. Lib. XXII. p. 435. Moringam eam dicit *Lentiſce folio fructu magno anguloſo in quo ſemina ervi*; additque à Turcis Arabibuſque *Moria*, perſis *Turiaa* in Guzaratta, *Trerida* appellitari: hujuſque arboris radicem lapidis Bezoardici & unicornu loco contra omnia venena exhiberi. *J. B. Ferrarius* Floræ Lib. III. c. XXI. *Moringam* depingit plane cum auctoris noſtri convenientem.

KATOU-

Kátu-Cónna Lat.
Mal.
Tambido-Bajo
Bra.
Arab.

KATOU-CONNA.

TAB. XII.

Uam *Katou conna* Malabaræi, *Tambido-Baio*, aut *Colladi* Bragmæ, *Favas Orelheira* Luſitani, *Oorhangers* Belgæ nominant, arbor percelſa eſt, craſſiorque quam ut à duobus hominibus complecti queat; *ramis* patulis umbroſiſque, cortice & ligno ſpadiceo, rubra medulla donato: *radice* longe aberrante, cortice ac ligno rubro, ſapore inſipido, odore gravi atque ingrato. *Folia* oblonga, cuſpidata, tenuia, rigida, ſuperne è fuſco nitentia, inferne dilutiora venoſaque, gemina ut plurimum, parvis incurvatiſque petiolis, ſurculis adhærent. *Flores* candidi, odoriſque experti è ſurculis ramoſis, quinis oblongis conſtantes foliolis, cuſpidem deorſum demittentibus, conjunctim enaſcuntur. Horum è medio ſtaminum vice faſciculus filamentorum tenuiſſimorum eminet. Calyx autem parvus quinque habens cuſpides florem arcte involvit. *Siliquæ* figura ſpirales, contortæ, craſſioribus nervis extuberantibus ſimul & lanugine obſitæ, apertis oris criſpatæ, internum è croceo rubeſcentem oſtendunt corticem. *Fabæ* in ſiliquis protuberantes, latioribus intervallis à ſe invicem disjunctim gemmularum more dependent; glabro atroque cortice nitentes; pulpam habentes praſinam, duabus viſibilibus pelliculis diſtinctam. Odor iis gravis, ſapor plane ſylveſtris. In quovis proveniunt ſolo, præcipue circa *Parou*, *Repolin*. Fructibus aut floribus ſempervirens jugiter veſtitur. Foliorum decoctum canitiem avertit, lepram ſanat, quod præſtat & cortex cum ſaccharo in paſtam redactus.

TAB. XII.

Ignota plane Botanicis hæc arbor eſt, niſi è ſiliquarum ſimilitudine velis ſpeciem *Aræ ramo tenui* habere; quam *Piſo* Lib. IV. c. XXVI. deſcribit, aſt imperfecta exſiſtente deſcriptione ac figura nihil definio. Attamen quamvis cognomen cum *Conna*, Parte I. deſcripta conveniat, nulla tamen inter eas intercedit æqualitas; poſſes equidem ſpeciem *Caſſiæ fiſtulæ* aut *connæ* dicere.

Cajanus indicus

Thóra-Pærou Lat.

Mal.

Tori

तोरी Bra.

Arab.

THORA-PAËROU.

TAB. XIII.

Rbor quam Malabarenſes *Thora - Paërou*, Brachmanes *Thori, Tantaraga* Luſitani, ac Belgæ & Indoſtanſium nomine *Quitſierrii* appellitant; fruticoſa eſt, *radice* ruffa, obfuſco cortice, inodora; *caudice* ſeſquipedem craſſo. *Folia* ſalicum effigiem habentia, ex oblongo anguſta, quinos pollices æquantia, aculeata, nervis ſtriata, numero terna, bipollicaribus ſtriatis etiam è ſurculis, breviſſimis pediculis dependent, ſuperne lenia, è viridi fuſca, inferne hyalina, odore ſimul ac guſtu haud ingrata *Flores* hic illic in extremitatibus ſurculorum, prope foliaceorum exortum expullulantium, erumpunt papileonacei tetrapetali; quorum unum aduncum, venis ſtriatum, lateribus albicantibus & translucidis intus flavum, circa medium oræ leviter ſinuatum, exſiſtit. Duo erecta oblonga, flava foliola, prope latus incurvatum circumplectuntur. Stilus hamato incumbens folio, candidus, in novem filamenta, croceis apicibus donata, diviſus, ſtamine, quod filamentum flavo capite ornatum tranſmittit, crocea gemma nodulato, obtegitur. Eorum calix venoſus hirſutuſque, odor autem nullus eſt. Succreſcentes floribus *ſiliquæ*, digitum auricularem cum longitudine tum craſſitie æmulantes, piloſæ, maculis interſtinctæ, è viridi dilutæ ſunt; cortice ſubrubro, cartilagineo, ubi expanditur tranſparente; multis venulis intertextæ. His includuntur quatuor piſa cartilaginoſis interſepimentis à ſe mutuo diſtincta, immatura virentia, glabra, nitentia, matura rubentia, quædam ex albido flaventia, ſitum tranſverſum obtinentia, in edulia ob gratum ſaporem relata, quinimo propterea in agris pinguioribus ſedulo excolun-

tur, & ubivis venalia exponuntur. Leguntur menſe Januario. Frutex ipſe ſemper frondens, brevi emoritur. Medicus hic uſus eſt. Apozema ex foliis aſſumptum, hæmorrhoidum fluxum retardat nimis copioſum. Cum pipere contrita folia gingivarum immunditiem, dentium tollunt dolorem. Decocta vero in orizæ loturâ ſemina & cum butyro in linimentum redacta ſpontaneam ac doloroſam artuum propulſant laſſitudinem. Paratur inſuper ex iis quoque ſalubris contra variolas potio.

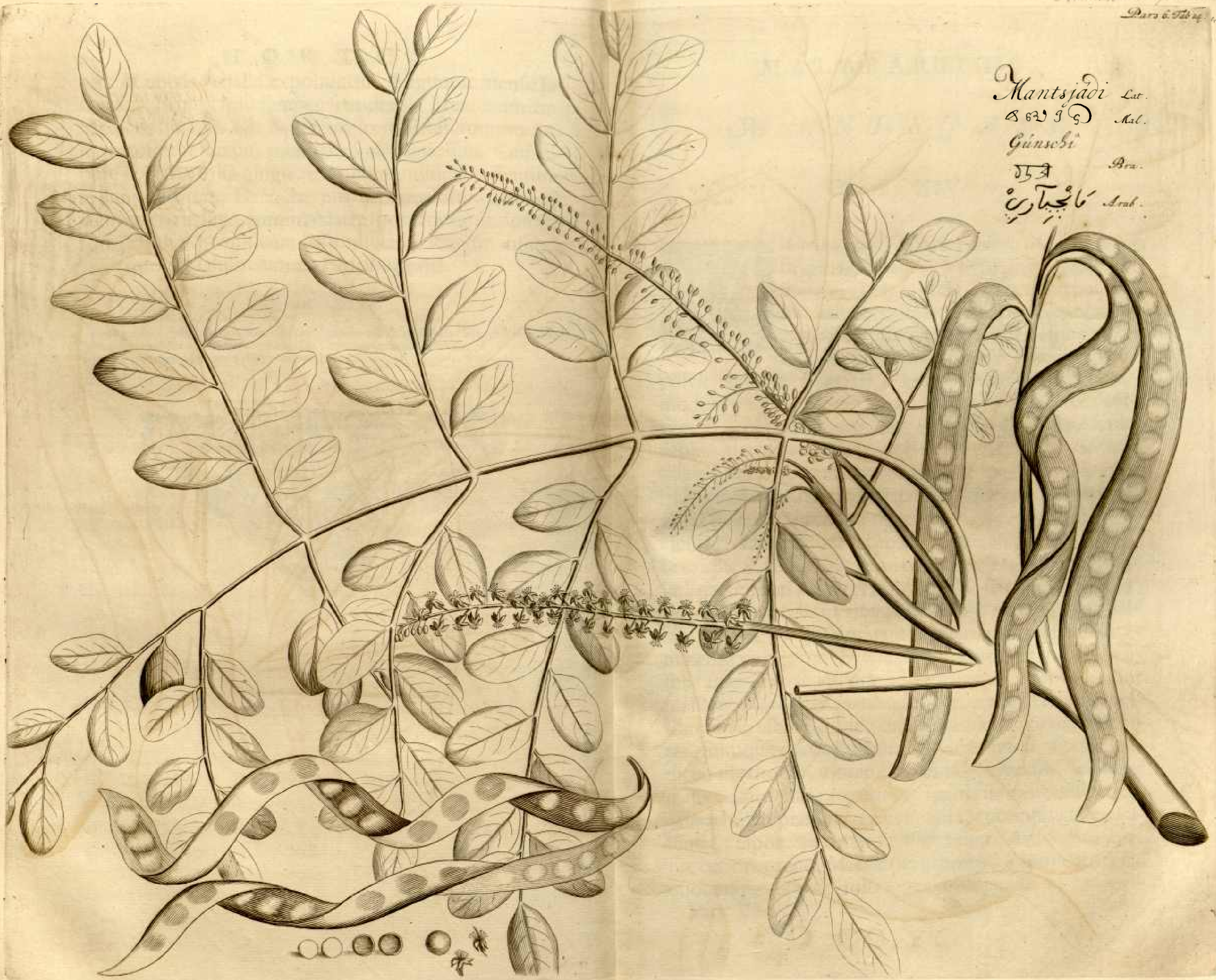
Tab. XIII.

Cujus generis hæc ſit arbor gnoriſmata indicant. Fabæ ſociis navalibus ex India Orientali redeuntibus cibo ſunt, quæ cauſa eſt ob quam diligenter excoluntur. Harum quædam in Horto Amſtelædamenſi Medico curioſis oſtenduntur.

MANDS-

Adenanthera pavonina

MANDSJADI.

Adenanthera pavonina L. sp. 550. mil. dict

Tab. XIV.

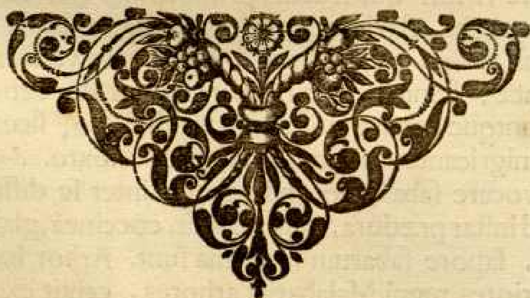

M*andsjadi* apud Malabarenſes, *Gunsji* & *Gonsji* Bragmas, *Mangelins* Luſitanos, *Manjelyns* vel *Weegboonen* Belgas dicta, procera arbor eſt, binorum hominum craſſa complexum, ligno duro, libro craſſo, fuſco, ſquammoſo, intus rubente, qualis & radicem obvolvit, qui tamen proxime lignum albicat. *Rami* ligno admodum pauco, è viridi fuſco, glabro tamen nitent cortice. *Folia* obtuſis oris oblonga, tenuia, mollia, lenia, ſupinâ intenſe virentia, pronâ parte dilutiora, alternatim viridibus ſurculis ſpithamam propemodum longis; qui binarii è ſpadiceo rubeſcentibus quoque aliis interius ſulco ſtriatis è ſurculis prodeunt, appendentia conſpiciuntur. Odoris ſunt fabacei, guſtus ſubamari. Arcto, brevique è calice ſubcrocei pentapetali *flores*, anguſtis foliolis acuminati, extrorſum reflexi, frequenti numero, tenuibus ſimul ac brevibus pediculis, ſurculo duas palmas excedenti, agglutinantur. Stamina una cum ſtilo eminente viridi, qui fructus primordium eſt, decem iis ſunt ſurrecta, flavis quoque exornata capitulis; odor melleus. *Siliquæ* tres palmas longæ, transverſum digitum latæ, ſemina, ſeu fabas includunt alte extuberantes. Suntque cortice primum è viridi fuſco, ſiccæ è ſpadiceo nigricante, nonnullis venulis pertexto. *Semina* ſive malis vocare fabas, rotundis ſpatiis inter ſe diffidentia, oſſis ad inſtar prædura, tunica craſſâ, coccineâ, glabra, nitentia, ſapore fabarum ſimillima ſunt. Arbor hæc inter proceriores regni Malabarici arbores, caput extollens, quocunque creſcit ſolo, maxime tamen in *Mangetti*,

Cochin, *Perquencour* aliisque locis frequens. Anno demum à satione vigesimo, flores Septembri mense, maturi fructus in fine atque initio, quamvis & aliis tempestatibus anni, frondes semper conspiciuntur. Usque adeo longæva est, ut ducentos annos perdurare habeatur. In usu quotidiano lignum ob soliditatem variis operibus inservit. Foliis in pulverem redactis gentiles in cæremoniis utuntur. Semina vero haud ingrati saporis præter quod à plebeis sive cocta, sive comminuta in farinam, comedantur, magnum præstant usum auri fabris & gemmariis, quippe ob æqualitatem, granorum vice in ponderandis mercibus adhibentur, singula namque *Masjelina*, liceat mihi ob linguæ ignorantiam ita exprimere, quatuor pendet grana, quibus utuntur aurifabri; qui quoque ex contusis hisce seminibus aqua madefactis, una cum borace gluten ad elegantiora cum nova, tum diffracta vasa conglutinanda conficiunt. Medici vero è foliis contritis potionem lumborum sedantem dolorem parare norunt.

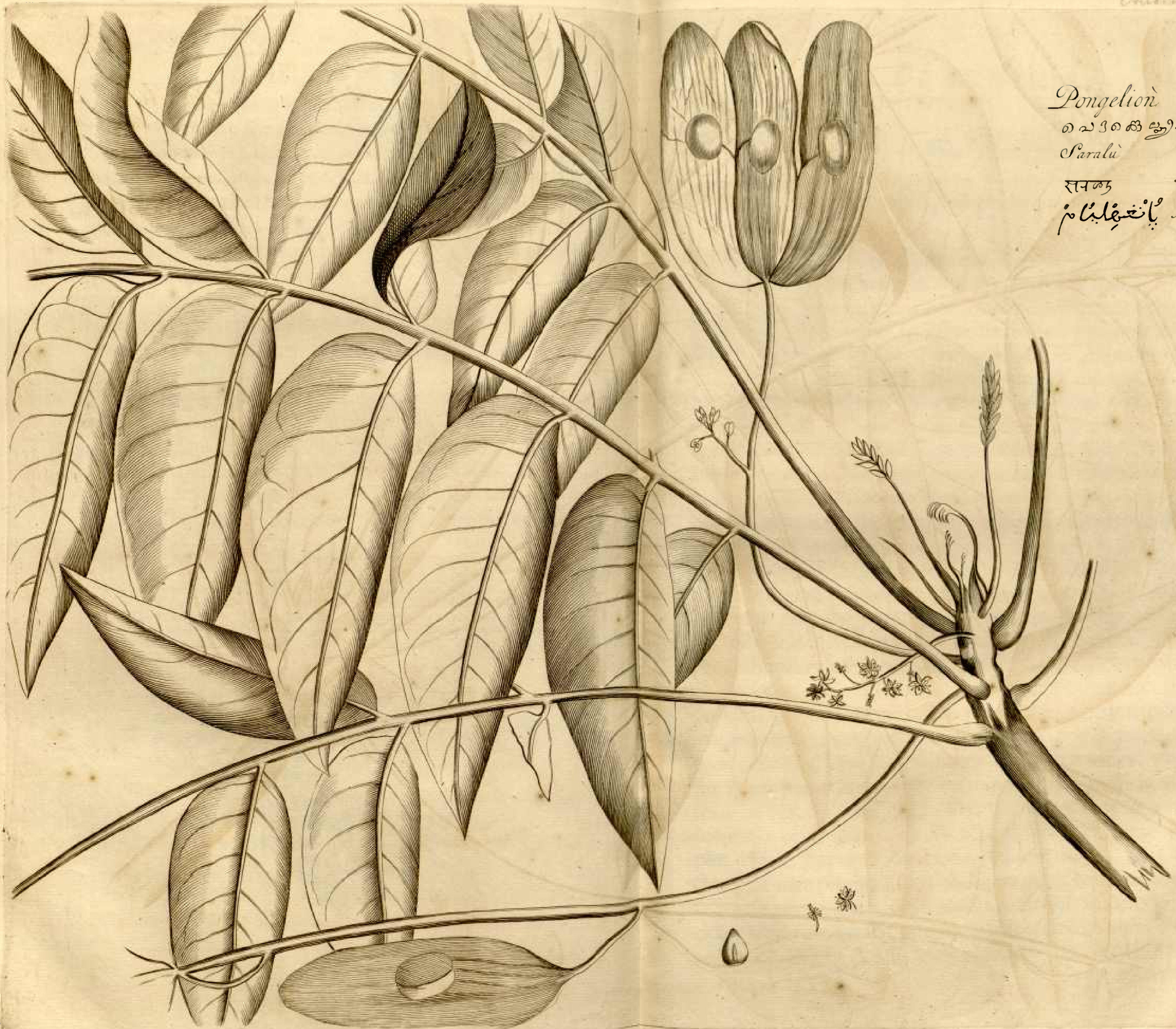
Tab. XIV.

Arbor hæc quod sciam à nemine descripta est: nascitur ea in Zeylonensi insula, itidem in Syrinama. Flores hexapetali sunt. Consulatur Linschoten & Garcias ab Horto; l. 1. C. 47. de ponderandis margaritis cum hisce seminibus: Nosque ad huc servamus has siliquas earumque semina inter huc allatas raritates Indicas. De similibus loquitur quoque Bauhinus in Pinace sub nomine pisi virulenti Chinensis. Accepimusque ea in horto medico Amstelodamensi è Zuratta.

P O N-

Ailanthus malabarica

Pongelion Lat.

പൊങ്ങില്യം. Mal.

Saralù

सनळ Bra.

بانغهلبام Arab.

PONGELION ſive *PERIMARAM.*

TAB. XV.

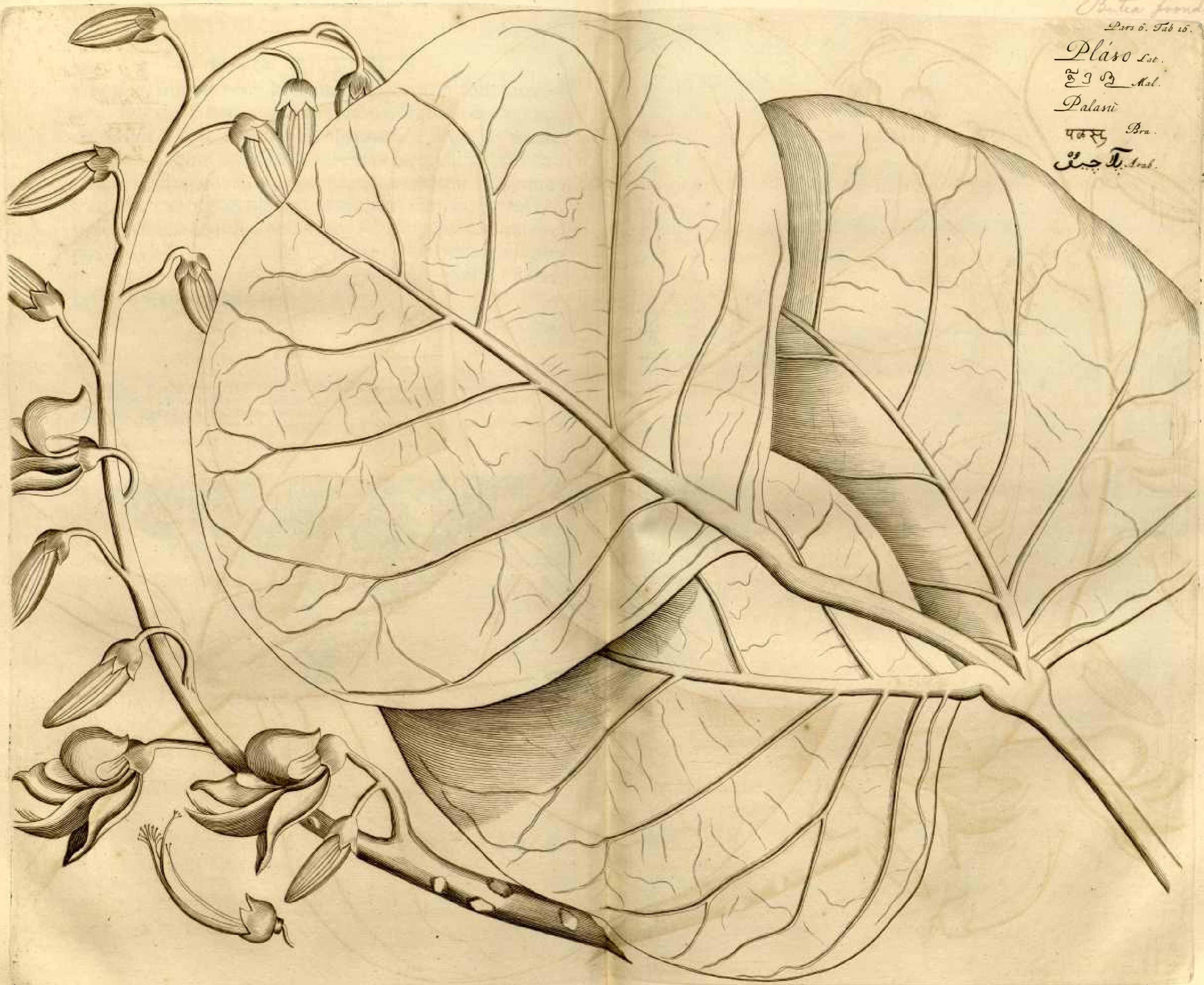
Ongelion ſive *Perimaram* Malabarenſibus, *Saralu* Brachmanis, *Favas de tres huma*, Belgis *Drieboon* dicta arbor, aliquando, priuſquam ſe in ramos diffundit, ad quinquaginta longitudine, craſſitie ad duodecim & plures excreſcit pedes. Cortice eſt cinereo, ſcabro, prope radicem, ubi excepta craſſitie quæ illic major, idem eſt, graveolenti. *Folia* extrorſum criſpata, acuminata, denſa, glabra, ſuperne nitentia, inferne paullulum dilutiora, falciformia, gemina plerumque brevibus pedunculis communibus è ſurculis lignoſis propendent. Coſta vero intermedia, adverſa in parte ſumme eminens ad oras uſque extenſa, arcuatim reflectitur, multas ſubtiles fundens venulas. Odor ipſis nullus. Inodori abſque calice pentaphylli prodeunt exalbidi *Flores*, plures racematim petiolis viridibus rotundis ſuperne angulatis inſiſtentes. Stamina ut in *Mandsjadi* proxime deſcripta colore & numero æqualia ſunt: ſtilus in vertice tricuſpide plano ac viridi coronatur. *Siliquæ* foliaceæ tenuitatis è ſingulis florum pedunculis ternæ prodeunt, lateribus carne intermedia tenui & pauca conglutinatis, digiti ferme quatuor articulos longæ, pollicem latæ, ſubvirides, craſſiori nervo, qui una cum ceteris circulum pene efficit, donantur. Hic loci ſingulis in ſiliquis, annectitur ſemen è rotundo aculeatum, quod totum circulum pene implet viride. Sapor liguminoſus ſed languidus, ipſi fructus perquam pituitoſi ſunt. Siliquæ omnes ad maturitatem non perveniunt, externarum enim una vel altera decidit. Ceterum creſcit pinguiori ſolo, circa *Moutan*, *Parca*, & *Bardelle*, ut & aliis locis plurimis. Flores Majo Ju-

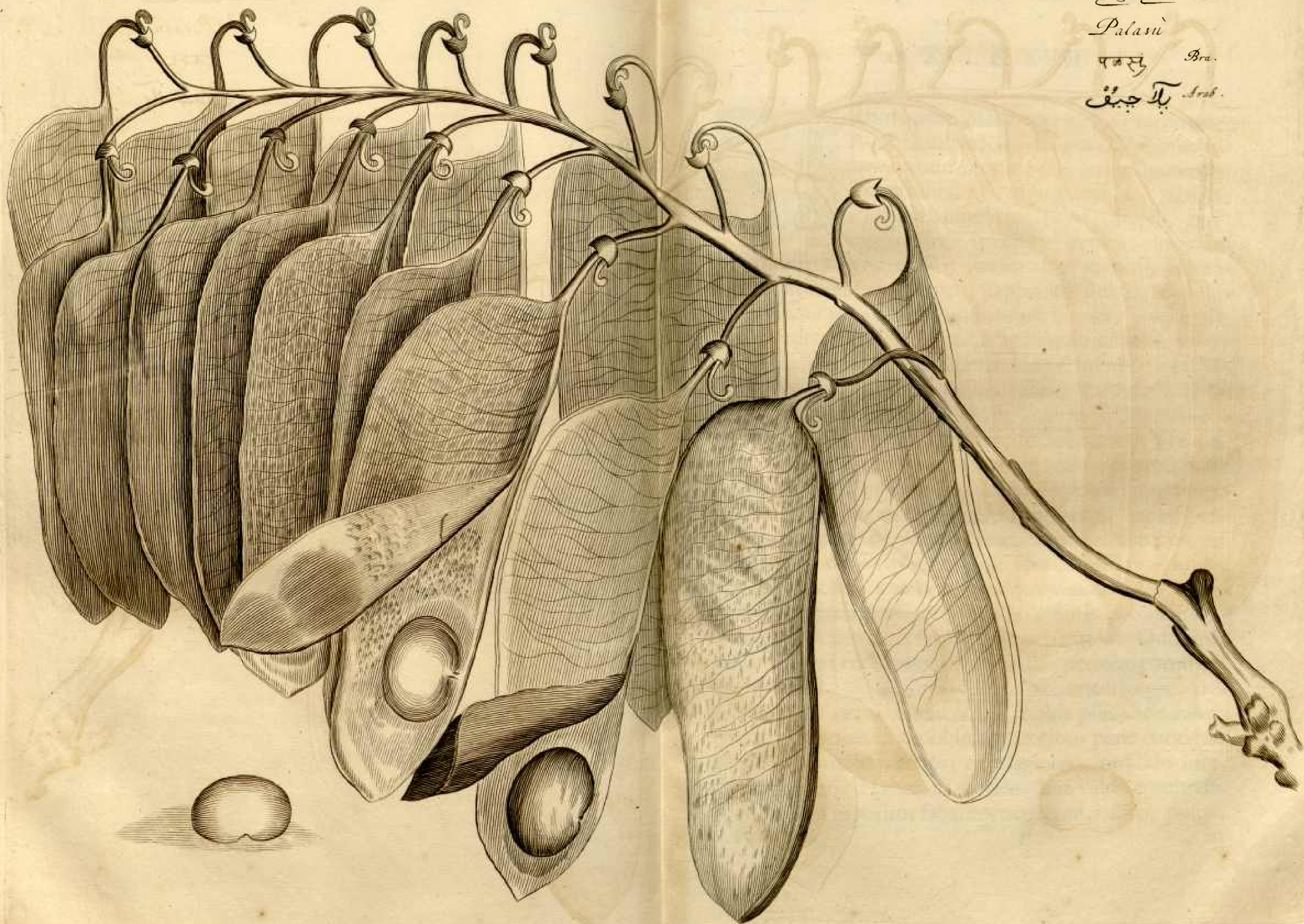
nioque, fructus vero Novembri Decembri fert mensibus, frondes semper; quæ ut & flores è finibus erumpunt ramorum, qui exinde elongantur. Longævis annumeratur. Lignum in cultrorum ensiumque efformatur vaginas; Folia contrita aquám eleganter tingunt. Contuso è cortice excoctum oleum, corpori illitum humores vitiosos educit. Exstillans ex arbore succus cum lacte ebutyrato epotus, flatus discutit. Fructus cum Munja triturati, orizæque decocto immixti, cephalalgiæ ut ophthalmiæ, oculis injecti medentur.

TAB. XV.

Arbor hæc *Pongelion* quoque est carum de quibus auctores antea fecere mentionem. Pertinetque ad arbores siliquosas, florum hexapetalorum. Quare iconographus quosdam horum florum quoad foliorum numerum non recte observavit.

Butea frondosa
Pars 6. Tab 16.
Pláso Lat.
Mal.
Palasù
Bra.
Arab.

Pláso Lat.
Mal.
Palasù
Bra.
Arab.

PLASO.

TAB. XVI. & XVII.

Rbor quam Malabaræi *Plaſo*, Brachmanes *Palaſu*, Luſitani *Favas de engenho*, Belgæ *Rattenhauwen* vocare conſuevere, trium hominum longitudinis eſt, unius craſſitiei, cortice exteriori cinericio, ſicco, fragili, qui è nigro rubeâ inveſtitur tunica, interiore vero molli quamvis craſſo, quo inciſo gummoſus ſanguineus affatim exſudat liquor, ſapore ſubdulcis; *Radix* fuſca eodem cum caudicis liquore eſt ſuccida. *Folia* craſſa, prægrandia, braſſicæ ſabaudæ hybernæ imitantia, è lato rotunda, ſeſqui fere ſpithamam longa, albo nerveo obducta limbo, tactu ſubaſpera, colore ſuperne è viridi fuſco nitentia, inferne dilutiora, terna pedunculis rotundis, craſſis, cubitalibus ſurculis inhærent. Venulæ, quæ è media majori erumpentes in recta duntaxat parte viſuntur, in ſe invicem revolutæ, ſupinam ſuperficiem ſtriant, aſperitatem dicto modo cauſantes. Saporis expertia. Longiore denſoque è ramo, ſupra foliaceorum exſurgente, petiolis ſpiſſis, ſeſqui fere uncialibus, parumper tomentoſis, plures alterni proveniunt *flores* papileonacei grandiuſculi tetraphylli; coloris coccinei Muricu adeo ſimiles ut cetera exinde peti queant. Odor ipſis acris. Calycis vero quinque cuſpidalis petiolus parum tomentoſus eſt. *Siliquæ* permagnæ, ſpithamam longæ, tres pollices latæ nervis eminentibus multis pilis dum adhuc virent decumbentibus obſitæ, lateribus pene contiguis perplanæ cortice interiori cartilagineo, candido ſunt, odore ſubacri. Harum in vertice, una valde compreſſa ac complana reperitur faba, cortice tenui, rubro, pulpa,

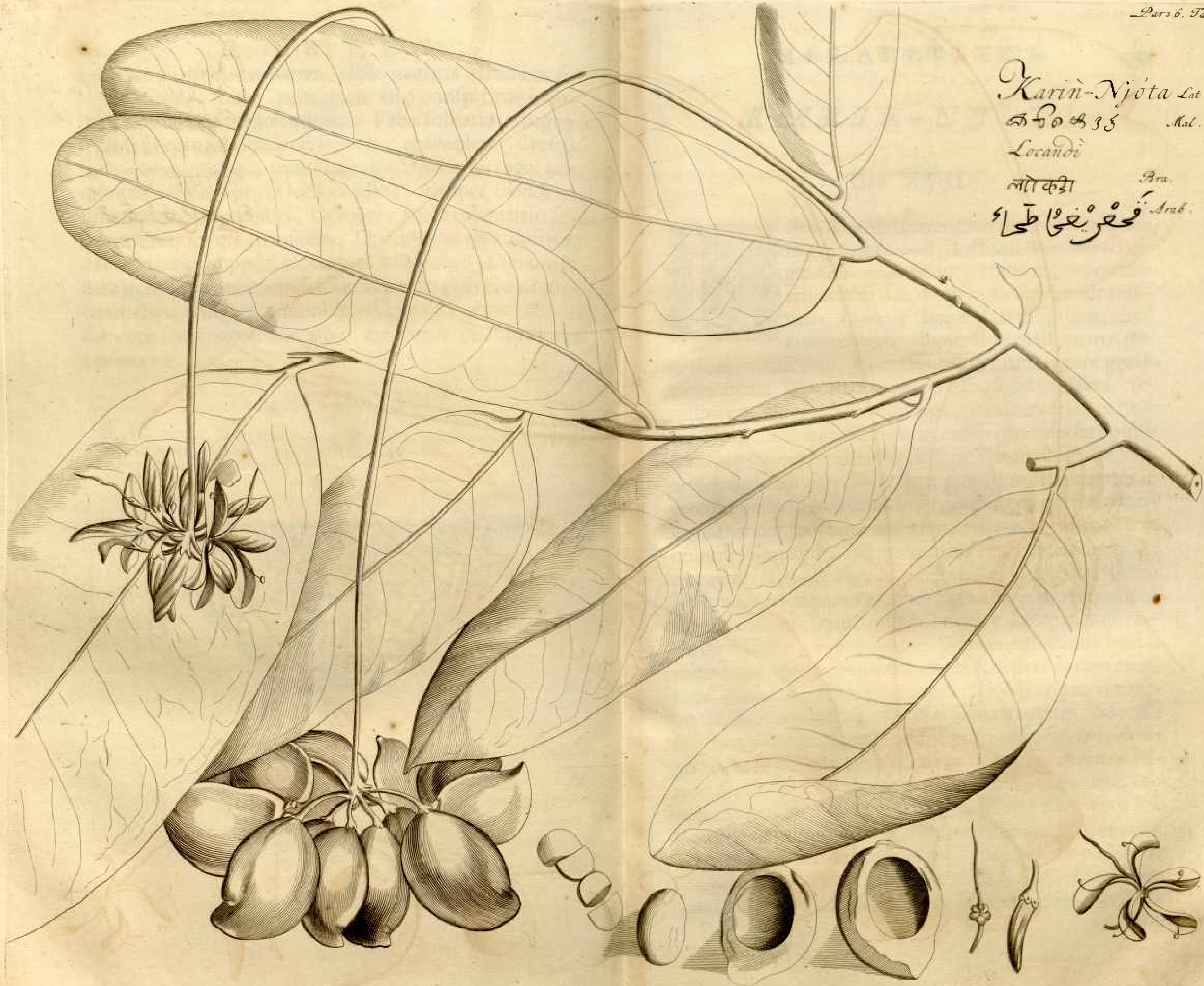
in duas ſeſe dividente partes, albâ: maturis ſeminibus ſiliquæ rubent, quæ, priuſquam faba conſpicitur in juſtam excreſcunt magnitudinem. Faba ſolitaria, magnæ incluſa ſiliquæ ſubdulcis eſt ſaporis, graveolens. Creſcit in *Cranganron*, *Bellanga*, multiſque aliis Malabarici regni tam montanis quam apricis locis copioſa, ſemper frondens. Bimula flores Septembri, Octobri, fructus Januario ſequentibuſque fert menſibus. Quadragenaria emoritur. Aſt rami terræ impoſiti confeſtim radicantur. Lignum & folia gentilium cæremoniis inſerviunt. In pulverem redacti fructus, aſſumpti lumbricos educunt, cortex eo modo cum zinzibere exſiccato, exhibetur in morſu viperino.

Tab. XVI. & XVII.

Arbor hæc inter *Loborum* genus refertur. Secundo poſt ſementum anno fructus fert, idque quadraginta annorum ſpatio. Qui plura de ſimilibus *Lobi* generibus ſcire deſiderat, inſpiciat Caſp: Bauh: in pinace Lib: 11. Sect. 2.

KARIN-

Karin̄-Njóta Lat.
Mal.
Locandi
Bra.
Arab.

KARIN-NJOTI.

TAB. XVIII.

Arin-Njoti Malabarenſibus nuncupatur, quam Bragmanes *Locandi*, Luſitani *Fruta Sancta* Belgæ *Kroon nooten* dicunt; arbor tantæ proceritatis eſt ut ſex hominum ſuperet altitudinem; *Caudex* ei hominis craſſitudinis; rami cortice nigro, ligno albo, ſed amaro; teneriores viridi ſunt. *Radix* cum odore tum ſapore gravis atque amara. *Folia* peramara, craſſa, ſolida, glabra, vetuſtiora facile fragilia, oblonga, obtuſa, rectâ in parte è viridi fuſca, adverſa dilutiora; è craſſis rotundis fere pollicaribus proveniunt petiolis coſta multas albidulas fundente venulas, diviſa. *Flores* circa ramorum ſummitates in ſurculo perlongo, rotundis, parvulis, purpureis petiolis plures conjunctim, inhærent, tribus & quatuor, & quinque aliquando, ad invicem inflexis conſtantes foliis, ex anguſto latis & obtuſis, lenibus, colore ab uno latere ſubflavo, in album vergente, ab altero propemodum ſanguineo, utrimque nitentibus, è calice in quatuor lacinias diſſecto, prorumpunt. Stilus mediaſtinus brevis craſſuſque, filamentum oblongum è fuſco flavum emittens, ſtamina oblonga crocea, apicibus quæ donantur ruffis, comitatur. Odoris plane expertes. Succeſſi floribus *fructus* pedunculis curtis, tortuoſis, faſciati, elongo cauli ſeu petiolo appendent nuciformes, quamvis aliquo modo planiores, cortice craſſo, lignoſo, fungoſo ac levi, qui includit unum nucleum duos in lobos cute è flavo rubente diviſum; guſtu amariſſimum. Arenarum amans prope littora invenitur in inſula *Baypin* pone *Paloerti*, *Arregatti* aliiſque locis, ut & in inſula *Zeylonenſi*. Flores ejus Januario, fructus Martio, Aprilique menſibus, frondes

ſemper viſuntur. Ceterum arboris hujus folia, balneum præſtant febres fugans algidas; contrita vero eryſipelati occurrunt; temporibus adfricta, colubri cujuſcunque adverſantur veneno. Eorum oleo incoctus ſuccus linimento Pſydraciæ eſt. E fructibus autem primo conficitur oleum articulari, dein potio, choleræ medens morbis. Radici Boream verſus excreſcenti magicas Malabaræi attribuunt vires.

Tab. XVIII.

Carolus Cluſius in Exotic: l.3. Cap. 16. refert duo *Lobi* genera, quæ valde huic *Karin-njoti* juxta deſcriptionem ſimilia ſunt. Verum quoniam vehementer dolet talium fructuum allatores ſibi nullam figuræ arborum dediſſe notitiam, nihil certi ferè de ea potuit referre. Itaque noſter auctor quantum ego ſcio primus eſt, qui eam pefectè deſcripſerit.

KAKA

Kàka-Mullù Lat.
Mal.
Arab.

KAKA MULLU, vel *KAKA MOULLOU.*

TAB. XIX.

Rbor quæ *Kaka Mullu*, vel *Kaka Moullou* apud Malabarenſes, *Ticanto* Brachmanes, *Graon de Veado* Luſitanos, *Schulpdoorn* Batavos audit; brachium craſſa eſt, ligno candido, cortice leucophæo & ſcabioſo. *Rami* ejus proxime deſcriptarum modo ſpinoſi, medulla perfoſſi, aliquantulum contorquentur. *Radix* odoratius vibrat, ſubſalſa. *Folia* ſpiſſa, ſolida, glabra, ſumme viridia è longo aculeata, ex adverſo gemina, ſurculis, qui duobus ſpinis gaudent, affiguntur, primum leniter conſtrictiva ubi manduntur ſubacria, inodora. E gemmis fulvis, *flores* papilionacei, lutei, ſurculis, pollicaris longitudinis juxta florem inflexis è pedunculis adhæreſcunt polyphylli: decem namque, *Mouringo* haud abſimiles conſtant foliolis, quorum ex inferioribus unum inflectitur, ceteris cochleari ſimilibus; quatuor interiora è longo latiora ſunt. Stilus hirſutus ut *Mouringo*, niſi quod in novem findatur ſtamina. Odoris licet languidioris gratiſſimi. *Siliquæ* latiores, duro cortice intus exalbido, ſingulæ unam ſolummodo grandiorem involvunt fabam, ex albo nitentem; quæ ſaporis ſubacris aromaticique eſt. Arbor paluſtrium cupida, in mali excreſcit altitudinem, vivit prope *Chenotti*, *Parou*, *Warapoli*, aliiſque in locis ad fluminum ripas. Effloret, Junio, Julioque, Fructus edit ſub anni initium maturos; frondibus numquam nudatur. Medicus ejus uſus plane incognitus, niſi quod cortex ex lacte contritus vaccino diabetem gonorrhæamque perſanet.

TAB. XIX.

Hæc *Kaka mullu* ad *Loborum membranaceorum* pertinet genera, cujus mentionem facit *Cluſius in Exotic.* L. III. C. XVI.

Pars 6. Tab 20.
Ban-Karetti Lat.
Mal.
Teringúſsi
Bra.
Arab.

B A N K A R E T T I.

Tab. XX.

Ankaretti Malabarenſes, *Dou-Tiringouſſi* Brachmæ, *Cliche falſa* vel *Silvada Prajamacho* Luſitani, *Praatjes* Belgæ quam nuncupant, arbor eſt *Caretti* Part. II. Tab. XXII. deſcriptæ alterum genus, à qua differt quod hæc flores profeferat ſimplices, juxta ſurculorum exortus poſitos, decaphyllos, è viridi luteos, ſtilum rubrum emittentes. *Siliquæ* Kakamulla effigiem habent, cortice ſunt denſo, ſubfuſco, duro, intus helvolo, foras villoſæ non autem echinatæ, unam duntaxat fabam continentes, quæ perplana piloſaque eſt; ſed prædura & apud medicos in uſu. Naſcitur prope montes denſiſſimis in ſylvis in Provinciis *Candanata*, *Cottate*, ut & aliis locis. In hac alii matureſcunt fructus, alii turgeſcunt, alii florent.

Tab. XX.

Lobus Echinatus Cluſii vel Caretti ſecunda parte deſcriptus, nulla parte in foliorum figura convenit: multo minus ſiliquis, ſpinis carentibus. Magnam ego ſpinoſorum *Loborum* deprehendi differentiam, ut patet ex Banduch. *Zanonii* & *Breynii in Prodromo*: verum quod ad hanc arborem potius eam, ejuſdem cum præcedenti *Kaka-Mulla* dicerem ſpeciei, utpote in multis iſti valde ſimilem. Multas eſſe *Loborum Echinatorum* ſpecies oſtendit ſatis Caſp. Bauh. in Pinace Lib. XI. Sect. 2. Pariter in Occidentali ac Orientali naſcuntur India.

Nágam Lat.
Mal.
Cupa jada
Bra.
Arab.

N A G A M.

TAB. XXI.

Agam Malabaræi, *Coupajada Gonconi* Brachmæ, *Fruita gundra* Lusitani dicunt, *Schuyteboonen* Batavi vocant. Altitudine quatuor craſſitie unius hominis arbor eſt; ligno candido rubea medulla trajecto, cortice cinereo; radice odore guſtuque ſylveſtri. *Folia* ejuſdem ac radix odoris ſaporiſque, oblonga, cuſpidata, denſa, rigida, in ſuperiore parte glabra, ſubobſcura, inferiore cinericea ſunt, coſta donata craſſiori, in ligneos nervos porrectâ. *Flores* umbelliferi pentapetali, rubei, ſurculis ramuloſis innitentes, globulum rufum ſtilumque breviorem includunt. Floribus è ſingulis quaterni imo quini exoriuntur fructus. *Siliquæ* digitali longitudine, ſpadiceæ, cortice ſubamaro, unam ſingulæ inveſtiunt fabam pelle candidam, intus mollem & fungoſam guſtu amaram & adſtringentem. Arenoſis licet, paludoſis tamen gaudet, locis, in inſulis *Bendurti*, *Aroe* aliiſque intra *Cranganoron & Porca* ſitis, frequens, Auguſto, Septembri, Novembri florifera, Martio, Aprili fructifera, perpetuo frondens eſt. Foliorum ſuccus cum nucis Indicæ oleo ventri illitus, lunaticam ejus intuſmecentiam diſpellit.

TAB. XXI.

Quoniam (quod ſciam) nulli auctores aliquam hujus arboris faciunt mentionem nihil certi quoque de ea definiri poteſt, niſi quod hi flores non in umbellæ, verum ramorum formam proferuntur. Si quis autem de ſimilibus ſiliquoſis plura deſiderat *Cluſium in exoticis. lib.* 2. adeat ubi de pluribus agitur ſpeciebus.

Noel-Válli Lat.
Mal.
Arab.

NOËLVALLI & *PANNIVALLI.*

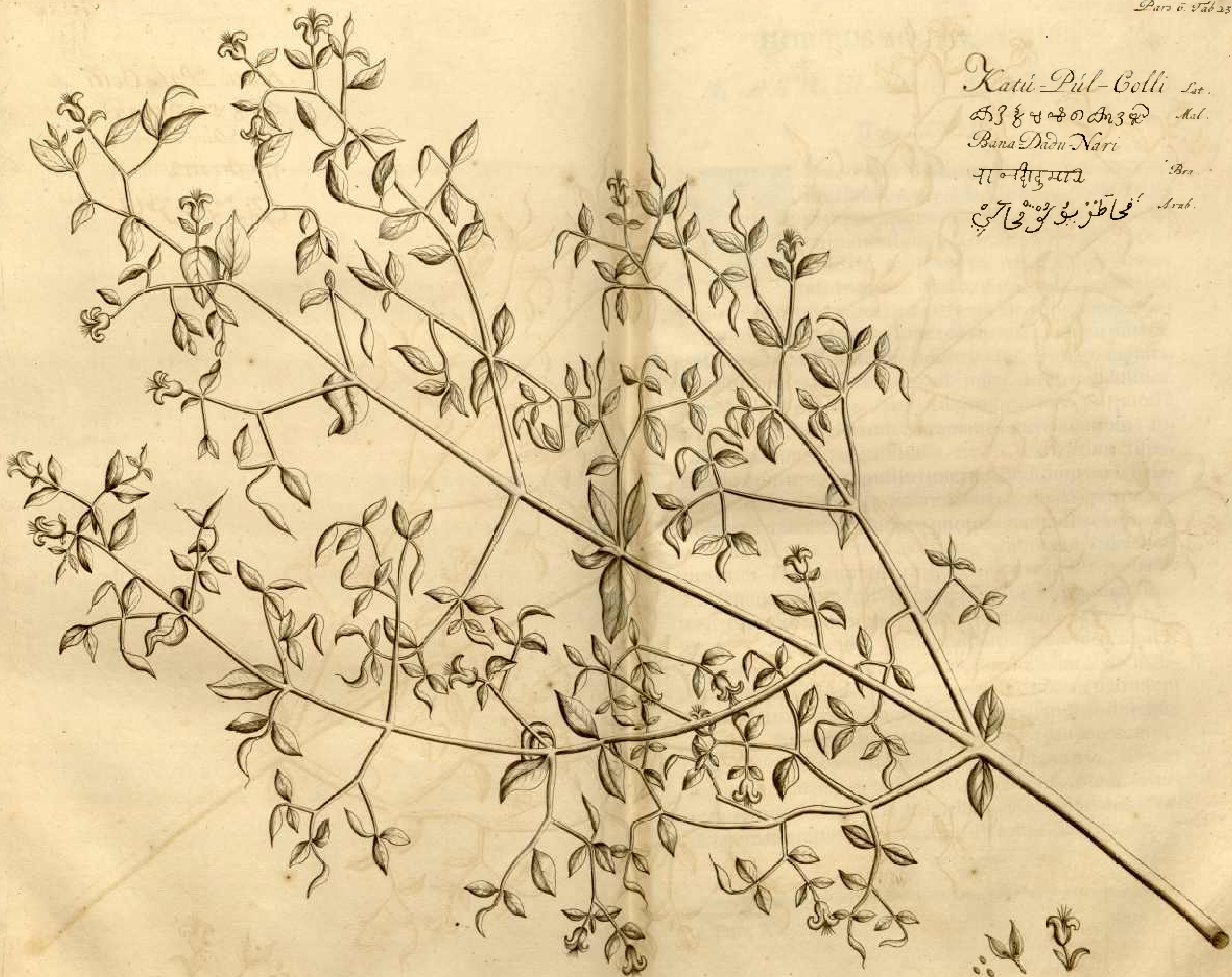
TAB. XXII.

Malabaræis *Noëlvalli* & *Pannivalli*, à Brachmanis *Solori*, Lusitanis *Folhas do porco*, Belgis *Hoefblad* audit. Hic ramusculis proximas maritans arbores frutex, cortice est nigricante, rubris insperso maculis, ligno viridi medulla perterebrato; *radice* subsalsa atque inodora. *Folia* fraxini simillima, sulcatis inhærent surculis, crassiora, solida, glabra, nitentia, superne magis fusca, inferne dilutiora, ubi & costa eminet lignosa, flavescens: sapor iis subacris. Inodori *flores*, è calyce monopetalo rubicundo, papilionacei longis è surculis, ut *ramena-pumaram* Tab. LXI. Tom. IV. descr. dependent candidi, tetraphylli, quorum unum latius rotundiusque & incisum in cacumine leviter quodammodo inflectitur, duo lateralia oblongiora, exteriora versus incurvantur. Stilus ut in *Wellia Tagera* paullo ante descripta, haud absimilis, exalbidus minorem in se continet alium subviridem è calice erumpentem. In gemmis compressis unum latius folium cetera complectitur. *Siliquæ* longitudine & gracilitate digitali perplanæ, duo, tria, isthmis distincta, semina, fabarum rudimenta intus includunt. Ipsæ fabæ sole percoctæ cinericei sunt coloris, ingrati saporis. Augusto flores, permaturos fructus Decembri & Januario mensibus, frondes perpetuas promit. In insula *Baypyn* ceterisque locis fluviorum ripas obvestiunt. Comestæ immites fabæ alvum cum torminibus solvunt; Folia in cataplasma redacta Erisypelati conducunt. Cortex cannabinum æmulans in funes redigitur.

TAB. XXII.

Flores hujus fruticis sunt galeati & labiati, conveniuntque cum quibusdam Orchidis speciebus exceptis uncinulis.

Katú-Púl-Colli Lat.
Mal.
Bana Dadu-Nari
Bra.
Arab.

KATOU-PULCOLLI.

Tab. XXIII.

Atou-Pulcolli Malabarensibus, *Rana-dadumari* Brachmis, *Arvore-ensitho* Lusitanis, *Koelblad* Belgis nuncupatus, homine longus frutex est, cujus inodora è *radice* fibrosa, russa, geniculatus, carinatusque exsurgit stipes duntaxat unus, fractu perfacilis, ramulos è geniculis protuberantes habens gemellos oppositos. *Rami* ut & surculi pertenues ei sunt colore fusci, teneri pilis rugosi. *Folia* hic illic surculis insident rara, è longo angusta, longitudinis pollicaris, è viridi fusca, inferne dilutiora, quæ lapsis floribus, ramis decidunt. *Flores* purpurei è foliaceorum surculorum erumpentes extremitatibus, folia habent è longo angustissima, erecta, extrorsum crispata, quorum unum angustius inferne candidum venis striatum, alterum latius est. Stamina bina exalbida, purpureis oblongis apicibus, duobus quoque gemmulis exornata, albens sibi è calyce viridi exortum, adjunctum habet filamentum. Decidentibus floribus è calyce capsulæ enascuntur seminales, ubi calyce excipiuntur è longo angustiores, capitulo compresso, oblongoque sunt, virides hirsutæ, siccæ lignosæ, cortice albulo. Ipsa vero semina complanata è russo fusca duabus in cellulis intersepimento quodam distinctis, prope capitulum bina ut plurimum reperiuntur, fabæ figuram æmulantia, sapore odoreque carentia. Arenosis ipsis frutex apricisque gaudens campis, circa *Cochin* & *Warapoli* multus est. Flores Januario, semen maturum Martio, Aprilique dat mensibus. Medicus internus usus in stomachi doloribus, atque interaneorum inflammationibus est, externus in scabie herpetique.

Tab. XXIII.

Ad quodnam genus hæc planta pertineat difficile est dictu, at flores & siliquæ fere referunt *fabaginem Belgarum Dodonei.*

Pars 6. Tab 24.
Perim̀-Curigil
Tali

PERINCOURIGIL.

TAB. XXIV.

Erincourigil apud Malabarenſes, *Tali* Bragmanes, *Circa davetha* Luſitanos, *Honde pinten* Germanos inferiores vocitata arbor, pruno ſimillima, *Radice* eſt ligni albicantis atque in circulos diſtincti, libro quod ad colorem ſanguineo cruſta obducto atra, nullius odoris, ſaporis acris; *Ramis* ligno candido medullato, cortice ſpadiceis. *Folia* longiora, anguſto cuſpide aculeata, ſuperficie glabra, ſpiſſa, rigida, pyri paullo breviora, numero quina, virore ſupina in parte ſaturo, prona dilutiora utroque nitente ſunt: venulæ utrimque conſpicuæ frequentes per totum oberrant folium, cui ſapor nonnihil pungens odor lentiſſimus. Exigui perianthio quinquies inciſo ſtelliformes, candidi, pentaphylli *flores* perfecti, in ſurculorum cacumine ramulis innati, dena nivea flavis decorata capitibus, habent ſtamina, quorum quina, foliorum ex unguiculis quæ exeunt, paullo planiora ſunt; Stilum inſuper, albentem, craſſum. *Siliquæ* vero cortice coloris aureoli, interno rigido, cano, externo tomentoſo nitente, in dorſo, ubi maturuere hiantes, fabaceum includunt ſemen è longo rotundum pellicula tenui, nigella, ſplendenti involutum pulpa conſtans in viridem inclinata, umbilico ſiliquæ, in angulo extuberanti, duos in lobos diviſum, adhærens. Arenoſis *Ange-Caimal* vicinis, aliiſque ut in inſula Zeylon *Paniture*, & *Alican* pratis, abundantiſſime prodit. Florifera Auguſto, Decembri vero, nonnunquam bis in anno maturos fert fructus. Ceterum è nimio rigentibus frigore membris motum reſtituunt contuſi fructus; quorum è lobis exprimitur

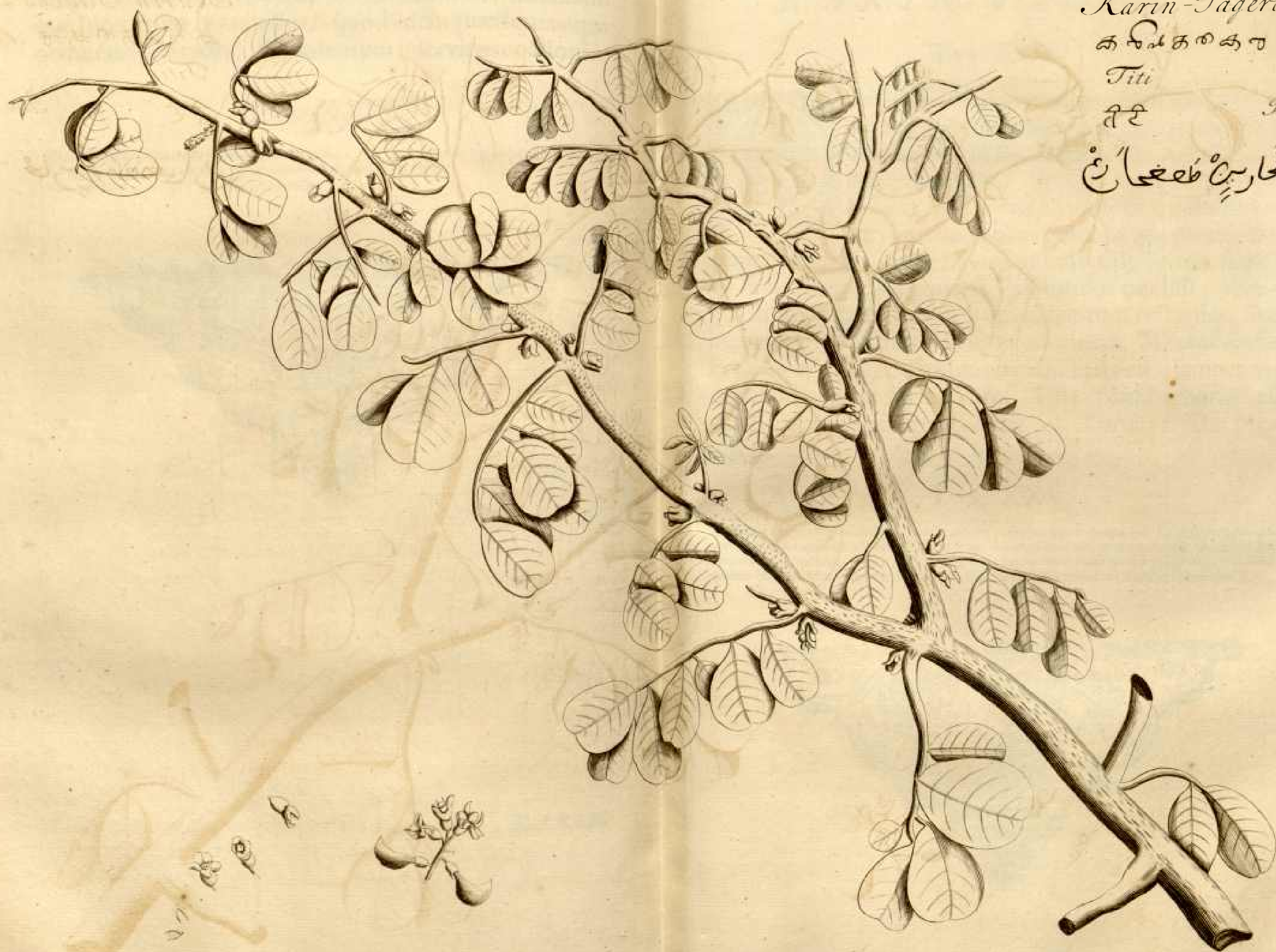
tur oleum aphthis convenientissimum. Folia in balnei formam decocta tumoris resolvunt ædematosos; incantatisque succurrunt hominibus; quod idem præstat ex aqua orizæ contrita radix, alias oleorum inserviens coctioni.

TAB. XXIV.

Fructus atque semen hujus *Perin-Curigil* videtur quodammodo convenire cum XII. exoticorum fructuum speciebus, de quibus Clusius in Exotic. L. 2. C. 16. cæterum de hac arbore nulla fit apud ullos auctores mentio.

KARIN-

Karin-Tagerà Lat.
Mal.
Titi
तीट Bra.
Arab.

KARIN-TAGERA.

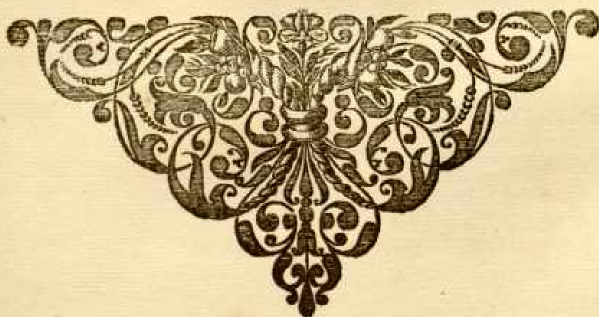
TAB. XXV.

Uæ *Karin-Tagera* nomine Malabarenſibus, *Titi* ac *Ebormo* Brachmanibus, *Tagera dimato* Luſitanis, *Wild Glidhout* Belgis audit, humilis, corylo ſimillima, ſpecies *Tageræ* Tab. LII. & LIII. voluminis ſecundi deſcriptæ habetur, quacum etiam quod ad *folia* plane convenit, excepto quod hujus rotundis oris leviter ſinuatis ſint. *Flores* papileonacei, difformes candidi, tetraphylli apparent. *Siliquæ*, cum ceterarum rectæ ſint, hæ incurvatæ fabas furvas nitentes continent. Montoſis locis in *Candenate* aliiſque regionibus familiaris eſt, ſemper virentium habetur in numero. Uſus plane ignotus niſi quod è radice paratum oleum capillorum reſiſtat profluvio.

TAB. XXV.

Hæc eſt ſecunda *Tageræ* ſpecies ut prodit Auctor noſter. Itaque Lectorem ad notas noſtras in ſecundum tomum remittimus, ſolummodo dicemus in duabus hiſce ſpeciebus magnam eſſe formæ differentiam quare quoque hæc *Karin-Tagera* habetur ejuſdem cum aliis ſpeciei ſylveſtris. Omneſque hæc *Tageræ* ſpecies videntur ejuſdem generis, cum Uxana Pauli Ammani in Charactere plantarum. F. 443.

Padri Lat.
Mal.
Pádri
Bra.
Arab.

PADRI.

TAB. XXVI.

Adri Malabarensibus, *Bovatti* item *Padri* Brachmanis, *Favas da Cobre* Lusitanis, *Adderbonen* Belgis denominatæ arbori, decem hominum altitudo est, crassities unius; *Rami* teneriores virides ligno albineo, similique medulla, circa medium flavâ, constant. *Radix*, cortex, folia, fructus plane insipida, atque inodora. *Folia* è rotunda basi acuminata, spissa, mollia, prona superficie dilutiora, supina fusca, (ubi venarum porcis, medianâ lignosâ è costâ aliquot numero diductis striantur) gemella ubique, pedunculis è spadiceo nigris, communibus cubitum propemodum longis, spadiceis quoque, geniculatisque adhærent surculis. Ast propriis surculis, plures ordine geminato, tenuibus petiolis adfiguntur perfecti *flores* lutei, cariophyllos imitantes, quinis, e calyce subruffo prodeuntes foliis, circa oras, ubi pallent, crispatis, venulas in adverso latere habentibus, lanugine cana ac molli obductis. Quatuor iis tenuia, candida, longioribus croceis instrata apicibus stamina sunt; Stilus paullo eminentior è viridi albens, circa imam crassior, supremam strictior partem. E floribus prognatæ *Siliquæ* è longo angustæ, longitudinis trium spithamarum, quadratæ sunt, angulis ipsis acutis eminentibus, contortæ, cortice è fusco nitente, maculis intersperso, substantia duro, filamentis intus pertexto ligneis. Semina ipsa oblonga lignosaque sunt; insipida, odoris exsortia. Montosis frequens locis in *Teckencou*, *Calicolang*, aliisque Provinciis exsurgit. Floret Januario, fructus leguntur Aprili, Majoque. Longæva in præcelsam excrescit altitudinem. Si

medicum ſpectes uſum, viſcerum rigorem intolerabilem diſpellit foliorum decoctum. Limonis hujuſque commixti ſucci medentur maniæ. Corticis vero ſuccus, cum fructu Peræ ſubactus, immodicum inhibet fluxum menſtruum. Radicis cutis cum calamo aromatico, zinzibere contrita, foliorumque Padri ſucco admixta exhibetur morſis à putrefaciente colubro, Malabarenſibus *Polenga* dicto.

TAB. XXIII.

De hac arbore parum mihi ſatis faciunt auctores, niſi iſtæ forent ſiliquæ, quas deſcribit Cluſius Exot. L. III. C. XVII. Sub nomine *quadrangularis Lobi*, verum nulla certitudo dari poteſt, cum imperfecta ſit deſcriptio.

KEDAN-

Pars 6. Tab 27.
Kedángu Lat.
കെടങ്ങ Mal.
Kanánga
Bra.
Arab.

KEDANGU.

TAB. XXVII.

Alabarensibus *Kedangu*, Brachmanis *Kenanga* Lusitanis, *Fruita d'Agarao*, Belgis *Spinnekoppen* dictus, duos homines altitudine æquans frutex est, trunco crasso semipedali, ligno candente, medulla vero viridi, libro, ubi siccus est, cinereo, intus virente. *Rami* autem cortice glabro nitente, venis rubentibus striato, teneriores, hirsuto obducuntur. *Radix* perquam fibrosa in transversum diffunditur. *Folia* tenuia, lenia, è longo angusta, pollicem longa, anterius rotunda, supina parte fusca, pronâ vero dilutiora, hirsuta ubi talis quoque in cuspidem exiens multipliciter divisa costa conspicitur; *Tsjapangam* modo communibus surculis adhærent, decessoque jam die collabuntur: sapor iis subadstringens. Inodori, flavi, papileonacei, plures ex uno prorumpunt petiolo *flores* tetrapetali; quorum unum exterius internigrans, interius flavescens solum est; duo vero angustiora atque erecta flavo colore satura, quartum è viridi atque albido nitens, sunt. Stilus ex albo nitens & circa medium inflexus in novem filamenta subflavis apicibus dotata finditur. *Siliquæ* spithama longiores quamvis angustissimæ valdeque contortæ, dura ac spinosa cuspide donatæ virides primò languidæque sunt, seminalibus loculis, ab interiori cartilaginea contracta pelle productis, sepimenta seminum efficientibus, protuberantes; ast veterascentibus iis evanescunt ac subsident extuberantiæ, ipsæ vero siliquæ elongantur, rigidaque incurvatura inflectuntur. Fabæ primum è viridi nitentes, exsiccatæ perquam parvæ sunt; coloris è cinereo fusci nitentis; saporis nullius,

vel plane ſylveſtris. Natale ſolum diligit limoſum udumque, ad urbem *Cochin, Nari*, aliiſque frequens eſt locis; Florens menſe Martio, fructus Decembri leguntur. Vires ſi ſpectemus, cum proxime deſcripta arbore conveniunt; teneriores tamen ſiliquæ calefaciunt inteſtina. Confectum balneum è foliis, omnes diſcutit tumores. Epileptici, aphthiſque laborantes pueri, florum ſucco facillime curantur.

Tab. XXVII.

Arbor hæc habenda eſt *Coluteæ* ſpecies; ideoque nobis vocata *Colutea Siliquoſa Malabarienſis.*

ALPAM.

Alpam̀ Lat.
Mal.
Apama
अंलपा Bra.
Arab.

A L P A M.

TAB. XXVIII.

Alabaræi *Alpam*, Brachmæ *Apama* item *Pahiora*, Lufitani *Fruita Tirilha*, Batavi *Manerik* vocant fruticem, cujus caudex nonnunquam bis terve divifus, cortice veftitur è cinereo viridi, inodoro, acido adftringentique. *Rami* ligno albicante, medulla viridi perfoffo, nodis interftincti funt. *Radix* rubra in capillaceas deducta fibras undique fe diffundit. *Folia* ex oblongo angufta, in cufpidem exeuntia, fuperne faturo virore nitentia, inferne furdiora, coftâ majori ramulofâ venis, nervifque intertexta, craffis, curtis interius planis, fingula duntaxat adhærent petiolis. Odore funt haud ingrato, fapore fubacri. E purpureo nigelli, inodori, rotundis ac tenuiffimis è petiolis prorumpunt *flores* bini ternive fæpe conjuncti, tribus latioribus cufpidatis conftantes foliolis, externe niveis obductis pilis; quorum in medio confpicitur trifariam oblongis, tranfverfis, rubris ftaminibus, divifus ftylus. Floribus cufpidatæ teretefque pulpam carnofam abfque feminibus confpicuis faltem, continentes, fubcrefcunt *filiquæ*. Locis delectatur arenofis & apricis. In *Aregatti* & *Mondabelle* aliifque locis copiofus eft. Flores fructufque in anni tam exodio quam exordio, frondes femper apparent. Quodcunque hujus fruticis cum oleo in unguentum redegeris ad pforam, vetuftiffimaque valet ulcera. Foliorum fuccus cum calamo aromatico contra ferpentium exhibetur venenum. Speciatim vero reguli ferpentis (Cobra Capella) veneno refiftit radix ex limonis contrita fucco, in nodulum ligata,

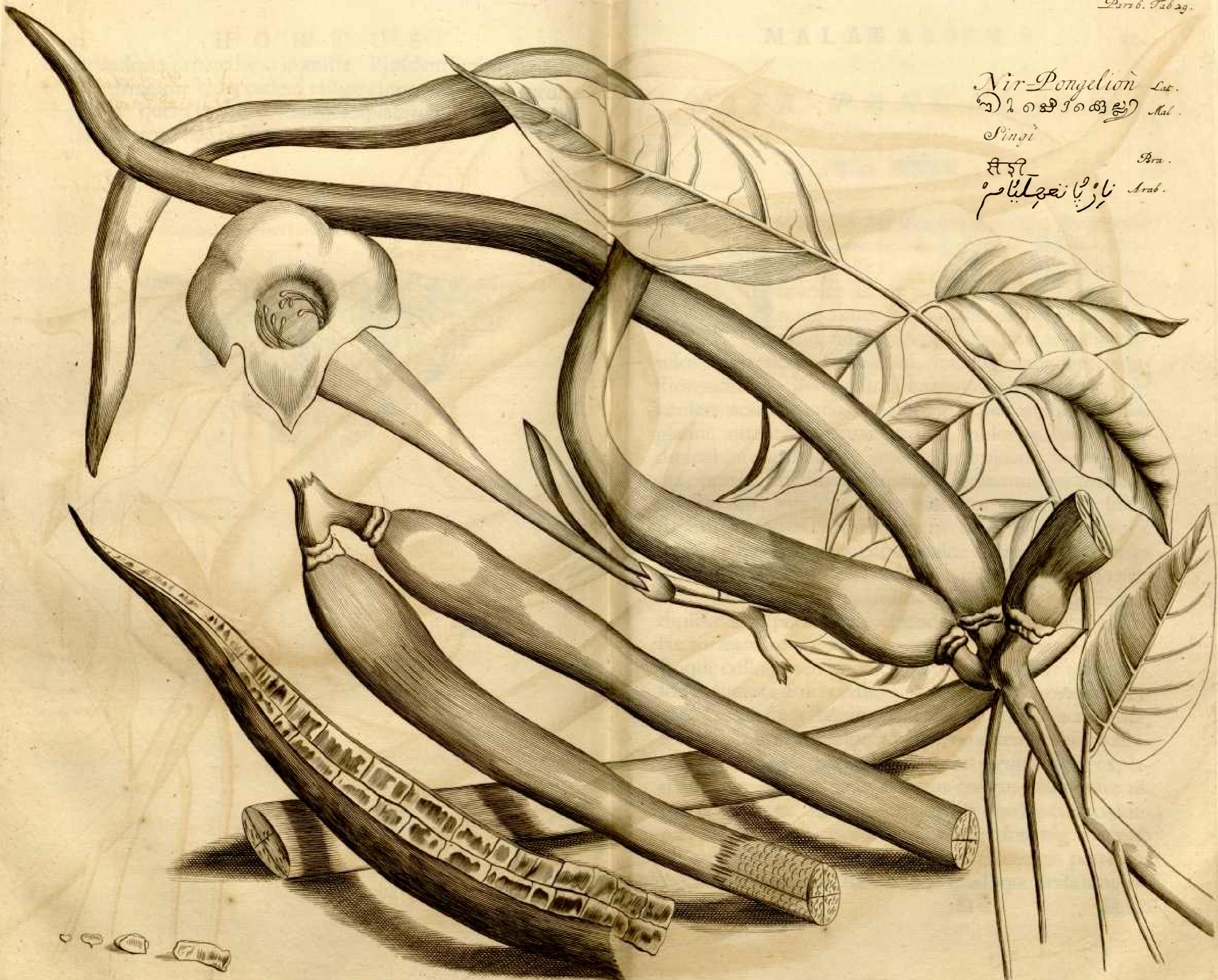
naribuſque pro errhino immiſſa. Ejuſdem junioris colubri infringitur virus eadem radice cum vaccino lacte propinata: quem in finem etiam cataplaſmata è calamo aromatico atque hac radice confecta adhibentur.

Tab. XXVIII.

Siliqua hujus arboris valde parvis ſeminibus repleta eſt.

NIIR-

Nir-Pongelion Lat.
Mal.
Singi
Bra.
Arab.

NIIR-PONGELION.

TAB. XXIX.

NIir-Pongelion Malabarensibus, *Singi* Brachmanis, *Cornos dos diabos* Lusitanis, *Bockshoorn* Belgis appellitata arbos, Pyri haud absimilis, caudice decem plus minus pedes alto, hominis unius complexum crasso, cortice è viridi cinericeo obducto, ramos habet patulos, qui teneriores spadicei, internigrantes sunt, vetustiores cinerei. *Radicis* villosissimæ tam lignum, quam graveolens acidusque cortex albicant. *Folia* mollia, densa, glabra, nitentia subtus dilutiora, oblonga, prope pedunculum rotundiora, anterius acuminata, bina opposita, curtis, fuscisque pediculis, communibus innituntur surculis, viridibus, alternatim prodeuntibus, sulco striatis. Purpurei coloris eminens costa oblique percurrit folia, quæ odoris saporisque valde sunt acris atque infesti, ubi tenuiora è spadiceo rubentia. *Flores* in ramorum summitatibus provenire soliti, ut plurimum propriis pediolis, crassis, parumper propendentibus insistunt terni tubæ formam referentes; quippe è calyce longo, angustoque collo prorumpentes, latum in orificium tetraphyllon desinunt; folia crassiola, carnosa, circa oras crispantur: hæcce inter stamina candidissima, spissa, acuminata, leviterque inflexa eminent. Ex ipso autem umbilico albicante erigit se elongus candens stylus, cujus caput explanatum est. Insequentes floribus fructus instar cassiæ nigræ, contortæ, mucronatæ, unum duosve cubitos longæ, *siliquæ* sunt, cortice ab uno latere è rubro nigricante, ab altero è viridi fusco, lignosis intus filamentis pertexto, odore graveolenti; hæ carnoso densoque juxta longitu-

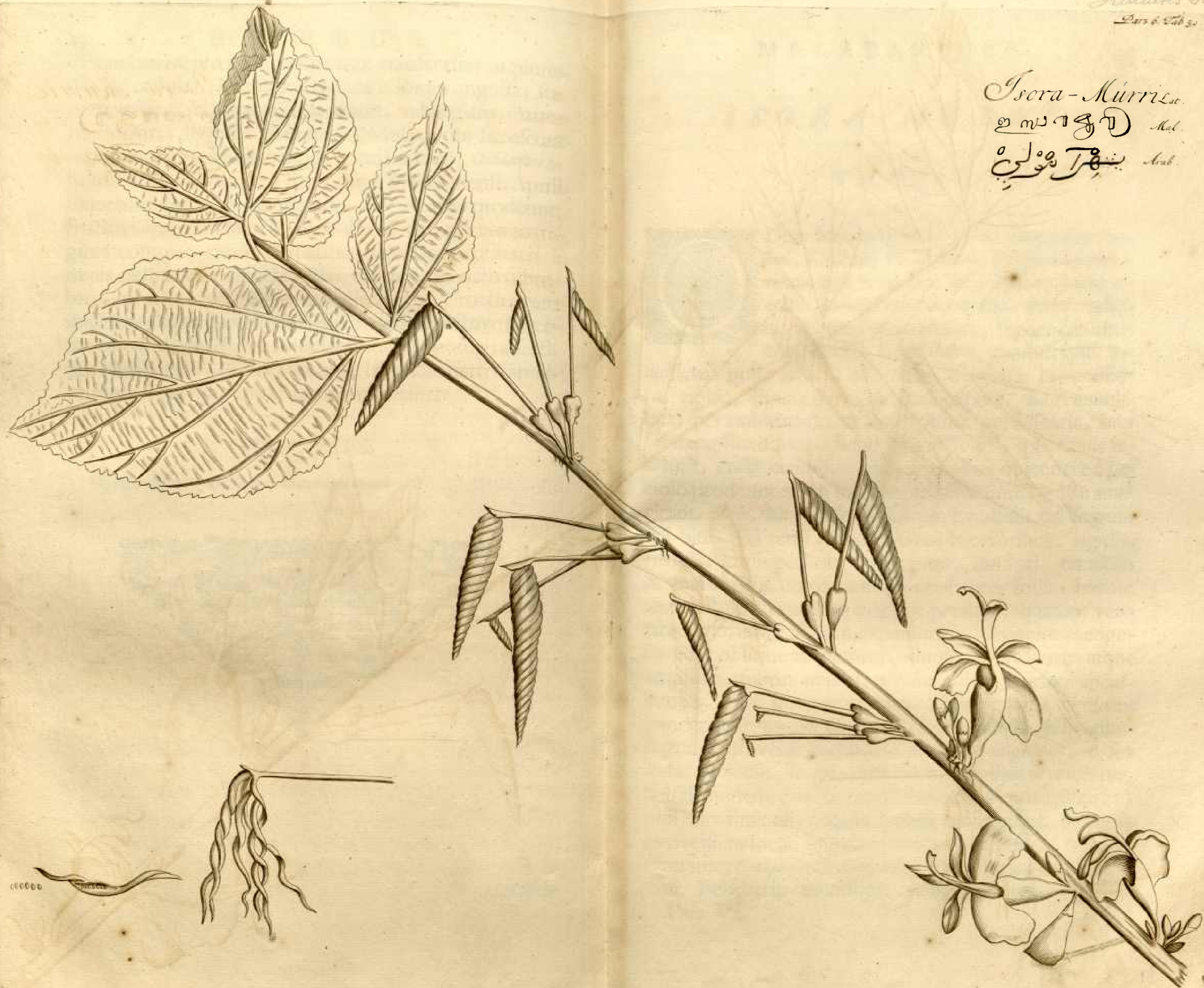
dinem intercepto in quatuor mox tranſverſim in plures diviſæ cellulas, ſemina includunt è longo anguſta, ſuperficie qua ſibi mutuo incumbunt, valde plana, materie duriora, lignoſa, primum albidula, ubi ſicceſcunt rubentia. Humido limoſoque gaudens loco, *Oedampere* aliiſque locis in fruticetis invenitur. Flores menſe Aprili ſequentibuſque, nonnunquam bis in anno prodeunt, fructus Septembri Martiove menſibus. Semper virens triginta complet annos. Fructibus delectantur pſittaci: è ramis radiceque confecta retia, corticis decocto ſubrubro, ea conſervare aſſuevere piſcatores. Fructus vero nucleus cum exſiccato zinzibere, radice fructuve Pavettæ contritus, mediante oriſæ lotura, ſpaſmodicis affectibus Malabaræi *Padda venera* vocant, laboranti parti, applicandum, egregium linimentum ſuppeditat.

Tab. XXIX.

Flos *Nyr-Porgelionis Daturæ* eſt formam referens floris *Monopetali.*

ISORA-

Isora-Murri Lat.
Mal.
Arab.

ISORA-MURRI.

TAB. XXX.

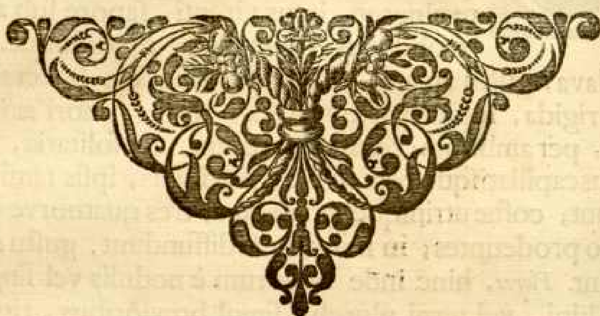

Uem Malabaræi *Iſora-Murri*, Brachmæ *Tanninі*, Luſitani *Pao de chanco*, Belgæ *Schroefboonen* nominant fruticem, pruni altitudinem æquat. *Ramis* eſt cortice craſſo, duro, colore cinereo, intus virenti, ſapore ſub amaro obductis, ligno duro, candidoque. *Radix* flava, guſtu amara, olfactu haud ingrata. *Folia* craſſiora, rigida, ſupina parte hirſuta, aſpera, mori æmula, lata, per ambitum crenata, vel plura, vel ſolitaria, brevibus capillatiſque pediculis è viridi fuſcis, ipſis ramis inſiſtunt; coſtæ utrimque eminentes, tres quatuorve è petiolo prodeuntes, in minores ſe diffundunt, guſtu amaricant. *Flores*, hinc inde ramorum è nodulis vel ſinguli, vel bini, vel terni pluresve ſimul brevioribus, rigidis, ſcabris, luteis pediolis, erumpunt, inodori, tenuibus & translucidis, colore aureis, conſtantes foliis; horum unum ſtylo accumbens erigitur petalum, quatuor vero lateralium inſtar alarum expanſorum, duo minora anguſtiorave oblique attolluntur, duo inferiora latiora atque ampliora, ſubtus atris aſperſa maculis, deorſum incurvantur. Hæc inter aureolum, aſt inflexum, vireſcens procerior ſtylus extollit caput. *Fructus* autem ſtyli capitulo tranſverſi velut peduſculo inhærent digitales, è ſex velut funiculis, in quos præ ſiccitate poſtea ſe reſolvunt, ſpirali modo in coni formam contorti. Semina plura è viridi fuſca funiculis ſingulis incluſa continentur. Arenoſis proveniens locis, ſingulare non poſtulat ſolum; conſpicitur inter *Cranganoor* & *Mangatti* ut in aliis regionibus ſed rarior. Februario Sextilique menſibus flores, continuo

fere maturum exhibet ſemen. Frondes ei nunquam decidunt. Vires autem egregias in empyemate ſtomachique affectibus præſtat radicis ſuccus, vel ipſa forinſecus adhibita. In exanthemate, quoque & paneritio ſimilibuſque vitiis ſummopere conducere fertur.

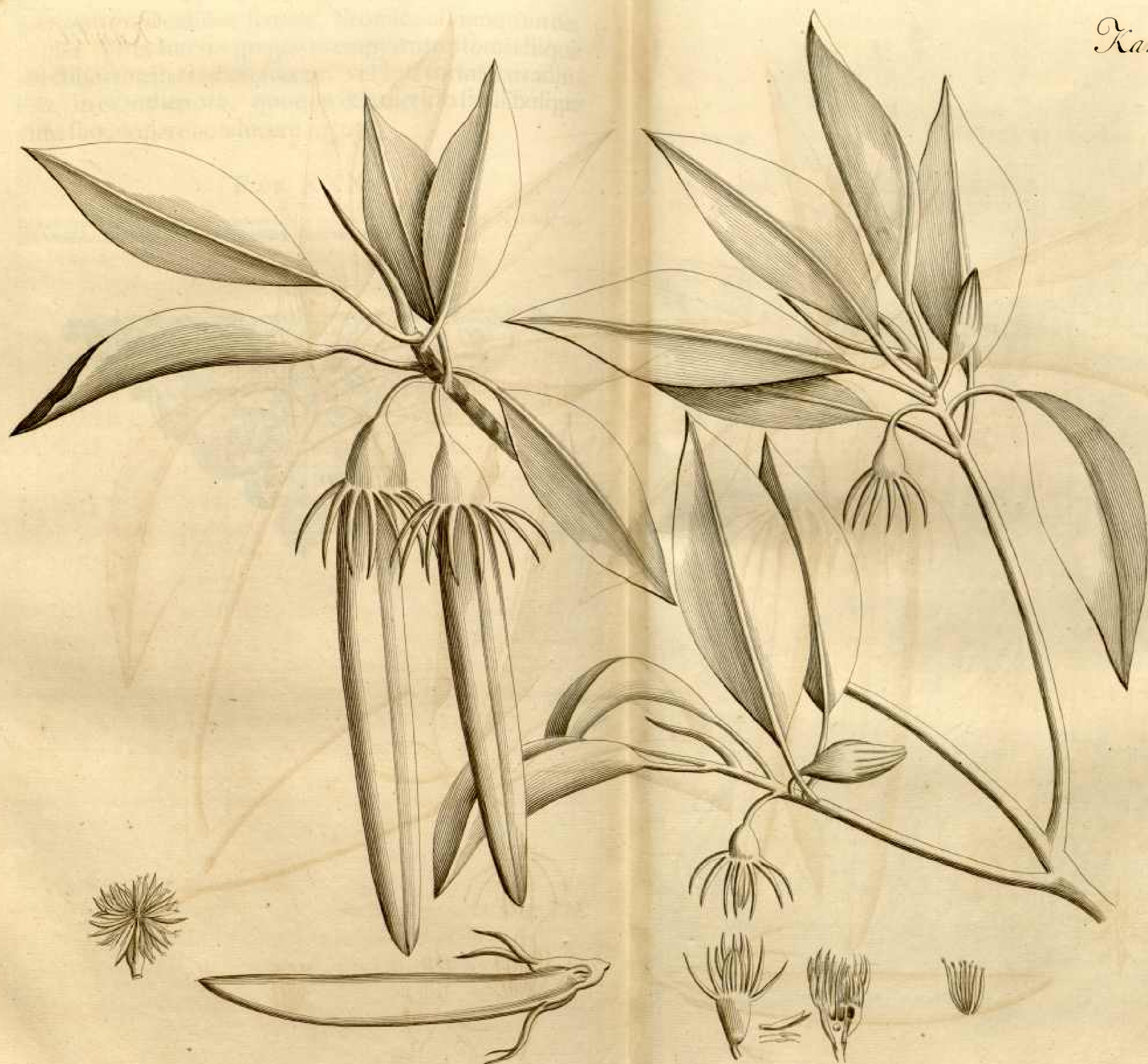
Tab. XXX.

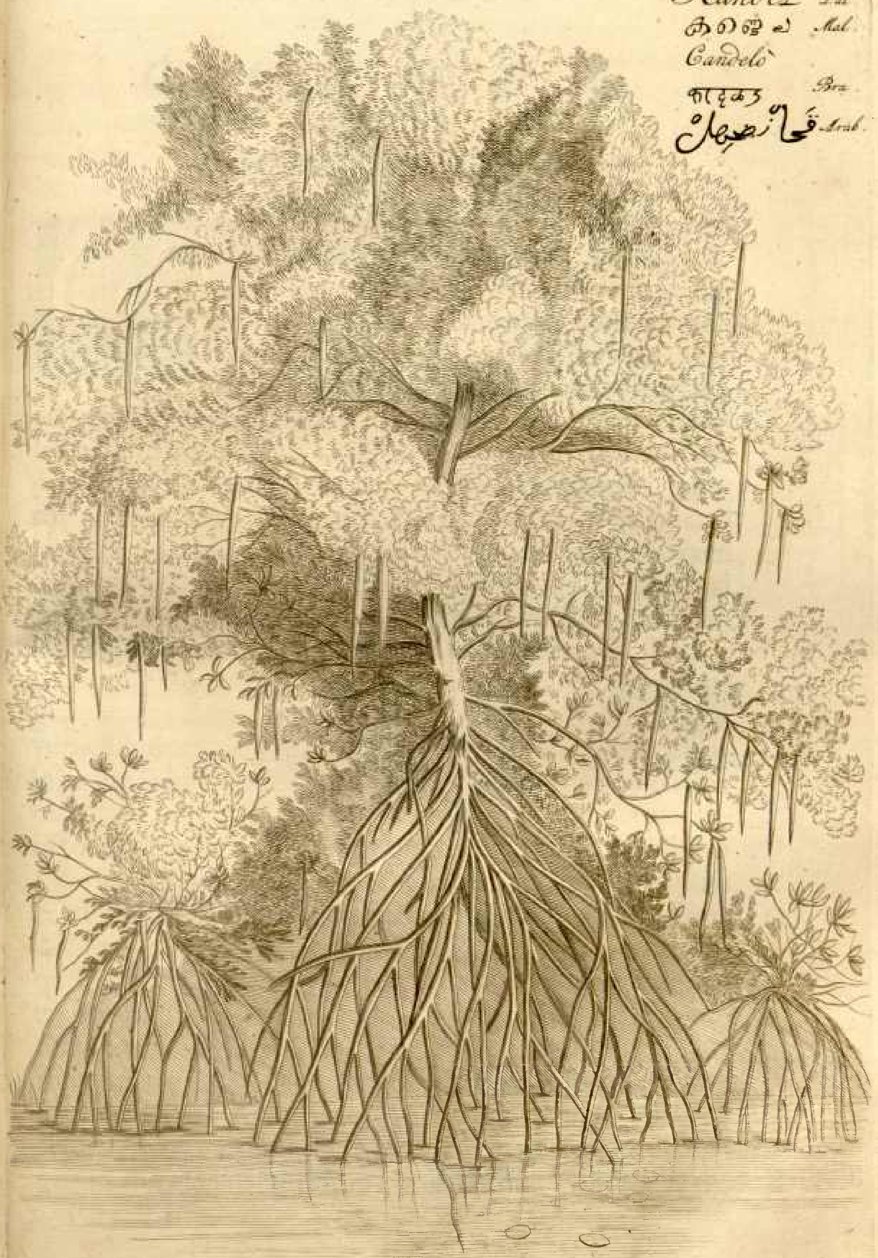
Zanonius 13. *Cap. Hiſtoriæ Botanicæ* de hac arbore videtur in ſuo catalogo indicare nomine *Iger-Murri*; Verum autumo malam orthographiam ſolummodo hoc diſcrimen cauſare.

CAN.

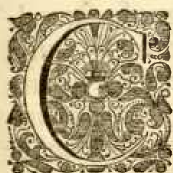
Kandel

Kandel Lat.
Mal.
Candelò
Bra.
Arab.

CANDEL.

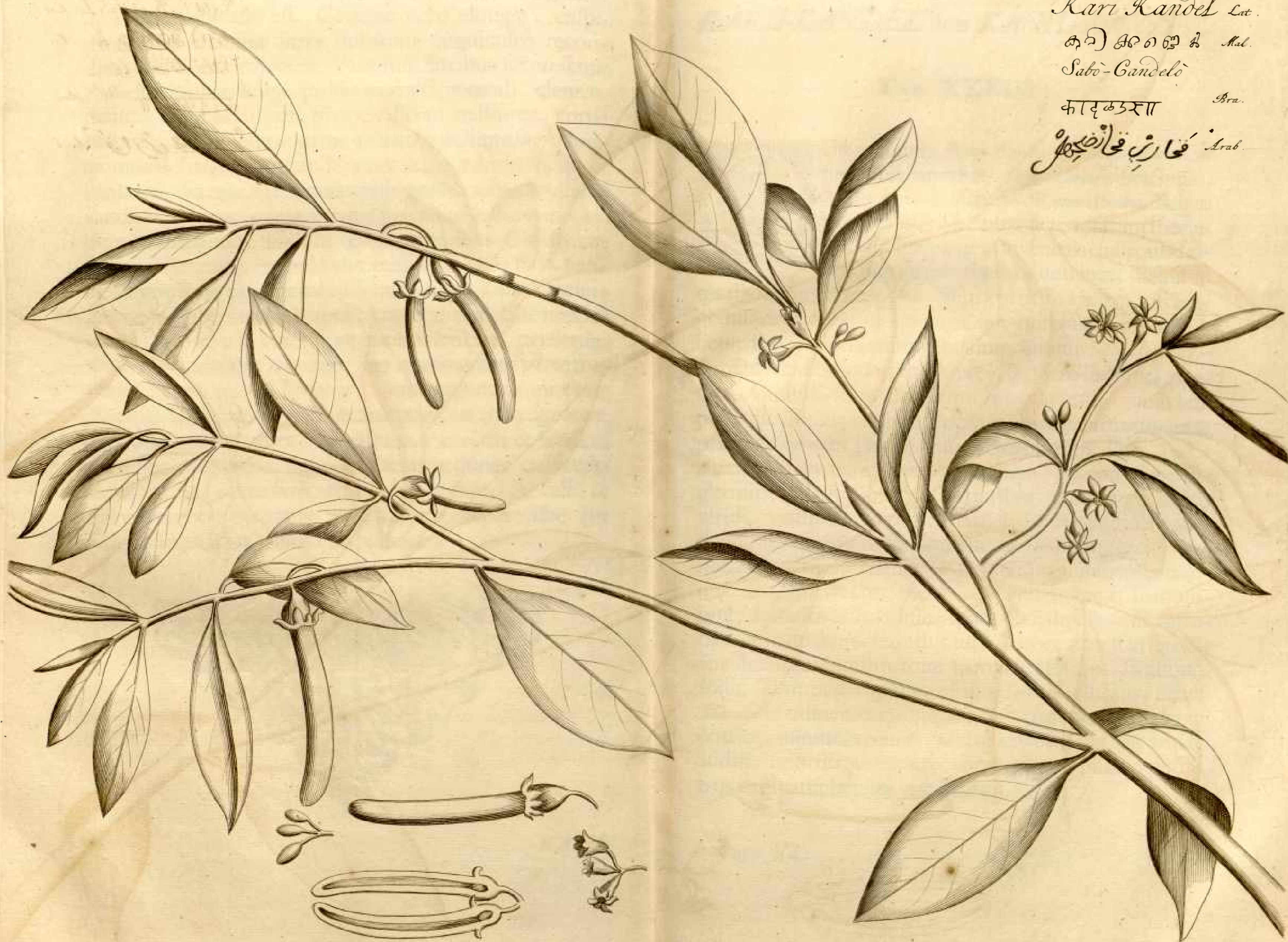
TAB. XXXI. & XXXII.

Andel Malabarenſibus, *Candalo* Brachmanibus, *Paõ Salgado Macho* Luſitanis, *Runboom*, & *Kandele* Batavis dictus, frutex hominis implet complexum, tantoque numero novos è flagellis prono pondere deflexis, terræque ſuperficiei dumtaxat leviter inſertis, velut ſtolones erumpentes, emittit ſtipites, ut ipſam matrem difficillime queas invenire. *Ramorum* geniculatorum lignum intus duritiæ firmæ, cortex cinericeus, intus rubens, exterius fuſcus eſt. Ipſi autem rami ut & ſurculi in conum faſtigiati, folioſo involucro tenerum germen involvente in ſuperiori parte foliis abundant, inferiori deſtituuntur. *Folia* gemella, ordine decuſſato, petiolis, longiuſculis, è viridi dilutis, interius carinatis, longa, aculeata, denſa, ſolida, ſuperficie utraque præplana glabraque virore in recta parte pene fuſco nitenti, in adverſa dilutiore, in geniculis prodeunt: coſta media craſſa, in pronâ ſolummodo eminens multas ſubtiles venulas intus ipſum folium ſubeuntes, externe haud conſpicuas, relicto ad marginem limbulo, parallelo ductu aſt obliquo anteriora verſus decurrentes, producit. Sapor ſylveſtris & adſtringens. *Flores* roſis proximi è flavo rubicundi, duodecim petalis rigidioribus, oblongis, erectis, introrſum quodammodo contractis, ac duabus cuſpidibus anterius eminentibus, ut & filamentis è croceo infuſcum vergentibus conſtantes, in foliorum exortu prorumpunt. Plurima vero in medio ſtamina longis elatiſque apicibus è ruſo albicantibus, capitata conſpiciuntur. Inſuper languide albens ſtylus ex umbilico exſurgens. Eorum calix oblongus in duodena anguſtiora, acuminata, craſſa, rigida diviſus

visus folia, ex parte viridis, ex parte rosaceûs externe, interne exalbicans est. Gemmæ vero elongæ, cuspidatæ duo stamina intra foliorum unguiculos recondita, si diviseris exhibent. Deciduis floribus succrescunt *fructus* spithamam longi, pollicem crassi, rotundi, clementer in acumen exeuntes, prope calicem crassiores, cortice spisso, & subfusco, carne intus alba ac lignosa, quodammodo fungosa, medulla intermedia rubra; si, quod facile fit, frangas, intus vides pilis eminentibus levissimis candidis obsitos, germen velut surculum foliaceum viridem continentes. Hi si in terram arenosam decidant ut cuspis inhæreat, aculeo in commissura solutô, mox radices agunt & in plantam adolescunt. Terra salsa & arenosa huic generi arborum apta, unde in ripis salsorum lacuum, fluviorum, ceterisque locis paludosis, præsertim *Cochin* frequens est. à bimatu fert maxima anni parte fructus, flores autem semper, quinquagenaria moritur. Radices lineorum inserviunt tincturis, ut folia agrorum stercorationi. Cortex, quo utuntur coriarii & lotrices ad vestes purgandas, si ex oleo teratur donec crassitudo sordium fiat, illitu finit artuum lassitudines. At lacte & butyro recente exceptus, opitulatur ex hepate albo (ut vulgus loqui amat) læsis; si applicetur.

KARIL-

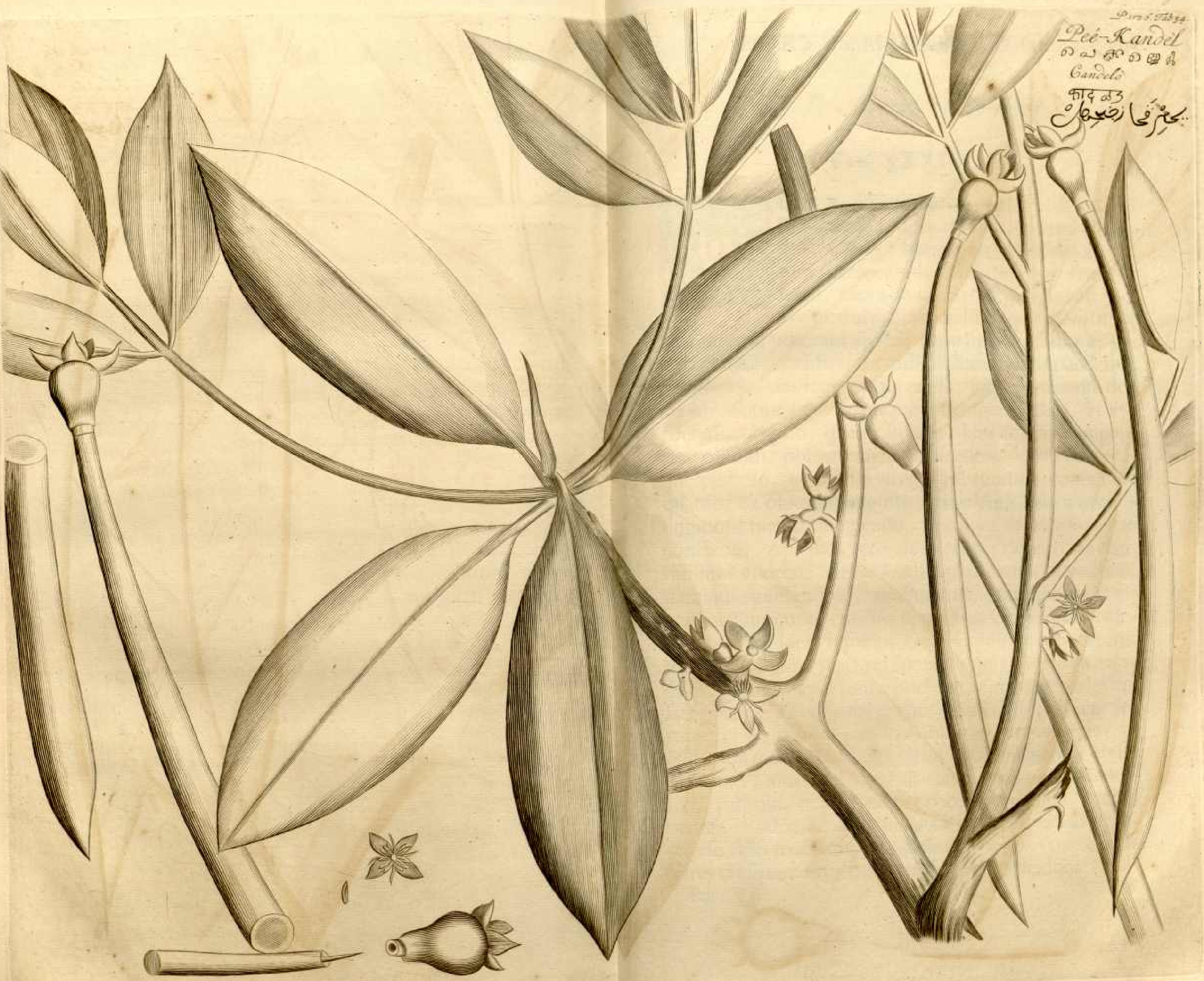

Kari Kandel Lat.
Mal.
Sabò-Candelò
Bra.
Arab.

KARII-KANDEL ſeu *KANIL-KANDEL.*

Tab. XXXIII.

Uæ nomine, *Karii-Kandel* ſeu *Kanil-Kandel* apud Malabarenſes, *Savo Candalo* Brachmas, *Salgeira Sativo* Luſitanos, *Tamme Runboon* Belgas venit arbuſcula, mox deſcriptarum ſpecies eſt, iiſcum plane conveniens, niſi quod altitudine ternos ſuperet homines, neque in tot dividatur ſtipites. *Folia* figurâ prorſus eadem, aſt longe minora, adeo ut quatuor aut quinque demum pollicum ſint, petiolis minoribus imponuntur. *Flores*, è calyce octo laciniis, quæ remanentes, ſe retro flectunt, prædito, candidi, ſupra foliorum exortus terni, ramis bini pediculo innixi prodeunt, octo etiam habentes acuminata petala, *ſtamina* exalbida, rubris exornata apicibus. *Fructus* autem ut in proximis per omnia iidem, excepto quod digiti minoris latitudine craſſitieque ſint, teneriores cortice viridi, vetuſtiores è rubro cærulei. Loca uliginoſa valde deſiderat, frequens ideoque in *Portea* aliiſque locis. Annotina fructifera fertur, ut & quinquaginta implere annos. Decidui fructus, ut in *Candel* eodem modo ſe irradicant: teneriores in eduliis ſunt, Caril in ſole exſiccati etiam cum nucis nucleo eduntur. Cortex autem in ſero lactis decoctus inteſtinorum tormina, dolores, flatuſque, tollit. Huic ut & fructibus affuſus *Beladambu* ſuccus, oleum *Marotti* in vulnerarium unguentum coquuntur. Eidem ſi cortices minutulæ nucis Indicæ ac viridi-areſcæ fructui additi, contritique ex aqua decoquantur pura, aphthis, ſi os ea eluatur ſæpius, medentur.

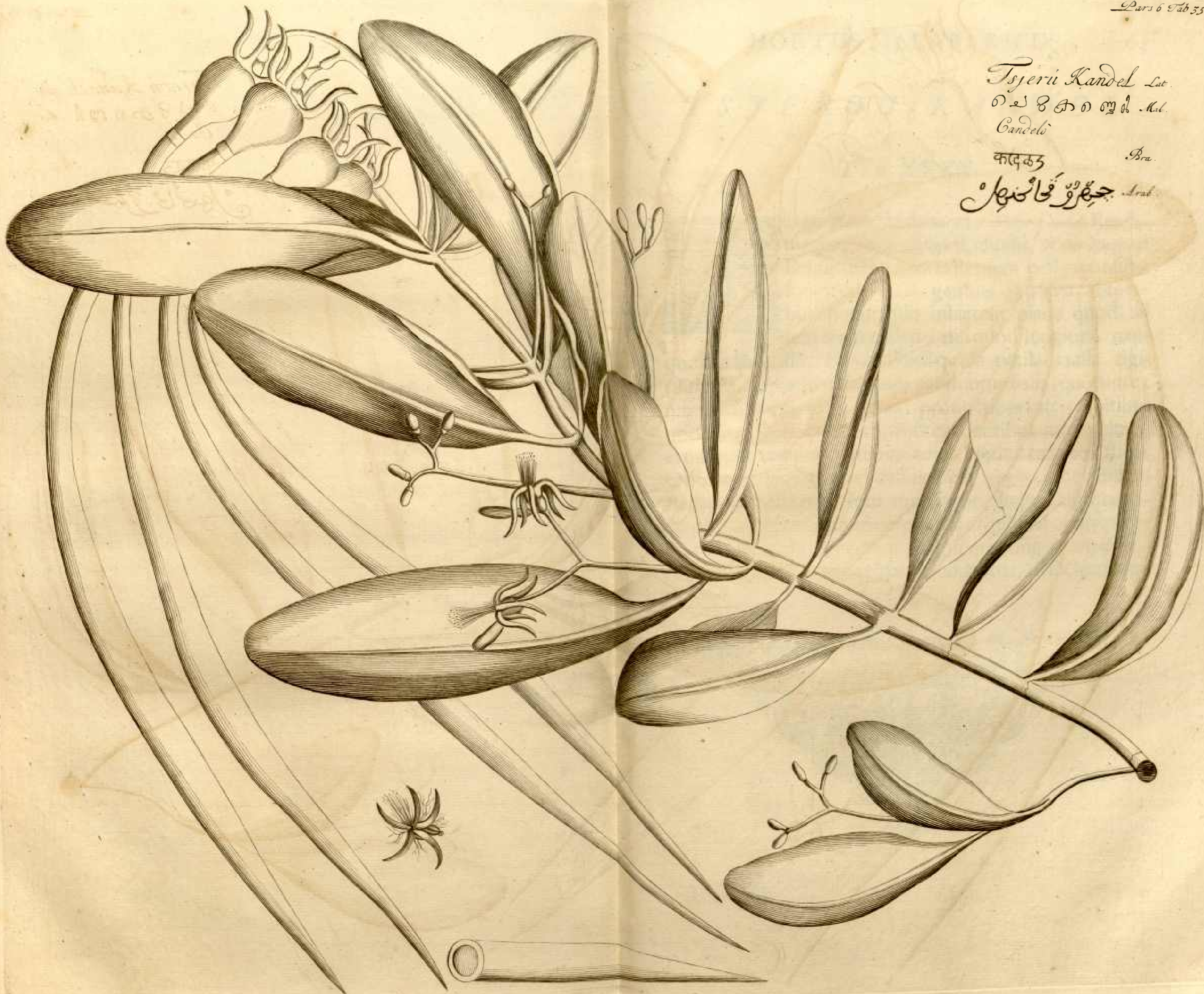

Pars 6. Tab. 34
Peé-Kandel
Candelo

PEE-KANDEL.

TAB. XXXIV.

Uam *Pee-Kandel* Malabarenſes, *Ala candalo* Bragmanes, *Salgeira Mainato* Luſitani, *Wilde Runboom* Belgæ vocant, proxime deſcriptarum ſpecies, pluribus ſtipitibus fruticeſcens, trium hominum longitudine eſt. *Folia*, quæ ni majora, craſſioraque eſſent, mox enarratarum poterant videri, pronâ parte dilutiora, internigrantia, craſſis, è viridi albicantibus appendentia pedunculis, coſtâ perquam craſſa, atque eminente donantur. Sapor ſylveſtris atque adſtringens. *Flores*, è calyce craſſo, rigido, quater inſecto, bini & bini erumpentes, candidi, poſtea tamen rubeſcentes, curto rubenteque pediolo, communi virenti inſeruntur; conſtant hi quatuor ex oblongo anguſtis, cuſpidatis, circa oras lanuginoſis hirſutiſque petalis, in calyce farina alba quaſi conſperſis. Apicibus vero duodecim, decem, novem, rariſſime undecim, elevatis, acuminatis, luteis, breviſſimis ſtaminulis inſiſtentibus, medium una cum globulo fætus primordium continente occupantibus. Odor quamvis debilis non equidem ingratus. *Fructus* oblongiores cæteris, longitudine enim duas vel ſaltem ſeſqui ſpithamam excedunt, craſſioreſque ſunt, præſertim circa apicem leviter faſtigiatum. Teneriores virent, dein una ex parte cortice rubeſcente, capitulo craſſo, oblongo, anguſtoque ſunt collo, cui mediante articulatione fructus alligantur, intra orificium ſuum ſurculum foliaceum, exiguum, aculeatum, rubrum, qui ex fructus procedit umbilico, recondentes. Eodem modo, ut in aliis Candel, decidui fructus ſe ſolo irradicant. Ad *Cochin* ac *Cranganoor* copioſa eſt. Vires uſuſque cum proximè deſcripta coincidunt.

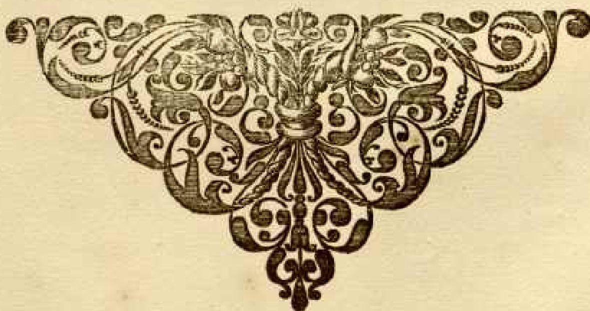

Pars 6 Tab 35
Tsjerii Kandel Lat.
Mal.
Candelò
Bra.
Arab.

TSJEROU-KANDEL.

Tab. XXXV.

Sjerou-Kandel Malabaræi, *Maha-Candalo* Brachmanes, *Salgeira Mayor* Lusitani, *Water Runboom* Belgis dictæ, intra septem pedes consistit longitudo. *Folia* gemina opposita, brevibus pedunculis inhærent plane quod ad texturam eadem, nisi quod longiora, orisque sint rotundis. *Floris* exalbidi quina, petila, crassa, rigidiuscula, stellæ in modum expanduntur folia, quorum ex interstitiis numerosa, nivea, productiora fuscis capitibus nodulata, filamentis crispis & candentibus concomitata, erumpunt stamina, quibus adest bifidus candens stilus. Odor non ingratus sed debilior est. *Fructus* sunt simillimi *Pee-Candel.* Salsa petit loca aquosaque. In *Paroe* aliisque locis plurima est. Lignum combustioni inservit; cortex vero cum exsiccato zinzibere aut pipere longo, *tripali* vocant indigenæ, & aqua rosarum contritus, diabeten curat.

Poú-Kandèl Lat.

Mal.

Candelò

Bra.

Arab.

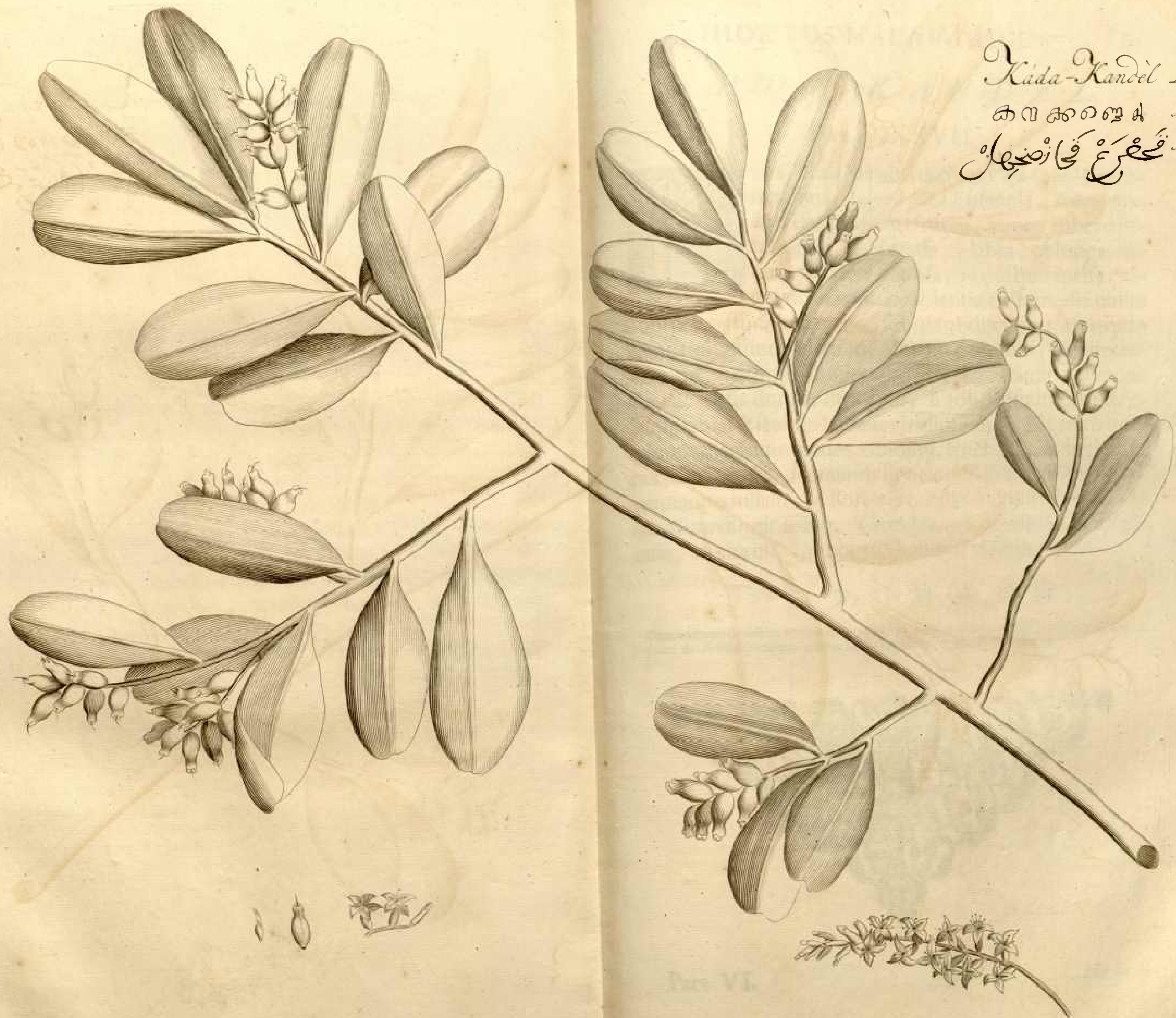
POU-KANDEL.

TAB. XXXVI.

Ou-Kandel Malabarenſes, *Siri-Candelo* Brachmani, *Salgeira Fermea* Luſitani, *Kleyne Runboom* Belgæ dicunt, priorum ſimillima, altitudine duorum hominum eſt, paucioribus ſtirpibus è radice protuberans. *Folia* cum ſingula, tum gemina, rubris brevibuſque adnata petiolis, cæterorum formam & texturam habent, excepto quod oris plane ſint rotundis. *Flores* præ cæteris teneri, candicantes, pentapetali, conjunctim è peduſculis gracilibus è viridi dilutis, dependent, foliis retro ſe flectentibus. Stamina quina, candida, apicibus grandiuſculis, exalbo cinereis, ſtriatis parumper & intortis, una cum ſtylo niveo, acuto, prodeunt. Ob gratiſſimum odorem pluris veneunt. *Fructus* combinati, eandem cum cæteris habent formam, quamvis paullo ſunt minores leviterque incurvati, & in acumen deſinentes. Per totum Malabaricum regnum copioſe provenit; frutici longævo ſemper flores ſunt, quibus gentiles, *Corinbins* dicti, exornantur. Medicos non habet uſus.

Káda-Kandèl Lat.
Mal.
Arab.

KADA-KANDEL.

TAB. XXXVII.

KAra-Kandel Malabarensibus, *Tara-Candelo* Brachmanibus, *Salgeira falza* Lusitanis, *Bastert Runboom* Belgis dictus frutex, ramos habet è fusco atros. *Folia* crassa, glabra, oblonga, anterius leviter sinuosa, rariusque incisa, alternatim ramos ambientia, costa media, nullas conspicuas fundente venas, subtus obducuntur. *Flores* quaternorum quinorumve foliolorum, candidi, hyacinthino more, propriis innitentes surculis, stamina quinque albula, rufis donata capitibus, è foliorum interstitiis erumpentia, & stylum habent viridiusculum. Floribus insequentes deciduis virides, oblongi, fructus sunt, utrimque perplani, duri, filamentis ligneis pertexti, virentem habentes medullam, in flore vero calices constituentes. Arenosum diligit solum. Circa *Waropoli*, quamvis & aliis in locis, multa est. Ignotarum habetur virium.

TAB. 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37.

Omnes arbores ab auctore nomine *Kandel* descriptæ, longe à se invicem differunt; Zanonius Cap. 13. loquitur de diversis speciebus, nomine *Kandel Kandel-beri*, & *Kandel species altera* &c.

Hina Paretti Mal.

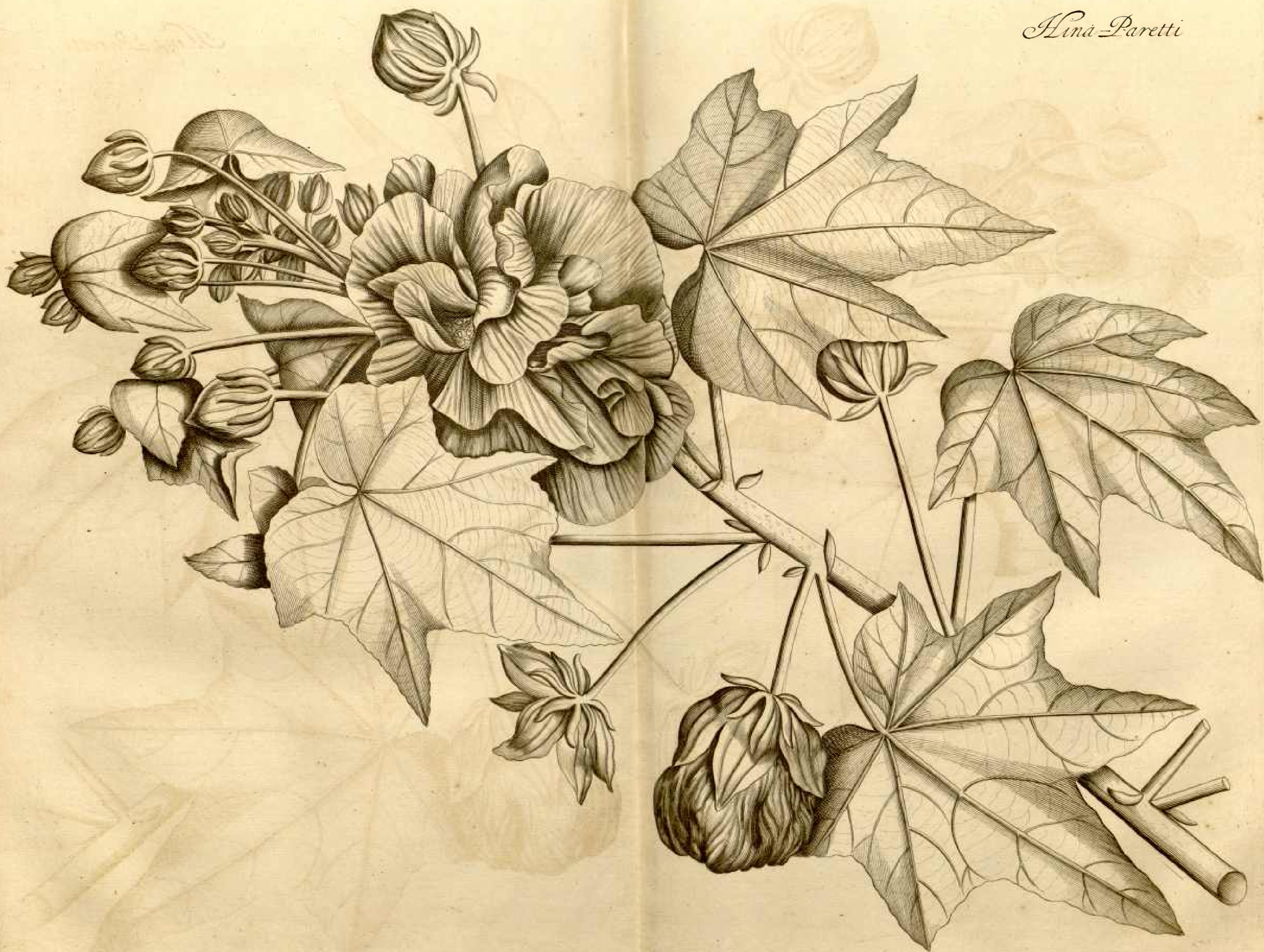
Rosa de Sina Portug.

Madjanì Bra.

मयपानि

Alina Paretti
Marcelis Spijvator in. fecit
G. Appelman Sculpsit

Hina Paretti

Hinà-Paretti

Hina Paretti

HINA PARETI.

TAB. XXXVIII, XXXIX, XL, XLI, XLII.

Rbuſcula à Malabarenſibus *Hina Pareti*, Brachmis *Madjani*, Luſitanis *Roſa de China*, Belgis *Sineeſche Roſeboom* vocata, tam accurate à Joanne Baptiſta Ferrario Lib. IV. quos de Hortorum cultura reliquit, deſcribitur, ut nihil ſuperaddi queat, quapropter ejuſdem verba ſubjecimus. *Radix*, albida, *inquit*, lignoſa, numeroſis implexiſque fibris ad ſummam uſque tellurem capillata, ramoſo divortio ſimul una & multiplex, præpoſteri ſitus arborem ſubterraneam, ejuſque, quam parit ac ſuſtinet, ſimilem congeminat. Ab radice caudex pallidus ſimplex, & lævis frequentibus ſubinde diſtinctus oculis connivet, quibus gemmaret in ramulos, niſi cultrix vigilantia cæcatum in teretem proceritatem educeret. Ubi truncus deſinit, concolores frondenteſque rami, virgea prolixitudine ſublimiter lateque porrecti, una nemus arbore faciunt. Caudicis ramorumque materies inſtar ficulnæ candida & carnoſa modice dureſcit. *Folia* magnitudine pampineis, aſperitate ficulneis, figura utriſque, aut potius hederaceis anguloſis conſimilia, ſed tamen crenata, in ipſa rotunditate, angulos & ſinus habent: ſuperiore parte herbido virent colore, inferiore candicant: ramoſis utrimque nervis ac venis ex viridi pallentibus diſtinguuntur, ſua ipſa utrinque lanugine aſperantur: aſperis itidem, craſſis, prælongis, ac ſæpe palmaribus, primo virentibus, tum ſuperiore parte pediculis ſubrubentibus nituntur: & raris intervallis diſpoſita ſic racemos fere conveſtiunt, ut bina invicem opponantur, alio deinde bina, qui priori contrarius ſit, ſejungantur oppoſitu: atque ita geminatione alterna ordo foliorum decuſſetur. Ve-

rum; ut ingenita foliis aſperitas minuta non manibus modo, ſed oculis quoque contrectata exploratiſſima eſſet; lynceum exploratorem, nempe microſcopium, ſive conſpicilium tubulatum conſuluimus, quod ab ima parte ſuffultum ad breve intervallum ſubdita corpuſcula, ingentem in molem amplificata, ſuiſque diſtincte partibus coagmentata, ſuperne intuentibus demonſtrat. Hoc igitur monſtrante, in parte folii ſupina majuſculorum nervorum pulvini & mediocriter virides, & albicantibus tanquam ſtellulis incompoſite diſtincti viſuntur. Reliqua vero area inæquales & multiformes in areolas, alba humilique lanugine opertas, & rufis atque eminulis, velut lenticularibus verruculis aſperſas, anguſtis quoque ac virentibus mæandris, tenuioribus nimirum venis ſive fibris interſtinctas extenditur. Sed pronæ partis toroſi nervuli diluta in viriditate candore ſimili ſtellati ſunt; & reliquum folium pariter lanuginoſum ac verrucoſum eſt. Pediculus quoque ſubviridis, brevique lanugine hirſutus, cum albida, tum ſubrubicunda ſcabritie exaſperatur. Ab æquinoctio verno in germina oculi turgent. Convoluta foliola primum apparent, quibus paulatim ſeſe tum explicantibus tum amplificantibus virgei ſubeunt ramuli, aſſiduo partu, dum adoleſcunt & roboraſcunt, è gemmis folia trudentes. Quin etiam non raro fit, ut ex eadem gemma fraterculus folio ramuſculus adnaſcatur. Sic toto ferme anno foliorum ramorumque perpetuo proventu ad hibernum uſque ſolſtitium Roſa Sinica ſilveſcit. Atque hoc tandem tempore, cum contra frigora oportuit eſſe veſtitiſſimam, foliis ſubinde dilabentibus nuda hiemat: ac, niſi loci ſitu aut artis ope protegatur, facile gelu aduritur, atque etiam interit. Quod ſi clementior bruma prætepeat, vixdum veteribus amiſſis, novarum in frondium præproperum gemmat ornatum. Tertio à ſatione anno florere cæpit. Quamquam, difficili jam ingenio mitigato, bima præfloret. Ea *floris* initia progreſſuſque ſunt. Septembri menſe per autumni æquinoctium è puſillis cum foliis, tum

floreis

floreis alabaſtris confuſæ paniculæ exiſtunt: mox, incremento ſingula diſcriminante, calyces compluſculi, ſeni plerumque vel octoni, modicis ſuffulti petiolis intelliguntur, quorum calycum plerique ſummis è ramis, pauciores proximis è gemmis cum præviis frondibus una eminent. Forma illis nondum oſcitantibus globoſa, quinis compactilis & quaſi criſtata eminulis commiſſuris, quæ medios circum alabaſtros inchoatæ acuta coitione faſtigiantur in ſummo. Color iiſdem alabaſtris ab ea parte, qua pediculis inſident, ad imas uſque commiſſuras viridis, inde ad ſummas ex viridi rubens. Pediculi, qua præſertim parte ſupini ſolem aſpiciunt, ſubrubicundi; quia calycibus adnectuntur, craſſiores, tandem panduntur foliaceas in ſtellas, octonis deniſve virentibus, iiſque planis radiis roſarum calyces excepturas. Nam peregrinæ formoſitatis flori ſtellæ ipſæ famulare geſtiunt in obſequium ſubjacere. Ubi ferme ad nucis juglandis magnitudinem iſti extumuere papillati corymbi in lacteum florem extimis foliis, intimorumque nonnullorum oris ſubrubentibus, avare dehiſcunt. Mox totam ſeſe pandit ad Batavæ roſæ amplitudinem, repando calyci, ſæpius quinque partito, & in pateræ formam nonnihil ſinuoſo inſidens varia, ſerie foliorum ramuloſis rugis criſpantium ſpecioſa, tripliciſque coloris viciſſitudine ſpecioſor Sinenſis roſa, florum Vertumnus, hortenſe miraculum. Roſa hæc primo lactea decenter naſcitur: decet enim floris infantiam lac. Albo deinde rubroque temperatis coloribus, in oris humani formoſam temperiem transformatur, ut hominibus chariſſima ſit, quibus concolor eſt. Tandem candido vultu paulo ante nata, purpureo moritur, ut pavide morientibus exprobraret iracundo rubore pallorem. Noſtrate tamen ſub cælo, ut pote minus, quam Indicum ſit, propitio eadem roſa dilutiore purpura coloratur. In patrio Indiæ ſolo una die, quam unicam vivit, hæc veluti florum dies matutino cum meridiano ardore flammeola eſt, cum luce noctеſcente purpurat: ut, quando unum ægre no-

vum colorem in pluribus flosculis longo tempore ars æmula elaborat, admirandas triplicis coloris in uno flore vices properare unius esse dieculæ sibi minime laboriosum ludum victrix natura significet. At vero nostratibus in hortis hospes biduo triduove vivax diuturniorem florei miraculi copiam facit, ut cumulatiorem hospitii gratiam lento sui spectaculo rependat. Quamquam utrobique monet è candido mox purpureus flos, ab ingenuo candore facilem esse transitum ad purpuram. Floris autem jam purpurea folia, ut poma solent, ad maturitatis indicium (decet enim maxime purpuram maturitas) humore tenuissimo evanescente, nonnihil connivent & corrugantur; donec tristius infuscata, penitusque contracta deflorescant. Amœnissimæ spectaculum voluptatis est, alieno tempore sic vernare arbusculam, ut coloribus multis quadruplicem anni faciem simul expingat, dum flos alius niveus nivosam hiemem, alius flammeus igneam æstatem, purpureus alius maturum autumnum, alii medio qua vitæ qua colorum transitu varii varie coloratum ver, universi denique singulique versi colores tempestatum omnium vicissitudinum intra tempus brevissimum colorant. Hactenus Ferrarius, è quo dum descriptio nostris tabulis non fuerit addita, cetera peti possunt debentque. Continuo frondens ac florifera in hortis solummodo colitur, delectaturque frequente irrigatione & putatione.

TAB. XXXVIII, XXXIX, XL, XLI, XLII.

Rosa Sinensis, aliis Chinensis Malvæ, seu Althææ arboreæ species neutiquam ad Rosas pertinet, siquidem omnes notæ characteristicæ indicant genus esse malvæ seu Althææ quamobrem doctissimo Morisoni (Histor. Oxoniens. p. 530) rectissime vocatur *Althæa Rosea Sinensis*. Ad Tab. XXII partis secundæ hujusce Horti Malabarici notavi *Schem-pariti* esse speciem *Rosæ Sinensis Ferrarii* non vero eandem, quod nonnulli putavere. A° CIƆIƆCLXXXIV. in horto Amstelædamensi Medico quasdam Althæas Roseas Sinenses, ad sex septemve pedes adultas conspexi; quarum semen sub nomine Rosæ Brasiliensis mihi ex Brasilia, ubi frequentissimæ sunt, fuit missum.

A I N-

Aìn-Paritì Lat.
Mal.
Desúra.
दोरडण Bra.
Arab.

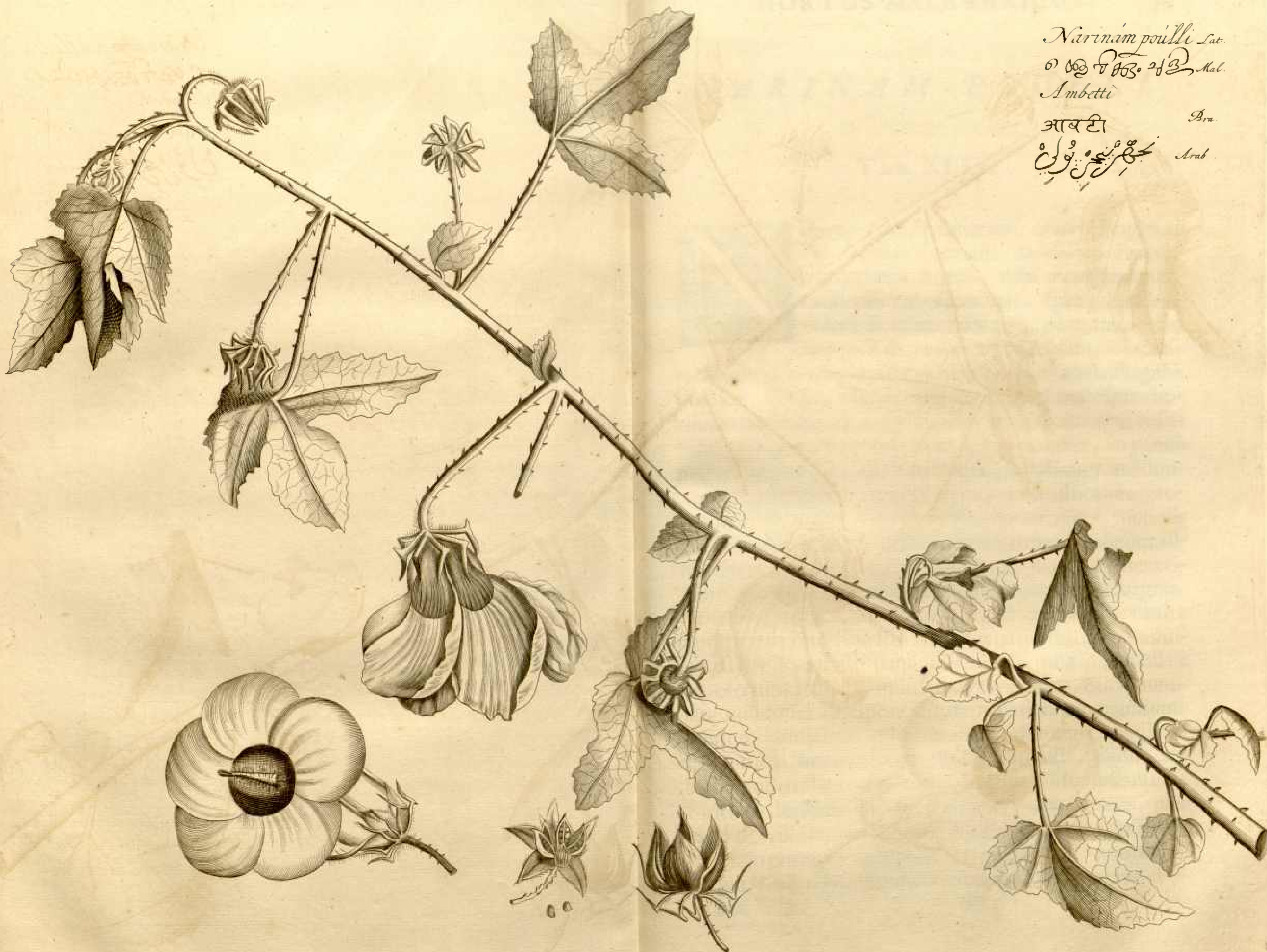
AIN-PARITI.

TAB. XLIII.

Alabarensibus *Ain-Pariti*, Brachmanibus *Desura* & *Kaprasila*, Lusitanis *Futa do Sapato Macho*, Belgis *Enkelde Schoenroos* nominatus frutex plane *Bem-pariti* similis est, & non nisi arte aut cultura in arborem adolescit. *Flos* tamen simplex coccinei intense rutilantis coloris, in eo differt, quod quinis constat petalis latioribus, rotundis, & crispis, circa unguiculos rubenti macula conspersis. In quinque pusilla, villosa filamenta, quæ capitulis è fusco gaudent purpureis, dispertitur subpurpureus stylus, qui in summitate multis staminulis, semilunatis apicibus exornatis, circumtegitur; infra vero si flos plenus fuerit, petalis interioribus. Ob florum gratiam per totam Indiam in hortis colitur. Estque longæva, & ubi octo vel decem annorum complevit ætatem, flos è simplici evadit plenus, quo ethnici utuntur in cæremoniis. Contrita folia atque ex aqua exhibita iis qui ex variolis febricitant, eorum copiosam inhibent eruptionem, præcordiorum temperant æstum, cum butyro nimium menstrorum fluxum; ex oleo cum foliis *Curu mulli* coacta, unguentum præstant vulneribus aptum. Ex florum gemmis decoctum mulieres reddit steriles. Ipsæ autem oculis illitæ ophthalmiam tollunt. At flores aperti recentesque ex butyro triti, aphthis mederi incolis dicuntur.

TAB. XLIII.

Ain pariti species est *Bempariti* vel *Schem-pariti* parte secunda Tab. XVII. descriptæ, solummodo differens quod hujus flores simplices, alterius duplices sint, ambæque referri debent ad *pariti* primo volumine descriptas, quo B. L. remittimus, subjicientes tantummodo hanc *Ain pariti* esse *Rosam Batavico-Indicam inodoram*, *seu malvam frutescentem* Bontii, quem vide, Histor. Natur & Med. Ind. Orient. Lib. VI. C. XLVI.

Narinam poulli Lat.
Mal.
Ambetti
आबटी Bra.
Arab.

NARINAM-POULLI.

Tab. XLIV.

Arinam-Poulli Malabaræis, *Ambetti* Bragmis, *Fula Gaſinhota* Luſitanis, *Krabbendoorn* Batavis nuncupatus frutex, rubi more luxuriat, cauliculis rubeſcentibus, ſpinis ejuſdem coloris licet interalbicent, perquam acutis, ut *Intſia* Tab. IV. deſcripta, obſitis. *Folia* craſſa, oblonga, in tres cuſpidatas lacinias, quarum media protenditur, diviſa, villoſa, aſpera, in oris ſerrata ſunt: horum ternæ ſenticoſæ, è viridi rubentes coſtulæ in parte ſupina, ubi quoque protuberant, ſpinis carentes, in pronâ magis eminent. Novella hæc teneraque folia non inciduntur, aſt in cuſpidem exeunt, quæ quo vetuſtiora eo profundius inſecantur. *Flores* ex albido flaveſcentes, petiolis qui juxta foliaceorum ſurculorum exortum prodeunt, adhærent triuncialibus: quinis conſtantes petalis, leviter criſpatis, venis prominentibus ſtriatis, maculis autem grandiuſculis è rubicundo obſcuris, quæ circa oras exterius tranſparent, interſtinctis. Exſurgens ſpiſſus, rubicunduſque ſtylus in ambitu ſtaminulis rubris, quæ majuſcula è croceo rubra habent capitula, circumdatur, & in ſummitate quinquies dividitur. Florem involvens perianthium quinque laciniarum, pilis candidis, oblongis, rigidis aſperum eſt; hocque decem elongi, anguſti, piloſi, cubitali modo inflexi unguiculi coarctant. Odor ipſis nullus. Floribus deciduis *capſulæ* ſuccreſcunt *ſeminales* conicæ, pilis candidis villoſæ, perianthii foliolis obtectæ, quæ ſicceſcentes in quinque conceptacula ſejunguntur; quorum in ſingulo ſemina interſepimento mediaſtino inhærent. Fo-

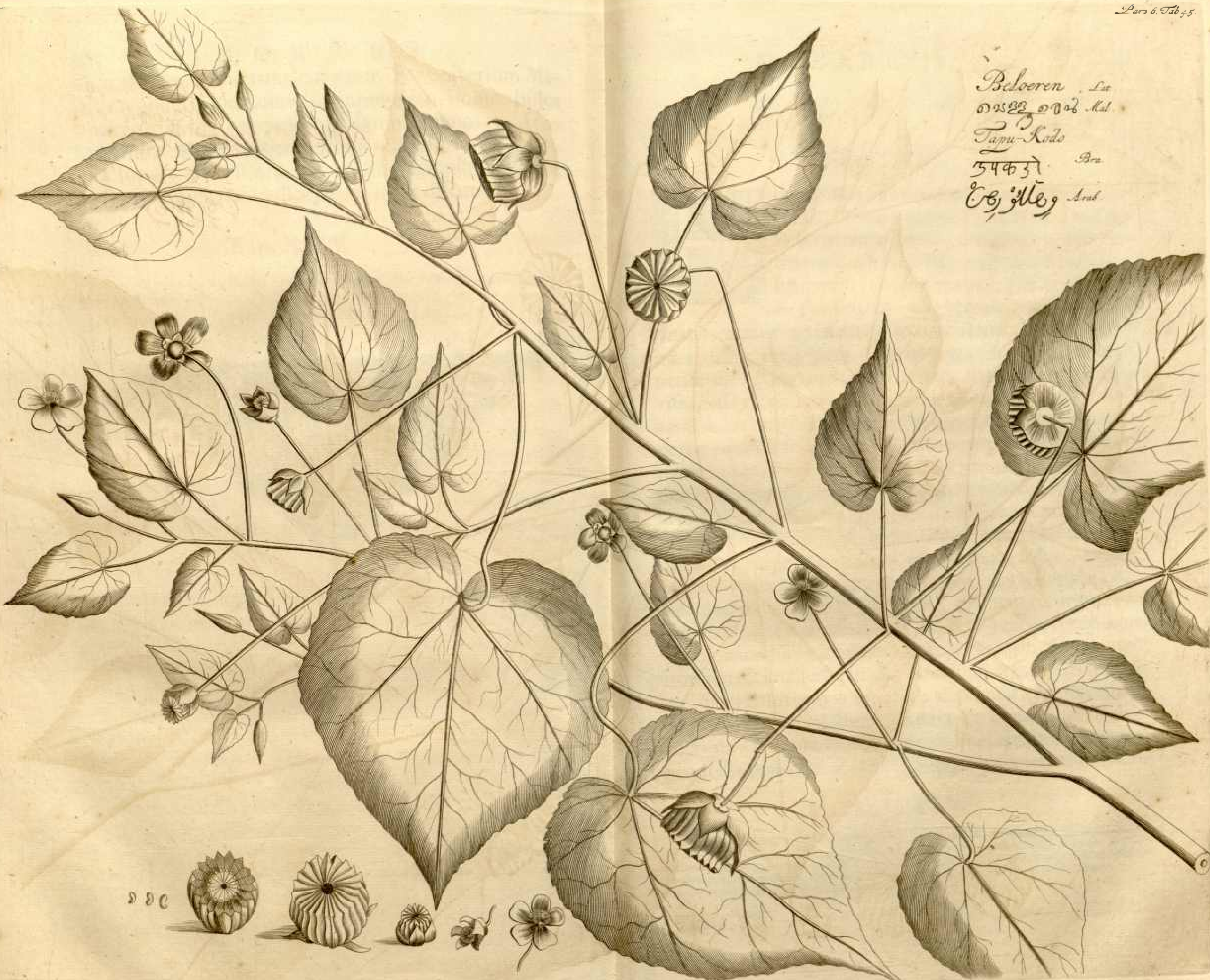
liis ac floribus numquam denudatur. Per univerſum Malabar regnum in locis arenoſis plurimus eſt. Folium hujus fruticis oculorum pterygio impoſitum, ſubmovet. At ex foliis hiſce, adjectis pipere, zinzibere, lacte, nuciſque Indicæ ſucco, expreſſus liquor, reſiſtit fluxionibus. Plantæ pedis æſtus balneo ex radice parato facile diſcutitur.

Tab. XLIV.

Narinam pulli annumeratur generibus Alceæ unde & optime *Alcea Indica ſpinoſa magno flore ex albido flaveſcente*, appellari poteſt.

BELOE-

Beloeren Lat
Mal
Tapu-Kodo
Bra
Arab

BELOERE.

TAB. XLV.

FRutex *Beloere* Malabaræis, *Tapucodo* Brachmanibus, *Fruta Gargantilha* Lusitanis, *Lobhalsen* Batavis nuncupatus, altitudinis duorum triumve pedum est, ramorum è spadiceo fuscorum, lenioribus pilis hirsutorum. *Radix* ejus fibrosa. *Folia* verbasci mollitiem reddentia, tenuia equidem, è lato acuminata, quibus incisuræ sunt crebriores, longis pilosisque adhærentia pedunculis, ternas habent costas, frequentius subdivisas, in superiore dunxtat eminentes parte. Sapor subacris, odor haud plane ingratus. Lutei *flores*, inflexisque superne petiolis insistentes, qui *Catu-uren* possent videri ni paululum majores essent, quina habent petala è longo latiora, venis rectis striata: exsurgenti è medio stylo, multa sunt staminula tenuia, flava, ex umbilico autem germinis fructus virides erumpentes. Hisce succedunt capita seminalia, quinque virentibus circumsepta foliis, vertice plana, in frequentes, quæ, duo triave plana singulæ continent semina, capsulas seminales, primum rubentes dein nigricantes, lintei collaris (Belgis *een Lob*) more complicata seu carinata, pilisque obsita. Arenarum amans est; semper frondens & florifera. In *Ange Caimal*, uti & in hortis reperitur. Foliorum pulvis intestinis alienus est, hypercatharsin enim excitat facillime. Radix quæ olei inservit alias coctioni, si earundem facultatum ei addas herbas, lepræ prodest; contritum & calide assumptum semen citat alvum.

TAB. XLV.

Duobus proximis hisce annis cIↄIↄCLXXXIV. & cIↄIↄCLXXXV. ex semine in horto urbis Amstelædami Botanico, hancce plantam cultura produximus, sed postquam maturum reddidisset semen, evanuit, minime fruticescens. Species habetur *Abutilon*; similisque describitur à Joachimo Camerario in Horto Medico, & Joanne Bauhino Tom. II. P. II. Pag. 952. sub nomine *Abutilon Indicum*. At flores, leviter tamen differunt.

Katu-Beloeren
Dacúlo-Bonda-Calo

KATU-BELOEREN.

TAB. XLVI.

Ui *Katu-Beloeren* Malabarensibus, *Daculo bonda calo* Brachmis, *Fruta bareto* Lusitanis, *Jesuite Mutsen* Belgis nuncupatur frutex, mox descriptæ *Beloere* stipite, ramis, radice, proxima est. *Folia* densa, mollia, in quinque divisa cuspides, per ambitum serrata, petiolis longioribus & pilosis inhærent. Costa quæ tria præcipue habet brachia vix nova spargit. Viror in supina parte obscurus, in prona clarior est. Odor iis ac sapor nullus. *Flores* protentis pediculis innitentes, quinis constant petalis, è longo rotundis, quæ è viridi diluto nonnihil flavent, uno in latere leniter sinuatis, venis in parte inferiori eminentibus, secundum longitudinem striatis, & rugis minoribus crispatis: horum ex umbilico assurgens stylus crassior & longior, coloris purpurei, staminulis circumdatur rubris, quæ gemmas habent russas, & in vertice bifariam dividitur in filamenta colore purpuram, lenitudine sericum referentia. Calix vero quinque foliorum juxta pedunculum septem, octo, sæpissime novem foliolis angustis succingitur. Floribus deciduis è perianthii medio enascuntur *capsulæ seminales* numero quinæ, planæ, pilosæ, nigricantes, in vertice eminentes; hæ propriis loculamentis semina trilatera quorum duo plana, tertium convexum, coloris è rubro nigricantis includunt. Arenoso lætatur solo. Neque flores, neque frondes umquam ei deficiunt. In *Angecaimal* frequens est. Radix olei butyrique inservit confectioni: item ex ea conficiuntur globuli fonticulis non inutiliter immittendi: è foliis chirurgi, ut ipsorum utar voce, lavamentum parant ulceribus ac erysipelati convenientissimum.

TAB. XLV.

Katu-Beloeren Alceæ accensetur generibus, sed indescripta quandoquidem hactenus planta sit, nihil de ea dicere potuimus.

Tsjovánna-Amel-Podi Lat.
Mal
Arab

SJOUANNA-AMELPODI.

TAB. XLVII.

Rbuſcula hæc Malabaræis *Sjouanna-Amelpodi*, Brachmis *Matavi-aloos*, Luſitanis *Talona*, Belgis *Nog liever* dicta, hominis aſſumit altitudinem; ſtipes ac rami cinerei ſunt coloris. *Radix* fibroſa, cortice ruffo guſtu amaricante veſtita eſt. *Folia* quæ curtis, interiuſque planis anneсtuntur pediculis, oblonga, aculeata, denſa, ſolida, lenia, glabra, ſuperne viroris nitentis obſcuri, inferne clarioris, coſtam habent in ſupina parte paululum, in prona maxime eminentem, quæ laterales parallelas incurvataſque emittit minores. *Flores* perfecti, compoſiti & uniformes, ſurculorum albicantium cacumini brevibus petiolis inſiſtunt, conſtantes quinis petalis è longo rotundis, tenuibus, clementer cuſpidatis, ſtellam ſitu æmulantibus, colore candidiſſimo: horum in collo pollicari, purpureo, in nodulum circa medium extuberante, quinque ſtamina flavis capitulis prædita, conſpiciuntur; quæ comitatur ſtilus candiculus, viridi gemma exornatus. Florum vero gemmæ uti & calix in purpureum vergunt colorem. Odor iis deeſt. Floribus ſuccedunt gemmæ ut plurimum & quaſi in unam coalitæ *Baccæ*, rarius ſingulæ, calice arctiſſimè exceptæ, rotundæ, paululum oppido protentæ, primum virides & glabræ, ſed ubi maturuere cortice ſunt glabro ac nigredine nitenti, carne in cœruleum inclinata, oſſicula duo plana & elonga, ſi coaluere, alias ſingulæ ſingula continentes. In ramulis umbellæ inferioribus fructus prodeunt dum ſuperiores gemmis adhuc aut floribus exornantur. Eſtque ipſa umbella ob varietatem quod ad flores, gemmas, & fructus, viſui gratiſſima. Mon-

tanis delectatur locis, provenitque in *Candenate* & *Mangetti*. Arbor ipsa omnibus horis baccifera est: aliæ enim maturescunt, aliæ turgescunt, aliæ florent. Hujus radix solummodo ad serpentium scorpionumque morsus valet.

Tab. XLVII.

Proximo ab hoc volumine pag. 65, 66, & 101. plures plantæ sub nomine *Amelpodi* descriptæ sunt, parum cum hac convenientes. Hæc vero *Sjouanna Amelpodi* videtur *Jasmino inodoro Baccifero* potius annumeranda.

BELUT-

Bellutta-Amel-Podi Lat.
വെള്ളുത്തമൽപൊടി Mal.
Sa-Ameli Bra.
Arab.

BELUTTA-AMELPODI.

Tab. XLVIII.

Ui *Belutta-Amelpodi* Malabaræis, *Sa-ameli* Brachmanibus, *Marani* Lusitanis, *Groot liever* Belgis audit frutex, ramis est subviridibus. *Folia* contrariis inter se pediculis, surculis innitentia gemina, è longo angusta, acuminata, ad pedunculum quoque stricta, mollia, spissa, glabra, in superiore parte subviridia, & inferiore dilutiora sunt. Costa quam in recta etiam prominentem habent in plures dispertitur. Saporis expertia intus parum lactea sunt. *Flores* in surculorum summitate provenientes quina habent petala oblonga, candidissima, ab uno latere sinuata, ad unguiculos croceo colore leviter tincta. Odor ipsis nullus. Montanis gaudet locis; reperiturque in *Teckencour* aliisque locis pluribus. Floribus exhilaratur mense Julio & Augusto, frondibus semper, fructibus vero numquam. Ex aqua, si usum roges medicum, contrita & assumpta radix serpentium occurrit morsibus, si superimponas arthritidi.

Tab. XLIII.

Bellutta Amelpodi genus *Jasmini Sylvestris inodori* est.

Tsjéru-Mullà Lat.

Mal.

Arab.

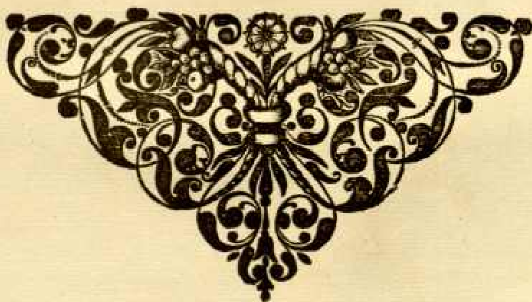
TSJENI-MULLA.

TAB. XLIX.

TSjeni-mulla Malabarenſibus, *Mamogari* Brachmis & Luſitanis & Belgis, quibus aliquando & *Mogari*, dictus frutex, ramuſculos decuſſato ordine habet geminos, è ſpadiceo vireſcentes. *Folia* oblonga, acuminata, craſſa, mollia licet, glabra, ſuperne intenſe virentia, inferne dilutiora, utrimque nitentia, gemella pedunculis curtis inhærent, media eorum coſtâ viridi, ſupina in parte eminente. Sapor odorve nullus. Suaviſſimi odoris flores pentapetali, albi, quinis antheris grandiuſculis erectis exornati conſpiciuntur. Creſcit in locis montanis ad *Calare* & *Perate vidi.* Uſus hactenus ignoratur.

TAB. XLIX.

Hæc *Jaſmini Arabici* habetur genus.

Nälla-Mullà Lat.

നല്ലമുല്ല Mal.

Mogorì

मागरी Bra.

[illegible] Arab.

NALLA-MULLA.

TAB. L.

Rutex hic qui *Nalla-Mulla* Malabarenſibus, *Mogari* Brachmanis, *Fula Mogari* Luſitanis, Belgis dicitur *Moggari*, humi ſerpit, convolvuli ad inſtar quævis objecta ſurculis rotundis, viridibus, lignoſis, geniculatis, minutiſſimis & raris pilis obſitis, obvolvens. *Radix* albicat. *Folia* latiora in cuſpidem exeuntia, contextu ſolida, rigida, glabra, virore utrimque nitentia, numero bina, brevibus & craſſis inhærent pedunculis. Intermedia coſta venas è viridi flaveſcentes quaquaverſum ſpergit frequentiſſimas. Odor ipſis nullus, ſapor amarus eſt. Ex novies inciſo calyce anguſtiſſimo, ſurculorum ſummitatibus innituntur ad tres numero aut plures, *flores* albiſſimi, ſeptem, octove, ſæpius & novem conſtantes petalis, parte anteriori ſtrictioribus & inflexis. Stamina duo flavo apice dotata, una cum ſtylo parvo virenti eminent. Ipſi autem flores altero ab apertione die inareſcentes ruſeſcunt. Veſpertino tempore ob gratiſſimum odorem in foro empti à mulieribus in corollas & varia ornamenti genera colligantur; quinimo ethnici in ſacrificiis eos adhibere ſunt conſueti. Maxima anni parte florifera, per univerſam Indiam in hortis propter flores colitur. Fructus, vel raro, vel adultiore ætate demum ferre ſolet. Folia roſarum more diſtillant aquam, vel oleo infunduntur, quippe cum ſint Jaſmini ſpecies, gratiſſimum fundunt odorem. Hæc ſi vel ſola vel cum radice oleo incocta exhibentur, apepſiam emendare dicuntur.

TAB. L.

Nalla-mulla eſt *Sambac Leſmin Arabicum* Proſp. Alpini de *Plant. Ægypt. Cap.* XIX. & *Syringa Arabica foliis mali aurantii.* Deſcribitur à *Niuwenhovio* in itinerario, ſub nomine *Fula de Mogori*, vel *Muguri*, à Javanis *Kombans Malti*, à Chinenſibus *Badihoa* vocata. Propagatur hæc apud noſtrates ſed difficillime, ſi Jaſmino inſeratur vulgari.

Pars 6. Tab 51.
Kudda-Mullà Lat.
കുടമുല്ല Mal.
Doti-Mogeri
दोडिमोगरी Bra.
Arab.

KUDDA-MULLA.

TAB. LI.

Ui *Kudda-Mulla* Malabaræis, *Mecaſtri*, *Doti Mogari* Bragmanibus, *Roſa Mogori* Luſitanis, *Moggori Roſen* Belgis dictus eſt, convolvuli more unde & convolvulus domeſticus dicitur, *ramis* ſuis in longitudinem mirabilem protenſis, rotundis, ligno medullaque virente, & pilis brevibus obſitis, vicina corpora amplectitur. *Folia* plana, glabra, craſſiora, virore utraque parte nitentia ſubobſcuro, in obtuſum deſinentia, coſtis è viridi prædita eminentibus, pedunculis craſſis, curtis, interius planis, ramis adhærent. *Flores* polypetali, candidi, floſculis hic illic interſparſis viridibus, ob gratiſſimum qualem & flores *Mulla* vulgo *Mogari* fundunt, avidiſſime expetuntur. Uſus & cultura ac *Nallæ Mullæ* eadem eſt. Rabidi canis morſus contrita & oleo frixa externe applicata folia ſanant. Veneno ſerpentino radix cum calamo aromatico ex orizæ aqua decocta occurrit.

TAB. LI.

Planta hæc a proxime præcedenti nihil differt, niſi quod duplices ſive plenos ferat flores.

Pitsjegam-Mullà *Lat.*

വിച്ചകമുല്ല *Mal.*

Sái

जाइ *Bra.*

پیچیا قام مولا *Arab.*

PITSJEGAM - MULLA.

TAB. LII.

Itſjegam-Mulla, Malabarenſibus, *Sai* Brachmis, Luſitanis Batavisque *Jaſmin*, itidem convolvulus, *ramis* eſt paullo firmioribus & vitis modo luxuriantibus. *Folia* è contrario ſibi poſitis ſurculis in ſingulare folium latiuſculum exeuntibus, innitentia, habet ter gemina, ceteris minora, parum elongata, in cuſpidem anguſtam deducta. Eorum ſuperficies glabra & plana eſt, adverſa vero facies, coſta eminente & in plurimas ſubtiles diducta venulas, dotatur. Sapor amarus, color è viridi nitentior. *Flores* ſeptem octove è calyce quinquies inciſo, in cacumine ſurculorum prorumpunt quinis conſtantes petalis ex anguſto patulis, nonnunquam ad oras purpuraſcentibus. Gemmæ oblongæ è purpureo albicanteque colore rubent. Inter Stamina bina, puſilla, albidula, flaveſcentibus ornata capitulis, ſtylus candidus oblongo apice albo erigitur. Odore fragrantiſſimo omnibus præſtat ſpeciebus. Arenarum amans in ſylvis ad *Ambala catti* non modo ſed in hortis frequens eſt, ſemper folia habet uti & flores. Cortex cum foliis ex oleo butyroque coctus donec in his unguenti craſſitudo fiat, ulceribus & abſceſſibus phagedænicis medetur.

TAB. LII.

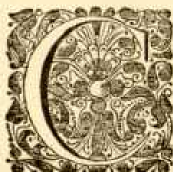
Pitsjegam-mulla eſt *Jaſminum humilius flore magno* Bauhi. Pin. L X . Sect. II. vulgo *Jaſminum Catalonicum* dictum: plurimum eſt in Hiſpania & Italia, aliisque regionibus, è quibus ad nos tranſvehitur atque ex iis oleum jaſmini conficitur.

Jasminum angustifolium.
Pars 6. Tab 53

CATU PITSJEGAM-MULLA.

TAB. LIII.

Atu Pitsjegam-Mulla Malabarensibus, *Nara Sai* Brachimis, *Iasmin damato* Lusitanis, *Wilde Iasmin* Belgis nuncupatus frutex, *Mullæ* species & similis *Nallæ-Mullæ* est, surculis solummodo languido virore in fuscum vergentibus. *Folia* dissimili magnitudine ac figura modo oblongiora, sine cuspide tamen, modo latiora contrariis inter se semper pediculis opposita sunt, ante alia virore obscuro nitentia, sapore amara. *Flores*, septem, decem, imo nonnumquam undecim petalis è longe aculeatis, præ ceteris quoque angustioribus, in orbem expansis, è calyce virenti, senis incisuris distincto, candidissimi, quamvis in oris clementer ruffescentes, paulo latiores quam *Tsjeregam-mulla*, prodeunt. Præter stamina duo colore ad virorem inclinato, oblongis, croceis, planis, apicibus prædita, stylus intermedius albicans, elongato, viridi & crassiusculo ornatus capitello è gemmula, quæ huic flori conica & rufescens est, assurgit: odor jucundissimus. Arenoso crescit solo ad *Cranganoor* & *Catoer* aliisque locis pluribus. Sempiterna viret coma. Floret mense Junio Julioque. Usum, si oleum quod excoquitur, excipias habet nullum.

TAB. LIII.

Silvestre genus jasmini Malabarici est hactenus non descriptum; conveniens in quibusdam cum *jasmino vulgari flore albo* Bauh. Pin.

Katu-Tsjiregam-Mullà Lat.
Mal.
Visâr-Mogeri
Bra.
Arab.

KATU TSJIREGAM-MULLA.

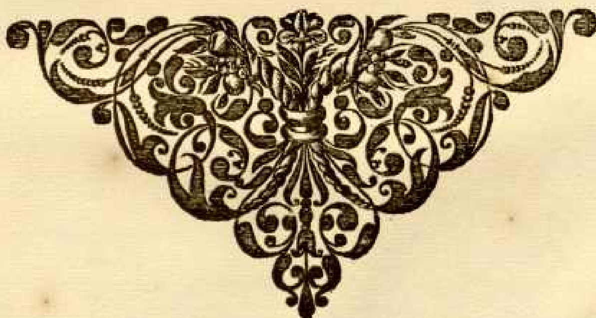
TAB. LIV.

Rbuſcula *Katu Tsjiregam-mulla* Malabaræis, *Saio* Brachmanibus, *Mogaro da Serra* Luſitanis, *Berg-mogari* Belgis quæ audit, caulis eſt ſubvireſcentis & lignoſi. *Folia* ſitum & figuram eandem ac *Tsjiregam-mulla* habent. *Flores* itidem candidiſſimi, inodori equidem, ſeptem, octo, ſtrictis, protentis, aculeatiſque petalis, ex perianthio anguſtiori & in ſummitate complanato, plures numero ſurculorum cacuminibus innituntur, quod in *Tsjiregam mulla* ſecus ſeſe habet. *Fructus* iidem ut *Tsjiregam-mulla* ſed majores. Loca amat aſpera & ſaxoſa montanaque. In *Cranganoor*, *Coilan*, plurima eſt: omnibus horis florifera ſimul & frondoſa. Hujus folia ex oleo cocta oculorum tollunt vitia. Radix vero cum calamo exhibita aromatico optime cujusvis ſerpentis morſibus medetur.

TAB. LIV.

Hocce jaſminum inodorum, eaque propter genus ſylveſtris Jaſmini eſt.

Jasminum undulatum

TSJIREGAM-MULLA.

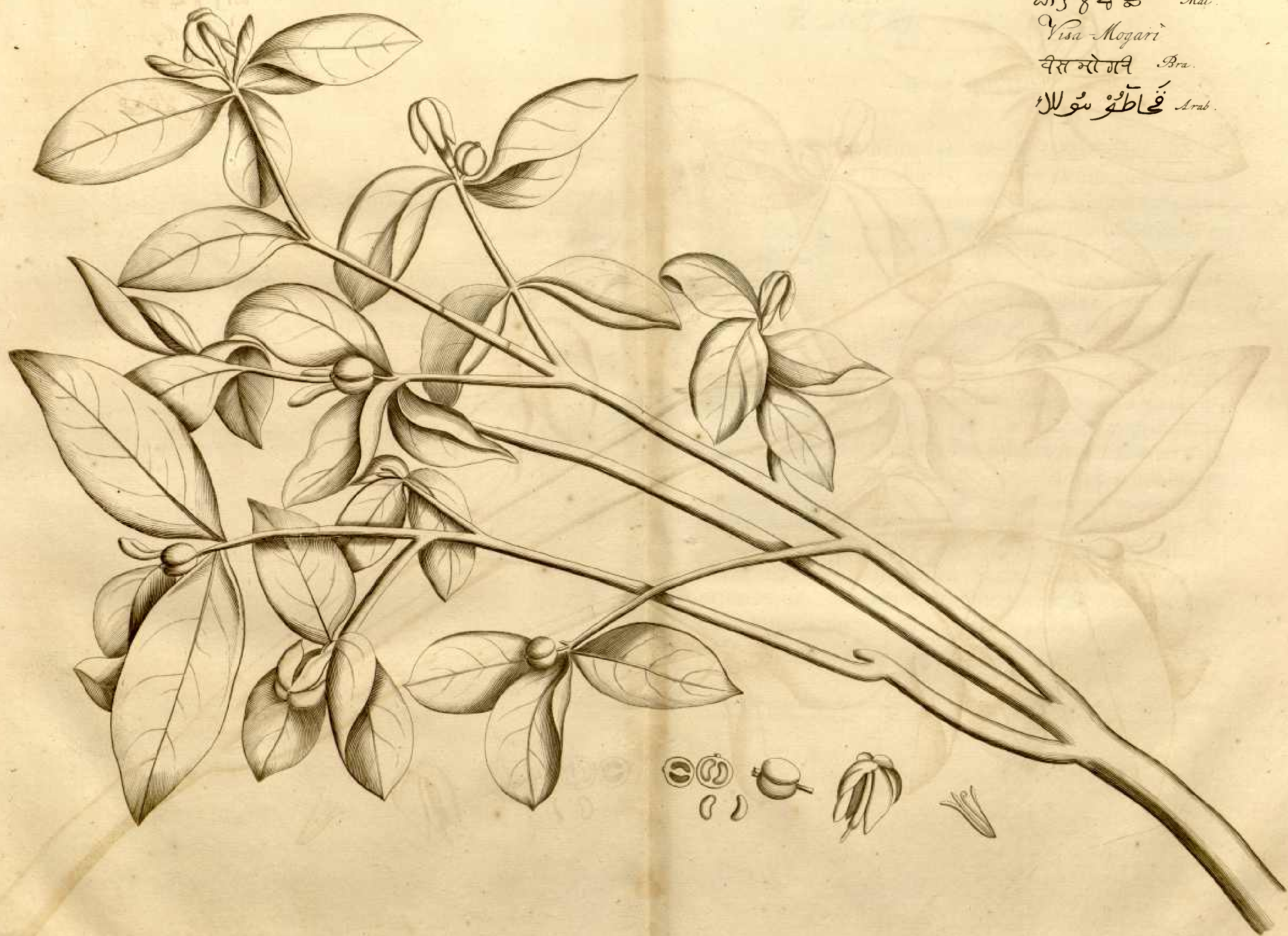
TAB. LV.

Ui *Tsjiregam-Mulla* apud Malabarenſes, *Caſtoeri-Mogari* Brachmannes, *Bare Mogari* Luſitanos, *Groot Jaſmin* apud Belgas vocatur frutex, eſt hominis adæquans altitudinem, rotundos, duriolos, geniculatos latiſſime diſpargens ſurculos, qui novelli minutiſſimis pilis obteguntur. *Folia* è viridi nitentia, glabra, lænia, coſtâ in ſuperiore foliorum parte uti *Nullæ-mullæ* ſtriata, gemina, ſibique è contrario immediate oppoſita in geniculis proveniunt: ſuntque oblongiora; anterius in anguſtum contracta, in cuſpidem longiorem deducta, in oris criſpata, ad petiolum vero ſtrictiora. Sapor amarus ipſis, odor nullus. *Flores* exalbidi numero ternario aut quinario, è calyce ſex plus minus inciſuris diſtincto, protuberantes, ſex, ſeptem, quin imo octo conſtant ſæpe petalis anguſtis, tenuibus, extrorſum in oris valde criſpatis. Stamina duo breviora ſtyluſque eodem ac in præcedentibus ſeſe habent modo. *Fructus* inſidentes calici, ceraſorum minorum modo glabri, nigricantes, pellicula tenui, carne molli è rubro nigra ac ſubdulci conſtantes, ſemen rotundum ex albo internigrans & piloſum continent: ob jucundiſſimum & ſuaviſſimum odorem florum, è quibus mulieres coronas ſibi conficiunt, in hortis colitur, numquam flores aut folia dimittens. Ceterum folia oleo incocta balſamum fundunt, ſi capiti inungatur, oculorum quævis tollens vitia, & viſum corroborans: horum pulvis cum croco ac pinguedine cuti illitus pruriginem ejus demit; ex radice ad peculiarem uſum exprimitur oleum.

TAB. LV.

Fragrans hoc Jaſminum in hunc uſque diem incognitum genus eſt.

Katu-Mullà Lat.
Mal.
Visa-Mogarì
वीस मोगरी Bra.
Arab.

KATU - MULLA.

TAB. LVI.

Rbuſcula *Katu-Mulla* Malabarenſibus, *Viſa Mogari* Brachmis, *Mogari Falſo* Luſitanis, *Baſtaard Mogori* denominata Belgis, hominis vix excedit altitudinem! *Rami* duri vetuſtiores è rubicundo fuſci ſunt. *Radix* capillaris, rubra, in latum ſpatiatur. *Folia* longiora, anterius ſtricta, in cuſpidem exeuntia, denſa, glabra, ſupinâ parte è fuſco nitentia, pronâ candida, venâ recta in parte eminente. Saporis ſylveſtris, odoris nullius. *Flores* albiſſimi quinis, uno è latere rotundis, craſſiuſculis extrorſum reflexis conſtantes petalis, è calice ſatis arcto quinques inciſo emergentes *Tsjiregam-mullæ* proximi ſunt : una cum duobus exilibus capitatiſque ſtaminibus ſubalbidus, è capitulo fructus primordium conſtituente, prodit ſtylus bifidus in ſummitate leviter ruffeſcens. Fructus *Tsjiregam-mullæ* poſſent videri. Locis gaudet arenoſis, & provenit in *Oediampere* & *Ansjecaimal*; ſempiterna fronde, Quintili autem Sextilique menſibus floribus exornatur. Succus foliorum olei inſervit coctioni, & præterea nullum præſtat uſum; facultates ſeu mavis vires, plane ſunt incognitæ.

TAB. LVI.

Vel ipſum nomen indicat eſſe genus jaſmini ſylveſtris Malabarici. Notandumque eſt omnia hæcce jaſminorum genera debere referri ad frutices bacciferos, quod & fructûs icones ſatis ſuperque teſtantur.

Badúkka Lat.
Mal.
Rána-Mandáru
Bra.
Arab.

BADUKKA.

TAB. LVII.

Uam *Badukka* Malabarenſes, *Rana-Mandaru* Brachmanes, *Tabal* Luſitani, Belgæ *Quetblom* nuncupant, arbuſcula caudice brachium craſſo, in hominis plus minus adoleſcit altitudinem. *Folia* aculeata, ſpiſſa, mollia, è virore ſatura, eminente ab adverſo coſta, ſapore ſylveſtri ſunt, alternatim brevibus pediculis, ramis inhærentia. *Flores* è calyce rigidiore quadrifariam diviſo, albi, bi- internive, aliquando ſinguli brevibus è viridi fuſcis pedunculis in foliaceorum ramuſculorum ſummitatibus inſiſtentes, quatuor conſtant petalis, quorum bina digitum minoremlonga, ab infima parte in latum, ubi diviſuræ frequentiores, excreſcentia, tenuia admodum, utrimque molliſſimâ obducta lanugine, venulis ſtriata, leviterque erecta ſunt; bina vero ex anguſto latiora è cœruleo alba opponuntur. Stamina vero plurima in cœruleum vergentia, ſuperne albis, inferne cinereis exornata apicibus, comitantur ſtylo longiore craſſiorique, magis cæruleo, in conum deſinenti. Arenarum amans in *Chanotti* & *Badoos* vulgariſſima, atque ob florum elegantiam culta, domeſtica eſt; florens menſe Januario, plane equidem, teſtibus indigenis, ſterilis, ſed ſemper frondens Foliorum ſuccus aprinæ admixtus axungiæ linimentum antiarthriticum, decocta vero cum floribus folia, potum alvum purgatione ſollicitantem præſtant, cujus exceptus vapor oris mundificat ulcera. Ipſi denique fructus cum lacte aſſumpti venerem extinguunt.

Mal.
Solda Port.
Siri-Pada Bra
Arab.

S O L D A.

TAB. LVIII.

Olda Malabaræis, *Siri Pada* Brachmis, *Fula do Mao* Luſitanis, *Dodoren* Belgis nominata arbuſcula ramis eſt ſpadiceis. *Folia* è lato in cuſpidem-exeuntia, ſupinâ in parte ſumme virentia, nitentiaque, in prona è cinereo rufa, è ſpadiceis enaſcuntur pediculis, coſtâ ſubtus ſolummodo eminente, multaſque diviſâ in venas, intertexta. *Florum* quina petala, oblonga, craſſa, carnoſa, intus glabra, albidula, poſtremo in flavum vergentia, exterius villoſa, è ſpadiceo rubella ſunt; ex albo flaveſcens, oblongior craſſiorque ſtylus in medio turgidus, ubi multa eum circumveſtiunt purpurea ſtamina, in ſpadiceum excurrit caput. Solum diligit arenaceum; florum quos menſe profert Martio, medio ſtylo includitur ſemen perexiguum. In *cochin* ut plurimum reperitur, numquam dimittens folia; quæ ap poſita teſticulis eorum diſſipant tumores, pulveriſata medentur enteroceli.

TAB. LVII. LVIII.

Baddukka & *Solda* ambæ genera capparum ſunt, & videnturearum quas Bellonius monet *cappares non ſpinoſas*, & *cappares Arabicas fructu ovi magnitudine, ſemine piperis inſtar*, vocari. Ipſa autem Bellonii verba ex Obſervat. Cap. LX. huc tranſcripſimus. *Per colles oberrantes Cappares invenimus, pumilorum ficuum altitudinem æquantes, ut nobis conſcendendæ fuerint ad earum fructus colligendos gallinacei ovi magnitudine, & ſemen intus continentes piperis inſtar calidum. Cappares juglandibus magnitudine non cedunt.* Capparum autem Arboreſcentium meminit Alpinus de Plant. Ægyp. c. 42. qui ab iſtis *Suneg* vocari addit. In Arabia quoque arboreſcit.

Dom George Port.
Sida Poii Mal
سبلا قو Arab.

SIDA-POU.

TAB. LIX.

Rboris quæ apud Malabarenſes *Sida-Pou* & *Puſpajano*, Brachmanes *Dewenda* & *Dixadouſti*, Luſitanos, *Don George* Belgas *Sinken* nominatur, *Rami* ligno albicante, medulla viridi, cortice fuſco obducti ſunt. *Folia* acuminata, ſpiſſa, ſolida, glabra, è viridi umbroſo ſuperne nitentia, inferne ſurda, coſtâ albula, veniſque ſubtiliſſimis ſupina in parte conſpicuis intermixta, craſſis è contrariis inter ſe peduſculis, gemina, ramis inhæreſcunt, *Flores* numero plures è calyce quinquies partito, in petiolis communibus provenientes, textura, & aſpectu gratiſſimi, odore amœniſſimi, quinque latioribus, anteriore in parte innumera in filamenta diviſis, quorum unum luteum quatuor alia candidiſſima tranſverſum quaſi obtegit, conſtant foliolis, ſtaminibus vero denis, candidis, craſſioribus, ſurrectis, croceis capitibus, ſtylo medium occupante viridi, eminentiori, leviterque inflexo. Floribus deciduis tres gemmulæ virides, altæ, quæ introrſum folio ſunt erecto, conſpiciuntur. Prorſus tamen habetur ſterilis, quamvis quidam in ſenectute fructiferam prædicent. Floret menſe Maio, Junio, Julioque. Petroſis, glareoſis delectatur locis, quapropter in montibus *Paracaro, Mangetti*; & *Panpani* viſitur. Rariſſima, ob florum elegantiam odoriſque jucunditatem in ſummo honore eſt. Nullum mechanicum nec medicum habet uſum.

Tsjude-Maram Lat.
Mal
Arab

TSJUDE-MARAM.

TAB. LX.

Sjude-Maram Malabarenſibus, *Parangiato* & *Porvatti-pou* Brachmis, *Folhas du cobra Bibora* Luſitanis, *Maagdenlot* Belgis vocitatus frutex humilor, ramis eſt geniculatis, cortice, candido, teneriori, ligno pauxillo medulla ſucculenta è viridi diluto, in internodium ima parte quodammodo turgeſcentibus. *Folia* ex anguſto in cuſpidem exeuntia, plana, glabra, craſſiola, coſta ſtriata utrimque eminente, è virore cum teneriora ſunt nitentia, dein obſuſca, colore variegata flaveſcente, ubi vetuſtiora, in album vergentia, ordine geminato coſtis craſſis, interius planis & candidis, aliquando rubeſcentibus ramis adhærent; ſaporis ſunt non plane ingrati. *Flores* tetrapetali in exortu in ſanguineum vergunt colorem, unum eorum petalum retro incurvatum, interius cochlearis cavitatem exhibens, ſuperne bifidum eſt, coſta intermedia eminente, ceterorum trium è longo anguſtorum in transverſum jacentium duo quæ ad latus ſita ſunt, magis coarctantur. Inter ſtamina duo apicibus oblongis, rubris, ſtriatis capitata, ſtylus procerior obſervatur. Arenarum amans, oriundus ex *China* & *Manilhas* in Malabaricum invectus regnum eſt. Perennis in hortis colitur; vires ignorantur.

Tsjera-Maram Lat.

Mal.

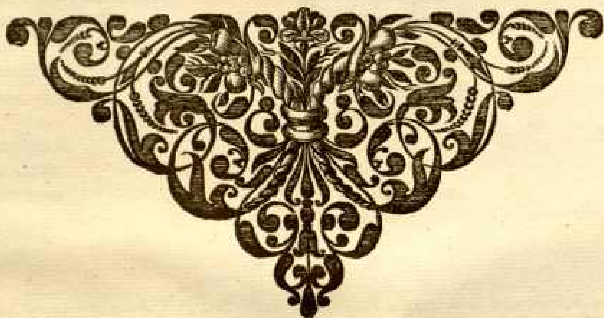
Arab.

TSERE-MARAM.

TAB. LXI.

Sjere-maram Malabarenſibus, *Quelaſtro* Brachmanibus, *Folhas da china* Luſitanis, Belgis *Meerling* dicti fruticis ramus corticis rufi diluti flaveſcentis, parumque albentis eſt. *Radix* albicans, denſa fibroſaque. *Folia* plane, ut in *Tsjude maram* ſeſe habent, excepto quod longe ſint anguſtiora, magiſque flaveſcentia, & ordine confuſo prodeuntia. *Floribus* ſimul ac fructibus deſtituitur. Allatum è China Malabarenſes in hortis colunt. Virium plane eſt ignotarum.

INDEX.

ERRATA.

Pag. 9. lin. 24. lege niveo. p. 11. l. 18. foliaceorum p. 20. l. 4. more. p. 21. l. 12. expertes. p. 43 l. 8. anguſta. p. 44. l. 2. tumores. pag. 57. 2. & 4. Kandel. p. 73. l. 17 earum. pag. 85 l. 2. & 4. Tsjerii-Mulla. pag. 93. lin. 3. & 4 lege Katu Pitsjegam Mulla. p. 101. l. 8. bini ternive.